

Raporti Vjetor 2022

Rrjeti i Grave të Kosovës

Raporti Vjetor 2022

© Rrjeti i Grave të Kosovës, 2023

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara. Ky publikim mund të kopjohet dhe të shpërndahet në tërësi apo pjesërisht, duke cituar burimin.

Ky raport është përgatitur nga anëtarët e stafit të Rrjetit të Grave të Kosovës (RrGK), të përkrahura nga Bashkimi Evropian (BE), Agjencioni Austriak për Zhvillim (ADA), UN Women, Fondacioni Kvinna till Kvinna, Agjencioni Suedez për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar (Sida), Sweden Sverige, dhe Sigrid Rausing Trust si përgjegjësi e RrGK-së për të raportuar tek organizatat anëtare të saj. Përmbajtja e këtij raporti është vetëm përgjegjësi e RrGK-së dhe në asnjë mënyrë nuk pasqyron qëndrimin zyrtar të donatorëve të lartpërmendur.

www.womensnetwork.org

Përmbajtja

Hyrje.....	6
Vizioni ynë.....	6
Misioni ynë.....	6
Strategjia jonë.....	7
Rreth Raportit Vjetor të RrGK-së.....	7
Fuqizimi i Lëvizjes Feministe në Kosovë.....	8
Krijimi dhe zbatimi i një strategjie për përparimin e lëvizjes feministe.....	9
Rritja e solidaritetit ndërmjet organizatave të grave.....	10
Përmirësimi i kapacitetit organizativ dhe avokues të RrGK-së dhe anëtareve të saj drejt qëndrueshmërisë afatgjatë të tyre.....	13
<i>Përmirësimi i klimës së financimit për organizatat për të drejtat e grave</i>	25
Gratë në Politikë dhe Vendimarrje.....	28
Rritja dhe përmirësimi i pjesëmarrjes së grave në politikë dhe vendimarrje në nivel lokal dhe qendror sipas Ligjit për Barazi Gjinore (50%).....	31
Përmirësimi dhe rritja e pjesëmarrjes së OSHCG-ve në procesin e anëtarësimit në BE.....	43
Përmirësimi i integritetit të çështjeve gjinore në dokumentet që lidhen me anëtarësimin e Kosovës në BE dhe me zbatimin e tyre.....	51

Përmirësimi i zbatimit të PVGj II dhe III.....	54
Përmirësimi i hartimit të PVGj III, bazuar në mësimet e nxjerra nga PVGj II.....	57
Të drejtat e grave në kujdesin shëndetësor	59
Rritet llogaridhënia e zyrtarëve publik dhe institucioneve shëndetësore në adresimin e shkeljeve të të drejtave të grave në kujdesin shëndetësor	59
Rritja e qasjes së grave në kujdes shëndetësor	60
Jeta pa dhunë me bazë gjinore	62
Përmirësimi i zbatimit të kornizës ligjore për dhunën në familje, duke përfshirë përgjegjësinë institucionale për të ndihmuar personat që kanë përjetuar dhunë.....	63
Fuqizimi Ekonomik i Grave.....	77
Përmirësimi i kurrikulës dhe teksteve shkollore nga perspektiva gjinore	89
Vlerësimi i punës së RrGK-së.....	91
Raporti financiar i RrGK-së për vitin 2022.....	95
.....	101
.....	102
Rreth nesh.....	103

Bordi i Drejtorëve të RrGK-së	103
Bordi Këshillëdhënës i RrGK-së.....	103
Stafi i RrGK-së në vitin 2022	103
Organizatrat anëtare të RrGK-së në vitin 2022	106
Shtojca 1a. Lista e granteve që janë përmbyllur me sukses gjatë vitit 2022	126

Shtojca 1b. Grantet e ndara në vitin 2022.....	149
--	-----

Hyrje

Vizioni ynë

Rrjeti i Grave të Kosovës (RrGK) ka vizion një Kosovë në të cilën gratë dhe burrat janë të barabartë dhe kanë mundësi të barabarta për arsimim, punësim, pjesëmarrje politike, kujdes shëndetësor dhe jetë pa dhunë.

Misioni ynë

Misioni i Rrjetit është që të përkrahë, të mbrojë dhe të promovojë të drejtat dhe interesat e grave dhe vajzave në tërë Kosovën, pavarësisht nga bindjet e tyre politike, fetare, mosha, niveli i arsimimit, orientimi seksual, dhe aftësitë. RrGK përmbush misionin e saj përmes shkëmbimit të përvojave dhe informatave, partneriteteve e rrjetëzimeve, si dhe përmes hulumtimeve, avokimit e shërbimeve.

Strategjia jonë

Për të përmbushur vizionin dhe misionin e tij, RrGK ka hartuar Strategjinë për periudhën 2019-2022 (të cilën mund ta gjeni në ueb-faqen e RrGK-së). Qëllimi i kësaj strategjie është ta drejtojë punën e RrGK-së gjatë kësaj periudhe. Strategjia është përpiluar në vitin 2018 me të dhëna nga organizatat anëtare të rrjetit, Bordi i Drejtorëve, partnerët, dhe palët e tjera relevante. Kjo strategji e RrGK-së është e ndarë në gjashtë fusha programore: I) Fuqizimi i lëvizjes feministe në Kosovë; II) Gratë në politikë dhe vendimmarrje; III) Të drejtat e grave në kujdesin shëndetësor; IV) Jeta pa dhunë me bazë gjinore, V) Fuqizimi ekonomik i grave, si dhe VI) Përmirësimi i qasjes në edukim cilësor dhe të ndjeshëm gjinor.

Në vitin 2022, RrGK ka nisur planifikimin e Strategjisë së re të RrGK për vitet 2023-2026 përmes një takimi një ditor me anëtarët e saj me gjashtë qershor. Pas mbledhjes së të dhënave dhe me kontributin e anëtareve për ta plotësuar Strategjinë, RrGK ka mbajtur takimin e dytë me 16 nëntor, ku së bashku me anëtarët dhe bashkëpunëtorët kyç ka finalizuar Strategjinë. Anëtarët e RrGK-së vendosën që Strategjia e RrGK për vitet 2023-2026 do të përfshijë fushat programatike në vijim: I) Përmirësimi i Barazisë Gjinore përmes Sundimit të Ligjit; II) Jeta pa dhunë me bazë gjinore; III) Fuqizimi Ekonomik i Grave; IV) Edukimi që transformon normat gjinore; përfshirë qasjen ndërlidhëse ku hyjnë Fuqizimi i Lëvizjes Feministe, Ndryshimet Klimatike dhe Mbrojtja e Mjedisit.

Rreth Raportit Vjetor të RrGK-së

Çdo vit Rrjeti raporton te organizatat anëtare, partnerët dhe miqtë lidhur me përparimin që është bërë drejt arritjes së objektivave strategjike. Ky raport përmban informata nga 1 janar deri me 31 dhjetor 2022.

Ky raport është i ndarë gjashtë pjesë bazuar në gjashtë programet e lartcekura të RrGK-së dhe qëllimet afatgjata të tyre:

- Fuqizimi i lëvizjes feministe në Kosovë;
- Gratë në politikë dhe vendimmarrje;
- Të drejtat e grave në kujdesin shëndetësor;
- Jeta pa dhunë me bazë gjinore;
- Fuqizimi ekonomik i grave;
- Përmirësimi i qasjes në edukim cilësor dhe të ndjeshëm gjinor.

Në këtë raport, prezantohen të arriturat dhe rezultatet për vitin 2022 për secilin nga këto programe. Përgjatë këtij raporti, prezantohet edhe progresi i arritur për tërë strategjinë nga viti 2019 deri në vitin 2022, si dhe aty ku ka numërime që nga viti 2015 ose më herët. Raporti gjithashtu përmban informata rreth buxhetit, mbështetësve, bordit të drejtorëve dhe atij këshillëdhënës, stafit, praktikantëve, vullnetarëve, anëtareve si dhe përfituesve të granteve.

Fuqizimi i Lëvizjes Feministe në Kosovë

Qëllimi kryesor i këtij objekti është që të fuqizohet lëvizja feministe në Kosovë dhe në

rajonin e Ballkanit Perëndimor. Siç tregohet edhe nga treguesit e mëposhtëm, RrGK ka shënuar përparim drejt përmbushjes së këtij objekti:

- RrGK ka zbatuar më shumë se 83% të Strategjisë;
- Gratë dhe burrat kanë ndërmarrë 35 iniciativa në 2022, kurse 87 gjithsej që nga viti 2015, për të mbështetur lëvizjen e grave, duke dëshmuar kështu që gjeneratat e ardhshme kanë kapacitet që të vazhdojnë këtë punë; dhe
- Anëtarët e RrGK-së dhe Lobit për Barazi Gjinore në Kosovë kanë vazhduar të jenë aktive dhe të zëshme.

Për realizimin e këtij qëllimi afatgjatë, është bërë përparim drejt objektivave të renditura më poshtë, të cilat janë të detajuara në tituj. Objektivat specifike dhe çdo përparim drejt tyre, domethënë rezultate, janë të paraqitura më poshtë në titujt me shkronja të theksuara. Rezultatet e arritura janë të paraqitura me shkronja të theksuara dhe të pjerrëta.

Krijimi dhe zbatimi i një strategjie për përparimin e lëvizjes feministe

Në vitin 2021, RrGK organizoi punëtori për planifikimin e strategjisë feministe, në Durrës, Shqipëri, ku më shumë se 100 organizata anëtare të RrGK punuan së bashku për hartimin e strategjisë feministe. Kjo strategji e cila u finalizua gjatë vitit 2022, është pjesë e strategjisë së re të RrGK për vitet 2023-2026. Këtë proces e ka mbështetur Fondacioni Kvinna till Kvinna.

Rritja e solidaritetit ndërmjet organizatave të grave

Përvoja e RrGK-së sugjeron se mbështetja dhe ruajtja e solidaritet ndërmjet organizatave të grave janë jetike në krijimin e një lëvizjeje feministe të qëndrueshme. Në këtë drejtim, RrGK ka shënuar përparim drejt arritjes së objektivave të vitit 2022. RrGK ka vazhduar partneritetin me organizatat për të drejtat e grave në rajon përmes pjesëmarrjes së saj në gjashtë koalicione rajonale ndëretnike.

Anëtarët e RrGK-së të informuara për nismat e anëtareve të tjera, aktivitetet e RrGK-së, mundësitë e financimit dhe informacione të tjera

RrGK ka vazhduar të informojë anëtarët e saj për nismat, aktivitetet e RrGK-së dhe mundësitë për përfitim të fondeve. RrGK mbajti pesë takime të anëtareve, ku 83 anëtare, partnerë dhe mbështetës të ndryshëm shkëmbyen informata dhe u njoftuan për aktivitetet e vazhdueshme të RrGK-së dhe organizatave të tjera anëtare. Që nga viti 2015, gjithsej 1,427 gra dhe burra kanë marrë pjesë në takimet e RrGK-së. Gjatë këtyre takimeve, anëtarët e RrGK-së luajtën një rol të rëndësishëm në zbatimin e përbashkët të strategjisë, diskutimin e zhvillimeve socio-politike në Kosovë, si dhe në mbikëqyrjen dhe vlerësimin e punës së RrGK-së.

Anëtarët e RrGK-së bashkëpunojnë në hartimin e strategjisë së RrGK-së, Prishtinë, qershor 2022

Më shumë aktivistë dhe aktiviste të përfshirë në lëvizjen feministe

Gjatë vitit 2022, RrGK ka angazhuar rreth 43 vajza dhe djem përmes punës vullnetare, Lobit për Barazi Gjinore në Kosovë, partnereve dhe aktiviteteve të tjera. Në mbledhjet dhe në punëtoritë e organizuara nga RrGK kanë marrë pjesë 24 të rinjë dhe të reja. Ndërsa që nga numërimi, RrGK ka angazhuar në total mbi 7,276 vajza dhe djem në lëvizjen feministe. Kjo u ka dhënë atyre mundësi që të përfitojnë më shumë aftësi rreth organizimit, hulumtimit, avokimit, integritit të çështjeve gjinore në avokimet për të drejtat e njeriut, monitorimin e seancave gjyqësore, dhunës me bazë gjinore, si dhe çështjeve të tjera me të cilat përballen gratë në Kosovë. Angazhimi i më shumë të rinjve në këto përpjekje mund të ndihmojë në fuqizimin e lëvizjes feministe në Kosovë.

Forcimi i mirëkuptimit ndëretnik dhe bashkëpunimit ndërmjet individëve dhe grupeve të shoqërisë civile

Që nga viti 2015, RrGK dhe anëtarët e saj janë përfshirë në 171 nisma ndëretnike. Vetëm në vitin 2022, RrGK dhe anëtarët e saj kanë qenë të përfshira në dymbëdhjetë nisma ndëretnike. RrGK ka vazhduar partneritetet e saj ndëretnike në rajon përmes Koalicionit për Adresimin e Diskriminimit me Bazë Gjinore në Punë në BP; partneritete me organizata që synojnë integritimin e perspektivës gjinore në procesin e anëtarësimit në Bashkimin Evropian (BE) përmes koalicionit EQUAPRO; me Rrjetin Mbikëqyrës të Buxhetimit Gjinor (RrMBGj), nismë e përbashkët e organizatave partnere në Ballkanin Perëndimor dhe në Republikën e Moldavisë, që kërkon të institucionalizojë buxhetimin e përgjegjshëm gjinor; dhe një rrjet organizatash që hulumtojnë fondet për barazinë gjinore dhe të drejtat e grave; dhe Rrjeti Kundër Dhunës

me Bazë Gjimore në Ballkanin Perëndimor, duke përfshirë këtu organizata të shoqërisë civile nga pesë shtetet për përmirësimin e shërbimeve të rehabilitimit dhe riintegritit për të mbijetuarat e dhunës me bazë gjimore. RrGK është në finalizim të procedurave për t'u anëtarësuar në rrjetin evropian “Gratë Kundër Dhunës”. Gjithashtu, RrGK ishte pjesë e Komitetit për të Drejtat e Njeriut, një grup ky i organizatave të shoqërisë civile i cili çdo vit mbikëqyrë dhe raporton për të drejtat e njeriut në Kosovë nga perspektiva e shoqërisë civile.

Përmirësimi i kapacitetit organizativ dhe avokues të RrGK-së dhe anëtareve të saj drejt qëndrueshmërisë afatgjatë të tyre

Një lëvizje e qëndrueshme e grave nuk mund të ekzistojë pa anëtarët e saj që e mbajnë të gjallë atë. RrGK ka mbështetur anëtarët e veta në avancimin e kapaciteteve të tyre organizative dhe të avokimit, përmes mentorimit personal dhe Fondit të Grave të Kosovës.

Rrjeti ka vazhduar Vlerësimin e Kapaciteteve Organizative dhe Avokuese për të vlerësuar kapacitetet e organizatave anëtare që përfitojnë grante. Gjatë vitit 2021, RrGK ka bashkëpunuar me 63 organizata në Kosovë për Zhvillimin e Kapaciteteve, të përshtatshme për çdo organizatë. RrGK po vazhdon t'i mbështes këto 27 nga këto organizata të cilat janë duke implementuar iniciativa në zbatimin e planeve të tyre. Ndërsa që nga viti 2013, RrGK ka bashkëpunuar me 149 organizata në Kosovë dhe rajon për Zhvillimin e kapaciteteve.

RrGK, anëtares e saj dhe puna e tyre me dukshme për partnerët e mundshëm, aktivistet ndërkombëtare dhe mbështetësit e mundshëm

RrGK rregullisht ka promovuar punën e anëtareve të saj në faqen e internetit të RrGK-së, në faqen në Facebook, Twitter, Instagram, dhe në buletin elektronik mujor “Zëri i Grave Kosovare”. RrGK ka rritur numrin e ndjekësve në Facebook nga 19,919 në 2019 në 24,805 në 2022. Kurse, në Twitter dhe Instagram, numri i ndjekësve është rritur nga 780 në 1,544, përkatësisht nga 1,279 në 3,201. Gjithashtu, 955 persona e pranojnë përmes emailit buletin “Zëri i Grave Kosovare”. Në vitin 2022, RrGK ka pasur 160 paraqitje në media dhe ka dërguar 24 kumtesa për media, duke përfshirë:

1. RrGK kërkon dënim maksimal për vrasjen e gruas nga bashkëshorti në Llaushë
2. Nisma rajonale “Avancimi i Barazisë Gjinore përmes procesit të anëtarësimit në BE” ndan 30 grante
3. Fondi i Grave të Kosovës ndan mbi 276,000€ për 28 organizata dhe strehimore në Kosovë
4. RrGK lanson raportin “Diskriminimi me Bazë Gjinore dhe Punësimi në Kosovë”
5. RrGK lanson raportin “Diskriminimi me bazë gjinore dhe punësimi në Kosovë
6. RrGK dënon gjuhën diskriminuese dhe seksiste të Matoshit
7. Rrjeti i Grave të Kosovës organizon ekspozitën “Dhuna nuk fshehet më mureve”
8. RrGK kërkon shqiptimin e masës së paraburgimit për të dyshuarin e dhunimit seksual të së miturës
9. Koalicioni i Ballkanit Perëndimor publikon Raportin Rajonal mbi Diskriminimin me Bazë Gjinore dhe Punësimin

10. RrGK me rekomandime për heqjen e taksave në produktet menstruale
11. RrGK prezanton rekomandimet mbi politikat gjinore për personat me aftësi të kufizuara
12. RrGK dhe Strehimoret reagojnë në komentet e KGJK-së e KPK-së për punën e organizatave joqeveritare
13. Vazhdon abuzimi sistematik i të miturave në Kosovë – aktgjykimi shqetësues shpërfaq neglizhencën institucionale ndaj abuzimit seksual të së miturës 8 vjeçare
14. Reagon RrGK: Të caktohet masa e sigurisë dhe të shkarkohet nga rolet udhëheqëse gazetari Arben Ahmeti
15. Përmbledhja e re e politikave: Kostot e lehonisë, atësisë dhe dispozitave të lejes prindërore për Ligjin e ri të Punës në Kosovë
16. RrGK mirëpret aprovimin e Projektligjit për Plotësimin dhe Ndryshimin e Kodit Penal dhe Kodit të Procedurës Penale
17. RrGK: Letër avokuese për buxhetin për mbrojtjen dhe trajtimin e viktimave të dhunës me bazë gjinore dhe QPS-të
18. RrGK lanson librin Fakte dhe Fabula për Rezolutën 1325 në kuadër të Forumit Presidential
19. RrGK dënon fuqishëm gjuhën denigruese dhe shantazhuese ndaj znj Luljeta Plakolli Kasumi
20. RrGK kërkon t'u hiqet licenca infermiereve dhe të marrin dënimin meritator konform ligjeve
21. OSHCG-të bëjnë thirrje për përfshirjen e perspektivës gjinore në procesin e Berlinit
22. RrGK reagon ndaj zbutjes së dënimit të Naser Pajazitajt

23. RrGK shpreh dëshpërim të thellë për vrasjen e 63 vjeçares nga bashkëshorti: kërkon zgjim institucional dhe social
24. RrGK mbajti Kuvendin e 20-të vjetor

Që kur RrGK ka filluar numërimin në vitin 2019, ne kemi pasur 1,820 paraqitje në media dhe ka dërguar 120 kumtesa për media që nga viti 2019.

Më shumë anëtare kërkojnë fonde, planifikojnë në mënyrë efektive, udhëheqin organizata dhe ndërmarrin nisma efektive avokuese

Individualisht, 28 anëtare të RrGK-së të cilët mbështeten përmes FGK-së kanë përfunduar 39 projekte/grante me sukses gjatë vitit 2022. Më tej, anëtares ndërmoren 71 iniciativa avokuese me mbështetjen e RrGK-së, duke dëshmuar rritjen e kapaciteteve për promovimin dhe mbrojtjen e të drejtave të grave dhe vajzave. Iniciativat e anëtareve përfshinin 99 takime me zyrtarë drejt mbështetjes, mbrojtjes dhe promovimit të të drejtave të grave dhe vajzave. Përpjekjet avokuese të përfituesve të granteve nga FGK-a rezultuan në katër ndryshime politikash, të udhëhequra nga Glas Zena Partes, Down Syndrome Kosova dhe Shoqata Rinore për të Drejtat e Njeriut YAHR . Këto politika kanë ndikuar pozitivisht tek të drejtat e grave dhe vajzave.

Përveç mbështetjes së ofruar organizatave të saj anëtare, RrGK ka ndarë 27 grante për 18 OShC përmes FGK-së, në vlerë prej 266,986.50 euro në vitin 2022. Këto grante janë përkrahur nga Zyra e BE në Kosovë përmes nismës së RrGK, “Ngritja e kapaciteteve dhe qëndrueshmërisë së OShC-ve: Avancimi i barazisë gjinore në mes të pandemisë COVID-19”.

FGK ofron grante të vogla për OShCG-të që nuk kanë qasje në burime të tjera të financimit dhe të cilat përpiqen të punojnë për të drejtat e grave. Fondi përqendrohet në mbështetjen e grupeve që punojnë në zonat rurale dhe/ose me persona të marginalizuar. Që nga viti 2012, FGK ka ndarë 252 grante, duke përkrahur kështu 149 organizata, në shumën e përgjithshme prej 1,477.067€. FGK ka pasur më shumë se 24,387 përfitues. Në vitin 2022, KWF mori mbështetje nga BE-ja, Agjencia Austriake për Zhvillim (ADA), Agjencia Suedeze për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ndërkombëtar (Sida), Fondi i Kombeve të Bashkuara për Popullsinë (UNFPA) si dhe Sigrid Rausing Trust.

RrGK mbajtti Sesion Orientues me 27 përfitues të FGK-së, mars 2022

Grantet e ndara nga FGK në 2022 përfshijnë:

- Medica Kosova me nismën “Rritja e mirëqenies së fëmijëve/studentëve për një jetë pa dhunë” (9,998€).
- Handikos Mitrovica me nismën “Sfidat e grave dhe vajzave me aftësi të kufizuara mes të COVID-19 në Komunën e Mitrovicës” (9,906€)
- Shoqata e të Verbërve dhe me të Pamë të Dobësuar me nismën “Menaxhimi i situatës së pandemisë Covid-19 për të verbrit dhe të me të pamë të dobësuar” (9,562 €)
- Organizata Foleja me nismën “Ndikimi i Pandemisë COVID-19 te gratë dhe vajzat e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian” (9,989€)..
- Center for Education and Comunity Development Friends me nismën “Jeta pa dhunë në familje – promovimi i mekanizmave të mbrojtjes nga dhuna në familje” (9,351€).
- Shoqata për Edukimin dhe Përkujdesjen e Familjes me nismën “Përmirësimi i njohurive dhe fuqizimi i të rinjve për një jetë pa dhunë dhe ngacmime seksuale” (9,900€).
- Lëvizja YMCA me nismën “Promovimi i lëvizjes feministe përmes fuqizimit të vajzave dhe djemve” (9,868€).
- Lulishtja me nismën “Fuqizimi ekonomik i grave pas krizës së pandemisë COVID-19, përmes krijimit të vendeve të punës miqësore për familjen” (9,998€).

- Sundimi i Demokracisë në Kosovë (SDK) me nismën “Fuqizimi i mekanizmave për buxhetim të përgjegjshëm gjinor” (9,994€).
- Femrat Aktive të Gjakovës me nismën “Ofrimi i mbështetjes ligjore dhe psikologjike për gratë që janë viktimë të dhunës në bazë gjinore” (9,975€).
- Instituti për Dialog dhe Mosdiskriminim me nismën “Trajtimi i problemeve psiko-sociale dhe ekonomike të gratë të shkaktuara nga pandemia COVID-19” (9,965€).
- Shoqata e Gruas Pensioniste “Vita Jeta” me nismën “COVID-19 dhe diabeti të të moshuarit” (9,794€).
- Bliri me nismën “Rritja e vetëdijes për shëndetin riprodhues të rinjtë” (9,668€).
- Omladinski Centar Gracanica me nismën “Fuqizimi i vajzave me synim arritjen e pavarësisht ekonomik dhe pjesëmarrjen aktive në proceset vendimmarrëse” (10,000€).
- Organizata Violeta me nismën “Vetëdijesimi i vajzave dhe grave në Komunën e Podujevës për një jetë pa dhunë me bazë gjinore” (9,980€).
- Zana me nismën “Fuqizimi ekonomik dhe politik i grave në Komunën e Klinës” (9,506€).
- You Can Do me nismën “Promovimi i mekanizmave shtetëror që gratë dhe vajzat me nevojë të veçanta të jetojnë pa abuzime seksuale” (9,978€).
- OJQ Rikotta me nismën “Parandalimi i dhunës përmes fuqizimit ekonomik të grave në Komunën e Prizrenit” (9,996.50€).

- Organizata për Hulumtim OMNES me nismën “Avokimi institucional për mbrojtje nga dhuna dhe trajtimi i ndikimit të pandemisë COVID-19 në stres dhe depresion te gratë” (9,802.50€).
- Qendra për Mbrojtjen dhe Rehabilitimin e Grave dhe Fëmijëve Liria me nismën “Përfshirja e institucioneve dhe shërbimeve përkatëse shtetërore me qasje të koordinuar ndaj dhunës ndaj grave dhe asaj në familje sipas Konventës së Stambollit” (9,565€).
- Zenski Centar me nismën “Promovimi i të drejtave të viktimave të dhunës në familje përmes aktiviteteve digjitale dhe avokuese” (9,996€).
- Qendra për Mbrojtjen e Grave dhe Fëmijëve (QMGF) me nismën “Strehim, rehabilitim dhe riintegrim për gra dhe fëmijë, viktime të dhunës në familje” (9,993€).
- Qendra për mirëqenien e gruas me nismën “Ofrimi i strehimit, mbështetjes ligjore dhe psikologjike për gratë e mbijetuara të dhunës” (9,996€).
- Shtëpia e sigurt Gjakovë me nismën “Fuqizimi psikosocial i grave që kanë përjetuar dhunë në familje dhe ngritja e vetëdijes së partnereve abuziv përmes këshillimit psikosocial” (10,000€).
QMGF “Raba Voca” me nismën “Ngritja e vetëdijes kundër dhunës ndaj grave” (9,993€).
Qendra për Strehimin e Grave dhe Fëmijëve Prizren (QSGFP) me nismën “Ngritja e vetëdijes dhe fuqizimi i viktimave të dhunës në familje” (9,983€).
- Qendra për mbrojtjen e grave dhe fëmijëve, Shtëpia ime – Ferizaj me nismën “Fuqizimi i Mekanizmit Koordinues për Mbrojtje nga Dhuna në Familje për Regjionin e Ferizajt” (9,837€).

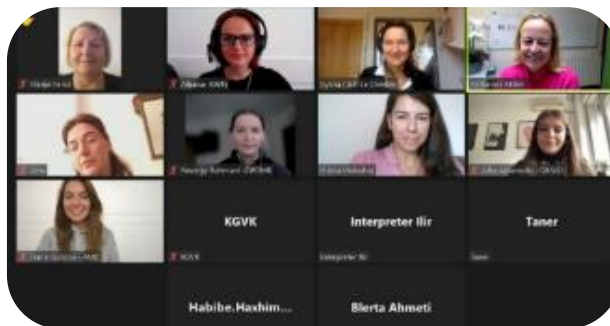
- Qendra për Mbrojtjen e Viktimave dhe Parandalimin e Trafikimit me Qenie Njerëzore me nismën “Mbrojtja, avokimi dhe promovimi i të drejtave të viktimave dhe të viktimave potenciale të trafikimit me qenie njerëzore” (9,952€).

Ju lutemi shikoni Aneksin Ia për informacion të mëtejshëm në lidhje me grantet e përfunduara gjatë vitit 2022 si dhe rezultatet e tyre, dhe Aneksin Ib. për informacion në lidhje me grantet në vazhdim. Përveç kësaj, RrGK-ja gjithashtu siguroi financime për OSHC-të dhe veçanërisht për OShCG-të, përtej FGK-së.

Ngriten kapacitetet e stafit të RrGK

RrGK ka vazhduar që të ofrojë mundësi për ngritje të kapaciteteve për stafin, duke përfshirë ato që ndërlidhen me komunikim ndërmjet zyrave, integrimin e perspektivës gjinore, sigurinë digjitale dhe financat. Monitorim i punës u ofrua në çështjet e lidhura me avokimin të BE; kryerjen e analizave gjinore, shkrimin e koncept-dokumenteve; hartimin e strategjive avokuese; hartimin e raporteve; monitorimin dhe vlerësimin; hulumtimin si dhe aftësitë e të shprehurit në publik. Më tej, RrGK në partneritet me Shoqatën Evropiane të Grave Avokate (EWLA) dhe me mbështetjen e BE-së, organizoi një punëtori për anëtarët e stafit, me temën: “Paga e barabartë”. Juristet nga EWLA diskutuan se sa e rëndësishme është që burrat dhe gratë të kenë pagë të barabartë për punën e njejtë. Për më tepër, gjatë vitit 2022 stafi i RrGK-së mori pjesë në trajnime të organizuara nga Kvinna till Kvinna, “Programi

RrGK në partneritet me Shoqatën Evropiane të Grave Avokate (EWLA) mbajti dy punëtori, dhjetor 2022

Ndërkombëtar i Trajnimit për Dhunën me Bazë Gjinore”, përmes së cilit, u vizituan institucione të ndryshme në Suedi për të mësuar më shumë mbi trajtimin dhe referimin e dhunës me bazë gjinore. Përveç vizitës në Suedi, pjesa e dytë e këtij trajnimi u mbajt në Shqipëri me të njejtën tematikë dhe me të njejtat vizita. Gjatë 2022, stafi i RrGK-së gjithashtu vizitoi Austrinë dhe institucione të ndryshme për të shkëmbyer përvojat e trajnimit të rasteve të dhunës me bazë gjinore, duke përfshirë rehabilitimin dhe riintegrimin e viktimave.

Përmirësimi i klimës së financimit për organizatat për të drejtat e grave

Sado që disa iniciativa avokuese mund të ndërmerren në baza vullnetare, organizatat për të drejtat e grave (OSHCG-të) ende kanë nevojë për burime për të përkrahur shumë aspekte të punës së tyre të rëndësishme. Aktivizmi i qëndrueshëm për të drejtat e grave kërkon mbështetje, andaj RrGK vazhdoi përpjekjet në drejtim të mobilizimit të burimeve të mjaftueshme nga akterët vendorë dhe ndërkombëtarë për mbështetjen e lëvizjes së grave në Kosovë dhe në rajon. Si çdo vit, edhe gjatë vitit 2022, RrGK është takuar me donatorë të ndryshëm për të avokuar lidhur me nevojat financiare të OSHCG-ve, kështu duke kontribuar në sigurimin e burimeve për OSHCG-të në Kosovë dhe rajon, siç dëshmohet nga fondet e dhëna nga FGK këtë vit.

Përmirësimi i zbatimit të Strategjisë së RrGK-së për Ngritje të Fondeve

RrGK ka finalizuar Strategjinë për mobilizimin e resurseve, e cila identifikon mënyra të reja dhe alternative të mbledhjes së fondeve, përveç fondeve ndërkombëtare, të cilat mund të mbështesin RrGK-në dhe anëtarët e saj në planin afatgjatë. RrGK ka hulumtuar mundësi të ndryshme filantropie që ekzistojnë në të gjithë botën, veçanërisht në kontekste të ngjashme si Kosova. Rrjeti gjithashtu ka parë edhe ato mënyra që janë përdorur në Kosovë për të pasuruar Strategjinë. Më pas, RrGK ka vazhduar përpjekjet

Materialet promovuese të RrGK-së me mesazhe feminist në dispozicion për donacion

për zbatimin e kësaj Strategjie. Kjo përfshinë edhe prezantimin e materialeve promovuese të RrGK-së të cilat përmbajnë mesazhe feministe, të qasshme në person ose online. Donacionet e pranuar për këta artikuj kontribuojnë në Fondin e Qëndrueshëm të RrGK-së, i cili ndihmon në mbulimin e shpenzimeve thelbësore dhe në mbështetjen e programeve të rëndësishme për barazinë gjinore. Sa u përket rezultateve, RrGK ka rritur kursimet në Fondin e saj të Qëndrueshmërisë nga 3,844 € në vitin 2019 në 15,804.91 € në vitin 2022. Këto përpjekje u mbështetën kryesisht nga BE-ja dhe Sida, si dhe nga Fondacioni Kvinna till Kvinna.

Përmirësimi i njohurive dhe mirëkuptimit midis organeve përkatëse të BE-së dhe donatorëve të tjerë në lidhje me mbështetjes që u nevojiten OSHCG-ve të ndryshme

Përgjatë vitit 2022, RrGK kontribuoi në ngritjen e njohurimit dhe mirëkuptimit midis organeve përkatëse të BE-së dhe donatorëve, në lidhje me mbështetjen që u nevojitet OSHCG-ve të ndryshme, përmes 3 publikimeve në vijim, të cilat u ndanë me përfaqësues të BE-së në nivel ndërkombëtar dhe lokal:

- [Komentar: Një lexim nga perspektiva Gjinore i Raportit të Komisionit Evropian për Kosovën 2022;](#)
- Gjinia dhe aftësia e Kufizuar në Legjislacionin e BE-së: Një Qasje Ndërthurëse drejt informimit të Kornizës Ligjore në Kosovë;
- [Financimi i përgjegjshëm gjinor për shoqëruesit e personave me aftësi të kufizuara në Kosovë;](#)

Diku rreth 40 letra edhe emailë avokimi, i'u dërguan zyrtarëve të BE-së, për ti informuar për një perspektivë më të mirë më të mirë gjinore në procese të para-anëtarësimit në BE.

Gjatë Javës së Avokimit të BE-së të organizuar nga Kvinna till Kvinna, RrGK zgjeroi dhe përmirësoi njohuritë dhe të kuptuarit e organeve përkatëse të BE-së në lidhje me format e ndryshme të mbështetjes që kanë nevojë OshCG-të. Gjatë takimeve të ndryshme me zyrtarë të BE-së të përfshirë në procesin e bërjes së politikave për Financimin e Jashtëm të BE-së, RrGK ngriti nevojën për të rritur fondet e ndara për OShCG-të, dhe nevojën për financim të qëndrueshëm për Lëvizjen Feministe.

Ekspertët e RrGK-së kanë vazhduar të mbështesin Zyrën e BE-së në Kosovë, Agjencinë Austriake për Zhvillim (ADA), Caritas Kosova dhe kontraktorët e tjerë fitimprurës dhe jofitimprurës që zbatojnë programet e zhvillimit në Kosovë, duke rekomanduar mundësi bashkëpunimi me (dhe mbështetje për) OShCG-të e cila do të kontribuonte në efektivitetin dhe qëllimet e tyre për zhvillim. Në disa raste, kjo përkthehet në kontraktorë që angazhojnë OShCG-të si partnerë dhe mbështesin punën e tyre. Gjatë vitit 2022, RrGK ka vazhduar të ofroj mbështetje drejt integritit të perspektivës gjinore partnerëve të ADA's. Konkretisht, RrGK ka ndihmuar 3 partnerë të ADA's (QAIN, HERAS+, UNDP) që të përmirësojnë projektet e tyre që të mbrojnë dhe mbështesin edhe më tej interesat dhe të drejtat e grave dhe vajzave.

Ndërgjegjësimi i përmirësuar institucional dhe publik mbi rëndësinë e zbritjes tatimore për të mbështetur punën e grupeve për të drejtat e grave

Gjatë vitit 2021, RrGK dërgoi rekomandime për përmirësimin e sistemit tatimor, siç ishte rasti me Programin e Reformës Ekonomike dhe në lidhje me takimin e nën-komitetit për çështjet ekonomike, financiare dhe statistika të Marrëveshjes së Stabilizim Associmit (MSA). RrGK ka vazhduar bashkërendimin me organizatat tjera të shoqërisë civile për të përmirësuar kornizën ligjore dhe institucionale sa i përket filantropisë në Kosovë.

Gratë në Politikë dhe Vendimmarrje

Qëllimi afatgjatë i këtij programi është pjesëmarrja aktive e grave në politikë dhe vendimmarrje, në nivelin lokal dhe atë qendror. RrGK ka bërë progres drejt arritjes së këtij qëllimi, siç tregohet nga rritja e pjesëmarrjes së grave në politikë dhe vendimmarrje në të gjitha nivelet me kalimin e kohës.

Pas zgjedhjeve parlamentare dhe lokale, RrGK ka punuar për rigjallërimin e Lobit për Barazi Gjinore dhe përfshirjen e grave këshilltare komunale të sapozgjedhura, deputeteve dhe gra të tjera të emëruara në pozita vendimmarrëse. Përgjatë muajve mars dhe prill, drejtorja ekzekutive e RrGK ka takuar nënkrëqaret e komunave të Gjiçanit, Klinës, Podujevës dhe kryetaren e asamblesë komunale të Gjakovës. Qëllimi i këtyre takimeve ishte që të rritet solidariteti ndërmjet aktereve lokal që punojnë për të drejta të grave dhe rritja e pjesëmarrjes efektive të grave në proceset vendimmarrëse.

Një indikator tjetër i pjesëmarrjes së përmirësuar të grave në politikë dhe vendimmarrje janë politikat e ndryshuara, duke reflektuar më mirë prioritetet e grave në ligje dhe politika. Që nga fillimi i

numërimit RrGK, Lobi dhe anëtarët e Rrjetit kanë ndërmarrë gjithsej 557 iniciativa avokuese. Si rezultat, që nga viti 2016,, Rrjeti, anëtarët e saj si dhe Lobi për Barazi Gjinore kanë arritur që suksesshëm të avokojnë për ndryshimin e 180 politikave për përmirësimin e jetës së grave dhe vajzave, në nivel lokal dhe qendror..

Në vitin 2022, gjashtë politika kanë përfshirë disa nga rekomandimet e RrGK-së, drejt pasqyritit më të mirë të perspektivës gjinore, si dhe nevojave të ndryshme të grave dhe burrave në politikëbërje:

1. Programi i Reformës Ekonomike 2022-2023
2. Raporti i Komisionit Evropian për Kosovën 2022
3. Programi për Mbrojtjen dhe Promovimin e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore (2021-2025) dhe Plani i Veprimit për zbatimin e Programit për Mbrojtjen dhe Promovimin e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (2021-2023)
4. Strategji Kombëtare për Mbrojtje nga Dhuna në Familje 2022-2026
5. Strategjia për Sundim të Ligjit 2021-2026
6. Koncept Dokumenti për Buxhetim të Përgjegjshëm Gjinor

Sa i përket buxhetimit të përgjegjshëm gjinor, është rritur në 62 numri i organizatave buxhetore që kanë dorëzuar shtojcën me të dhëna në lidhje me buxhetimin e përgjegjshëm gjinor, sipas Qarkoreve të Buxhetit. Këtë vit, 37 nga 38 organizata buxhetore të nivelit lokal (97%) kanë dorëzuar shtojcën e tyre si

pjesë e kërkesave buxhetore për vitin 2022. Ndërkohë, 45 nga 51 organizata buxhetore të nivelit qendror (88%) kanë dorëzuar shtojcën e tyre me buxhetore për vitin 2022. Ndonëse nuk është drejtpërdrejt rezultat i punës së RrGK, ne besojmë se RrGK dhe anëtarët e saj kanë kontribuar në këtë përmirësim në mënyrë indirekte përmes avokimit në nivel komunal dhe kombëtar. Më tej, kjo tregon për ndikimin afatgjatë të punës së mëparshme të RrGK-së me Ministrinë e Financave, së bashku me GIZ-in dhe USAID-in, përmes së cilës kërkesa për të përgatitur aneksin buxhetor të përgjegjshëm gjinor me kërkesat buxhetore vjetore u inkorporua në tekstin e qarkoreve buxhetore vjetore të Ministrisë..

Duke ditur se barazia gjinore është vlerë themelore e BE-së, RrGK gjithashtu monitoron procesin e anëtarësimit në BE nga perspektiva gjinore. Si rezultat i përpjekjeve të monitorimit dhe avokimit të RrGK-së, zyrtarët e Kosovës dhe të BE-së ndërmorën tetë veprime për të adresuar çështjet e ngritura nga gratë lidhur me integrimin e perspektivës gjinore në procesin e anëtarësimit në BE:

1. Ata u konsultuan me RrGK-në në lidhje me Programin e Reformave në Ekonomi 2022-2023 dhe përmirësuan perspektivën gjinore brenda tij duke u bazuar në rekomandimet e RrGK-së;
2. Zyra e Kryeministrit publikoi Planin e Veprimit të ERA II, me rekomandimet e RrGK të përfshira në të dhe u zotuan të përfshijnë RrGK-në dhe OShCG-të në monitorimin dhe zbatimin e ERA II;
3. Zyra e BE-së në Kosovë ftoi OShCG-të për të kontribuar me rekomandime për Raportin e vitit 2022 të Komisionit Evropian për Kosovën;

4. Zyra e BE-së në Kosovë si dhe Drejtorati i Përgjithshëm i BE për Fqinjësi dhe Negocim të Zgjerimit organizuan takim konsultativ me RrGK për hartimin e Programit për Reforma në Ekonomi, të vitit 2022, për të futur perspektivën gjinore në këtë dokument.
5. Zyra e BE-së në Kosovë ka konsultuar OShCG-të para takimit me Qeverinë e Kosovës si pjesë e strukturave të MSA-së;
6. Qeveria e Kosovës konsultoi OShCG -të për rreth katër takime të MSA-së;
7. Raporti i Kosovës i Komisionit Evropian 2022 u publikua me rekomandime të RrGK dhe OShCG -ve dukshëm të integruara;
8. Zyrtarët e BE-së takuan OShCG -të në Bruksel, dhe u zotuan të vazhdojnë komunikimin në lidhje me çështjet të cilat grate i konsiderojnë prioritet;

Rritja dhe përmirësimi i pjesëmarrjes së grave në politikë dhe vendimmarrje në nivel lokal dhe qendror sipas Ligjit për Barazi Gjinore (50%)

Me mbështetje të BE-së dhe bashkëfinancim nga Sigrid Rausing Trust, RrGK ka vazhduar bashkëpunimin me Organizatën e Personave me Distrofi Muskulare dhe Ruka Ruci posaçërisht në drejtim të rritjes së angazhimit politik në procese vendimmarrëse të afërsisht 29 grave (katër gra me aftësi të kufizuara) dhe 36 grave serbe. Që nga viti 2019, RrGK ka rritur angazhimin politik të gjithsej 2,096 grave në proceset

vendimmarrëse, kjo gjithashtu edhe përmes FGK-së..Më pas, në vitin 2022, 366 gra politike dhe për t'u bërë politike morën pjesë në trajnime dhe mentorim përmes iniciativave anëtareve të mbështetura nga FGK.

Koalicioni për Barazi funksional në nivelin lokal dhe qendror

Koalicioni për Barazi u krijua në 22 qershor 2018. Ai përbëhet nga gratë në politikë në nivelin qendror dhe lokal, si dhe OShCG-të. Koalicioni mbështetë dhe fuqizon anëtarët për të përmirësuar pozitat e grave në politikë dhe vendimmarrje dhe për të promovuar avancimin e barazisë gjinore në Kosovë. Anëtarët e këtij Koalicioni janë zotuar se do të punojnë drejt përmbushjes së këtij misioni të përbashkët, pa marrë parasysh preferencat e tyre politike, gjininë, moshën, etnicitetin, aftësinë, religjionin, pozitën gjeografike, nivelin e edukimit ose statusin socio-ekonomik. Në vitin 2022, Instituti Demokratik Kombëtar (NDI) së bashku me RrGK formuan Rrjetin Strategjik të Politikave Gjinore, të përbërë nga gra dhe burra përfaqësues të qeverisë, parti politike, shoqëritë civile dhe bizneset, të cilët së bashku do të adresojnë sfidat që pengojnë pjesëmarrjen kuptimplotë të grave në proceset politike dhe avokojnë ndryshimet e nevojshme për të përshpejtuar barazinë gjinore në Kosovë.

Lobi i Kosovës për Barazi Gjinore mbeti funksional

Lobi i Kosovës për Barazi Gjinore në Kosovë (këtu e tutje, Lobi) është themeluar në vitin 2014. Ai bashkon gratë politike dhe gratë në shoqërinë civile për të avokuar në nivel lokal dhe qendror për avancimin drejt barazisë gjinore dhe ka vazhduar të funksionojë në 27 komuna. Sfidë e vazhdueshme për funksionim e këtij grupi ka qenë situata politike dhe zgjedhjet e shpeshta që kanë ndikuar në ndryshimin e shpeshtë të anëtareve e që ka ngadalësuar punën e Lobit.

Numri i përgjithshëm i grave të angazhuara në Lob në vitin 2022 ishte 344. Së bashku, grupet e Lobit ndërmorën 19 iniciativa avokimi dhe kontribuan në shtatë ndryshime të politikave këtë vit. Më 16 maj, Lobi ka mbajtur mbledhjen e parë për të diskutuar “Sfidat me të cilat përballen nënkryetaret nëpër komuna”. Përfaqësues të institucioneve, organizatave për të drejtat e grave, si dhe anëtare të RrGK e gra të angazhuara në politikë diskutuan dhe ndanë përvojat e tyre lidhur me pjesëmarrjen e grave në politikë në nivelin lokal. Gjatë këtij takimi u fol për arritjet, sfidat si dhe avokimet e nevojshme që duhet çuar përpara për të rritur përfaqësimin e grave në politikë dhe procese vendimmarrëse. Të pranishmet e vlerësuan këtë takim si mundësi të

“Bashkë me RrGK-në do të përpiqemi që së bashku t'i përkrahim dhe fuqizojmë gratë në zgjedhje lokale. Sot, më shumë se asnjëherë gratë në politikë po përkrahim njëra-tjetrën dhe ne do ta shfrytëzojmë këtë moment”

Antigona Baxhaku – Idrizi, Drejtore, SHE Solutions

domosdoshme për të arritur solidaritetin e nevojshëm ndërmjet akterëve që punojnë për të drejtat e grave dhe për rritjen e pjesëmarrjes efektive të tyre në procese vendimmarrëse.

Mbahet mbledhja e Lobit për Barazi Gjinor, maj 2022

Më 16 nëntor, Lobi u takua për të diskutuar “Gratë, paqja dhe siguria- Vendimmarrja në nivelin lokal.” Anëtarët e Lobit dhanë sugjerime se si RrGK, përmes Strategjisë së saj të re, të kontribuojë në fuqizimin e grave dhe vajzave në nivel lokal dhe në vendimmarrje. Të Që nga fillimi i numërimit, 754 gra nga komuna të ndryshme në Kosovë kanë përfituar nga takimet e Lobit. Të dy takimet u mundësuan falë mbështetjes së BE-së, të bashkëfinancuar nga Sigrid Rausing Trust.

Zhvillimi i kapaciteteve të grave në politikë për të avokuar për prioritetet e grave

Takimi i lartpërmendur, e po ashtu edhe punëtoritë e mbajtura gjatë vitit, zhvilluan edhe më shumë kapacitetet e grave në politikë për të avokuar për prioritetet e grave duke ofruar shembuj të praktikave më të mira si dhe duke përmirësuar aftësitë e tyre avokuese. Drejtorja Ekzekutive e RrGK-së, Igballë

Rogova, ka vazhduar të ofrojë seanca të mentorimit për anëtarët dhe grupet e Lobit nëpër Kosovë, përmes me shume se 100 thirrjeve telefonike, e-mailit ose vizitave nëpër komuna. Këto seanca shërbyen për të fuqizuar anëtarët e Lobit në avokime për të drejtat e grave dhe barazinë gjinore. RrGK nuk i sheh apo trajton anëtarët e Lobit si anëtarë të partive politike, por më shumë i sheh ato si udhëheqëse në komunat e tyre. Drejtorja Ekzekutive e RrGK-së gjithashtu promovoi nismat e tyre, mbështeti ato në avokim dhe i ndihmoi në tejkalimin e sfidave gjatë avokimeve të tyre drejt barazisë gjinore. RrGK informoi vazhdimisht gratë në politikë lidhur me procesin e anëtarësimit në BE dhe mundësitë e përfshirjes së tyre në këtë proces.

Rritja e vetëdijesimit për rëndësinë e harmonizimit të LBGj me ligjet e tjera relevante

RrGK, së bashku me shumë OSHC të tjera, ka avokuar për përmirësimin e integritimit gjinor dhe drejt harmonizimit të ligjeve në Kosovë me Ligjin për Barazi Gjinore. Në vitin 2022, RrGK avokoi për integrim më të mirë të perspektivës gjinore në ligjet dhe politikat e mëposhtme përmes ofrimit të kontributit specifik organeve përkatëse qeveritare: draft-Projektligji i Punës, draft Kodit Civil, draft-Ligji për Shërbime Sociale dhe Familjare, Draft-Ligji për mbrojtje nga dhuna në familje, draft-ligji për Banim Social, si dhe strategjite e planet e veprimit përcjellëse në këto fusha. RrGK vazhdoi të shtyjë përpara nevojën për hartimin e dispozitave të pushimit të lehonisë, atësisë dhe atij prindëror të Ligjit të ri të Punës në harmoni me Direktivën e BE-së për Balancimin e Punës dhe Jetës si dhe Ligjit për Barazi Gjinore. Rekomandimet lidhur me këtë çështje janë dërguar për të informuar takimet e komitetit të MSA-së..

RrGK merr pjesë në aktivitetet gjatë Javës së Avokimit në Bruksel, nëntor 2022

Së bashku me Qendrën Kosovare për Studime Gjinore (QKSGj), Qendrën për Barazi dhe Liri (CEL), Qendrën për Zhvillimin e Grupeve Sociale (CSGD) si dhe Nismën e të Rinjëve për të Drejtat e Njeriut në Kosovë (YIHR-KS), RrGK ka avokuar fuqishëm për një draft më të ndjeshëm gjinor të Kodit Civil, ku do të merret parasysh gjendja e grave në Kosovë, veçanërisht lidhur me pronën dhe martesën.

RrGK vazhdimisht ka kërkuar harmonizimin e Ligjit për Zgjedhjet e Përgjithshme dhe Ligjit për Zgjedhjet Nacionale të cilët aktualisht kanë kuotën 30% për pjesëmarrjen e grave dhe burrave, me Ligjin për Barazinë Gjinore, i cili e definon barazinë si pjesëmarrje prej 50% të secilës gjini. Gjatë takimeve me Strukturat e MSA-së, kjo çështje u theksua si një nga rekomandimet kryesore që RrGK kishte për Raportin e KE-së për Kosovën. Po ashtu, gjatë javës së Avokimit të BE-së, të organizuar me mbështetjen e Kvinna till Kvinna, RrGK shtyu përpara nevojën për harmonizimin e këtyre ligjeve, duke folur drejtpërdrejt me përfaqësues nga shtetet anëtare të BE-së dhe të Drejtorisë së Përgjithshme të BE-së për Fqinjësi dhe Negociatat e Zgjerimit (DG NEAR). Qysh nga viti 2019, RrGK ka ndërmarrë rreth 30 iniciativa formale në lidhje me ndryshimin e këtyre ligjeve në përputhje me Ligjin për Barazi Gjinore.

Komunikim dhe bashkëpunim i shtuar mes grave në politikë, organizatave të grave dhe grave votuese për çështjet që ato i konsiderojnë prioritete

Me mbështetjen e Koalicionit për Barazi, Lobit, RrGK-së dhe anëtareve të saj si dhe të grave në politikë, organizatat e drejtuara nga gratë, gratë votuese si dhe gratë në politikë arritën që të komunikojnë dhe të

bashkëpunojnë më shumë për çështje që gratë i konsiderojnë me prioritet. Për shembull, anëtarët e Lobit avokuan për çështje që gratë i konsiderojnë me prioritet në bashkëpunim të ngushtë me votuesit nga komunat e tyre. Këtë vit, Lobi mbajti 65 takime me gra politike, votuese dhe OShC. Lista e iniciativave të tyre është në Shtojcën 2.

Përmes iniciativave të mbështetura nga FGK, anëtarët e RrGK, Partners Kosova, In time, Aureola, Centar Manjinske Zajednice, Moravski Biser dhe Era Fruit, mbajtën 62 takime ndërmjet grave në politikë, OShC-ve dhe votuesve.

Përveç kësaj, përmes mbështetjes nga RrGK, rreth 17 OShC kanë dërguar komentet e tyre në Zyrën e BE-së në Kosovë dhe KE-së për Raportin e KE-së për Kosovën për vitin 2022si dhe ofruan kontribut për takimin konsultativ të qeverisë me shoqërinë civile para takimit të Nën-komitetit të MSA-së për Drejtësi, Liri dhe Siguri.

Pesë organizata të mbështetura përmes iniciativës rajonale EQUAPRO e bashkëfinancuar nga BE dhe Sida “Integrimi i perspektivës gjinore në procesin e anëtarësimit në BE” kanë ngritur çështje të përfaqësimit të grave në politikë, diskriminimit në punësim, buxhetimit të përgjegjshëm gjinore, dhe qasjes në drejtësi, në komunat e tyre përkatëse. Këto organizata ishin: Gruaja Hyjnore (Gjilan), Advocacy Center for Democratic Culture- ACDC (Mitrovicë e Veriut), Ekokos Women (Prishtinë), Komiteti i Grave të Verbëra të Kosovës – KGVK (Prishtinë) dhe Minority Communities Center – MCC (Gracanicë).

RrGK lansoi botimin e dytë të librit *Fakte & Fabula për Rezolutën 1325* gjatë Forumit Ndërkombëtar për Gratë, Paqen dhe Sigurinë, të organizuar nga Presidentja e Kosovës, zonja Vjosa Osmani Sadriu. Libri përfshin “fakte”, statistika, të dhëna, emra dhe “fabula”: tregime se si njerëzit e perceptuan zbatimin e Rezolutës nga viti 2000 deri në 2020. Rrëfimet e librit e shëtisin lexuesin përmes shumë sfidave, sukseseve dhe fitoreve me të cilat u përballën aktivistet në luftën e tyre duke i bërë thirrje OKB-së, BE-së, NATO-s dhe zyrtarëve të Kosovës ta implementojnë Rezolutën 1325. Zyrtarët nga e gjithë bota morën informacione për këtë libër, të cilat ata mund t'i përdorin për të informuar punën e tyre në situata konflikti dhe pas konfliktit kudo, bazuar në mësimet e nxjerra nga Kosova.

Këto nisma të RrGK-së dhe anëtarëve të saj ilustrojnë mënyrat se si është rritur pjesëmarrja e grave në politikë dhe vendimmarrje.

Nisja e avokimeve për çështjet që gratë i konsiderojnë prioritet

Më 21 shtator zyrën e RrGK-së e ka vizituar një delegacion i lartë i Fondit Monetar Ndërkombëtar (FMN) i udhëhequr nga zëvendës drejtori Menaxhues i FMN-së, z. Bo Li. Drejtorja Ekzekutive Igballë Rogova dhe Menaxherja e Financave Besa Shehu informuan delegacionin e FMN-së për angazhimin e kahmotshëm të RrGK-së për arritjen e barazisë gjinore në Kosovë, sfidat me të cilat përballen vajzat dhe gratë dhe nevojën e fuqizimit të tyre politikisht dhe ekonomikisht.

Si pjesë e nismës së RrGK “Fuqizimi i Pjesëmarrjes së Grave në Politikë”, mbështetur nga Zyra e BE në Kosovë me bashkëfinancim nga Sigrid Rausing Trust, RrGK së bashku me BE-në organizuan të martën

më 29 nëntor një drekë pune në mes të Ambasadorit Tomas Szunyog, Shef i Zyrës së BE-së / Përfaqësues i Posaçëm i BE-së në Kosovë, zyrtarëve të BE-së dhe grave lidere përfaqësuese të shoqërisë civile. Përgjatë dy orëve, gratë lidere patën hapësirën për të diskutuar e avokuar për çështje të ndryshme me rëndësi lidhur me dhunën me baza gjinore, fuqizimin ekonomik të grave, buxhetimin e përgjegjshëm gjinor, rëndësinë e mbështetjes së grave serbe në zonat rurale, sfidat e grave me aftësi të kufizuara dhe rëndësia e gjuhës së përbashkë për dialog nga pala Serbe dhe Kosovare për mirëqenien e qytetarëve, në pajtim me Rezolutën 1325, ndër të tjera.

Më 12 dhjetor, Drejtorja Ekzekutive e RrGK, Igballë Rogova, ka qenë e ftuar në takimin e të Dërguarit të Posaçëm të SHBA-së për Ballkanin Perëndimor Gabriel Escobar dhe Ambasadorit Amerikan në Kosovë, Jeffrey Hovenier me disa përfaqësues të OShC-së. Ajo ngriti çështje të rëndësishme për gratë gjatë takimit.

Gjatë këtij viti dhe Strategjisë aktuale të RrGK-së, OSHCG-të u përfshinë më shumë në çështje dhe procese të ndryshme (duke përfshirë këtu edhe dialogun politik), veçanërisht përmes takimeve të nën-komisioneve të MSA-së dhe procesit të anëtarësimit në BE, ku ngritën çështje që ata i konsideronin prioritet. RrGK ka mbështetur dhe fuqizuar vazhdimisht gratë për të identifikuar dhe avokuar për prioritetet e tyre gjatë këtyre proceseve.

FGK gjithashtu mbështet përpjekjet e anëtareve të RrGK-së për të monitoruar dhe avokuar për zbatimin e ligjeve dhe politikave ekzistuese. Këtë vit, FGK dhe Lobi ndërmorën 96 iniciativa avokuese për çështje që gratë i konsiderojnë prioritet.

Përmirësimi i institucionalizimit të buxhetimit të përgjegjshëm gjinor në Kosovë

Buxheti i Përgjegjshëm Gjinor (BPGj) siguron shpërndarje dhe shpenzimin e fondeve publike në mënyrë të barabartë, efikase dhe transparente të fondeve publike. Që nga viti 2011, RrGK ka punuar dhe avokuar drejt institucionalizimit të BPGj-së në Kosovë. Në vitin 2022, kjo punë u mbështet nga ADA me bashkëfinancim nga Sida

Në vitin 2021, RrGK ka mentoruar gjashtë organizata gjatë zbatimit të nismave të tyre në lidhje me BPGj në Prishtinë, Lipjan, Mitrovicë, Gjakovë, Mitrovicë Veriore dhe Viti. Këto organizata përfshijnë: Organizata për Reforma Lokale (EULOC), Undruženje Poslovnih Žena (WBA), Shoqata e Grave të Mitrovicës për të Drejtat e Njeriut (MWAHR), Shoqata e të Rinjve për të Drejtat e Njeriut (YAHR), Iniciativa e Gruas Kosovare si dhe EcoKosWomen. Fillimisht, ato kanë qenë pjesë e tre trajnimeve të mbajtura për rritjen e kapaciteteve dhe njohurive të tyre mbi BPGj-në si pjesë e nismës rajonale të Rrjetit të Mbikëqyrësve të Buxhetit Gjinor në Ballkanin Perëndimor dhe Republikën e Moldavisë, mbështetur nga ADA. Respektivisht, nismat e tyre janë si vijon: “Monitorimi dhe mentorimi i zbatimit të duhur të politikave gjinore në Komunën e Vitisë”; “Fuqizimi i grave përmes analizës së politikave lokale dhe pjesëmarrjes në

buxhetimin gjinor në veri të Kosovës”; “Perspektiva gjinore për planifikim të qëndrueshëm ekonomik”; “Monitorimi dhe analizimi i politikbërjes në nivel lokal nga perspektiva gjinore”; “Buxheti gjinor drejt zhvillimit ekonomik të balancuar gjinor”; dhe “Menaxhimi i higjienës menstruale, jetë e pastër për gratë dhe vajzat”. Ato kanë punuar me grupe të synuara të ndryshme në Kosovë, por kryesisht me Drejtoritë e Buxhetit dhe Financave në komunat e tyre, si dhe me drejtoritë dhe institucionet e tjera komunale. Me njohuritë e marra mbi BPGJ-në gjatë trajnimeve si dhe me mbështetjen e RrGK-së gjatë këtij viti, ata kanë arritur tek rreth 3600 përfitues direkt dhe indirekt me shumë informacion në lidhje me BPGJ dhe zbatimin e tij.

Ndërkohë, RrGK ka vazhduar të avokojë për zbatimin e Objektivit të Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDG) të Kombeve të Bashkuara (OKB) [Treguesi 5.c.1](#), sipas angazhimeve të Kosovës për zbatimin e SDG-ve dhe BPGJ-së; si dhe për rekomandimet e paraqitura në Analizën Gjinore Fiskale të Buxhetit nga RrGK [“Pandemia nuk njih gjini?”](#). Është e rëndësishme të theksohet se Pako e Ringjalljes Ekonomike, e bërë publike në qershor, përfshin katër masa pozitive gjinore, që është më shumë se pakot e mëparshme të hartuara ndaj pandemisë COVID-19.

[Rekomandimet](#) për buxhetim më të përgjegjshëm gjinor në nivel komunal u ndanë me anëtarët e RrGK-së gjatë dëgjimeve publike për ndarjet buxhetore për vitin 2023. Anëtarët e RrGK shprehën shqetësimet dhe rekomandimet e përbashkëta për përfaqësuesit e tyre përkatës komunal. RrGK dhe anëtarët e saj gjithashtu vazhduan të rrisin pjesëmarrjen e grave dhe vajzave në dëgjime publike me disa organizata anëtare në Vushtrri, Viti, Ferizaj, Novobërdë, Skenderaj, Drenas, Gjakovë, Mitrovicë, Kllokot dhe Istog. Përgjatë muajit shtator, dhjetë organizata anëtare kanë organizuar mbi 25 takime. Këto takime

mblodhën së bashku rreth 300 gra dhe vajza të cilat diskutuan nevojat dhe prioritetet e tyre të ndryshme dhe se si këto mund të reflektohen në ndarjet buxhetore komunale për vitin 2023. Tutje, janë organizuar mbi 15 takime me zyrtarë komunal për të adresuar rekomandimet e dala nga takimet që përfshijnë: financim më të mirë në disa linja buxhetit komunal për barazinë gjinore, fuqizimin ekonomik të grave, adresimin e dhunës me bazë gjinore, edukimin cilësor të barabartë dhe kujdesin shëndetësor. RrGK ka vazhduar të avokojë për rëndësinë e ndarjeve buxhetore duke adresuar nevojat dhe prioritetet e ndryshme që gratë dhe burrat kanë.

Për më tepër, në muajin nëntor, RrGK së bashku me UN Women u kanë dërguar [letër](#) secilit deputet të Kuvendit të Republikës së Kosovës me 10 rekomandime konkrete lidhur me institucionalizimin e BPGj-së dhe përfshirjen e tij në buxhetin për vitin 2023.

Përmirësimi dhe rritja e pjesëmarrjes së OSHCG-ve në procesin e anëtarësimit në BE

RrGK ka kontribuar rregullisht në përfshirjen e organizatave anëtare dhe të grave politike në procesin e anëtarësimit në BE. Aktivistët dhe organizatat për të drejtat e grave u inkurajuan dhe u ndihmuan për të dhënë kontribut në Raportin e KE për Kosovën të këtij viti. Tutje, 75% e këtyre rekomandimeve janë pasqyruar në raportin e vitit 2022, i cili ka vazhduar të ketë perspektivë më të mirë gjinore dhe të jetë më gjithëpërfshirës në sektorë të ndryshëm. Për më tepër, rreth 70 % të komenteve të RrGK ishin të integruara në Programin e Reformave në Ekonomi.

Përgjithësisht, në 3 vitet e fundit, perspektiva gjinore në dokumentet e anëtarësimit në BE është rritur dukshëm. Në vitin 2020, rreth 50% e të sugjerimeve të RrGK-së dhe anëtarëve të saj u pranuan sa i përket integritimit më të mirë gjinor të këtyre dokumenteve, ndërsa në vitin 2022 u adresuan 80% e komenteve tona.. RrGK gjithashtu ndihmoi shumë OShCG, në Kosovë dhe BP, për të përgatitur rekomandime që do të informonin procesin e anëtarësimit në BE dhe takimet e strukturave të MSA-së.. Më saktësisht, RrGK,së bashku me OShC-të tjera ndërmorri nismat e përbashkëta avokuese të renditura më poshtë:

- Përfshiu më shumë OShCG-të të ndryshme në më shumë, çështje dhe procese të ndryshme (dialogët politikë), veçanërisht përmes takimeve të strukturave të MSA-së.
- Konsultoi OShCG-të për të marrë kontributin e tyre në lidhje me Raportin e KE për Kosovën, të vitit 2022.
- Kontriboi me rekomandime konkrete për Programin e Reformave në Ekonomi 2022-2024, në kuadër të platformës për konsultime publike.
- U dërgoi rekomandimet e dhëna për ARE II zyrtarëve të zyrës së BE-së në Kosovë.
- Komentoj në draft-Ligjin për Mbrojtje nga Dhuna ndaj Grave dhe dhuna në Familje, veçanërisht në drejtim të harmonizimit të plotë të këtij-draft ligji me konventën e Stambollit.
- Dërgoi komente në lidhje me draft-ligjin për Banim Social, në drejtim të sigurimit të masave afirmative për gratë e mbijetuara të dhunës.

- Avokoi vazhdimisht që drafti i Kodit Civil të përafrohet me Acquis të BE-së për Barazinë Gjinore dhe praktikat më të mira, duke përfshirë sigurimin e të dhënave/kontributin për dispozitat që rrezikojnë të drejtat e grave, për, të drejtën në martesë, dhe për të ndaluar çfarëdo lloj diskriminimi në bazë të seksit apo gjinisë.
- Mori pjesë në gjashtë takime konsultative, në kuadër të strukturave të MSA-së: MSA NK – Takimi mbi Drejtësinë, Lirinë dhe Sigurinë (dy takime të ndara, me BE-në dhe me qeverinë); MSA NK – Takimi mbi Transportin, Ambientin, Energjinë dhe Zhvillimin Regional; MSA NK – Takimi mbi Shoqërinë e Informacionit, Politikat Sociale dhe Edukimin.
- Konsultoi anëtarët për çështjet që duhej ngritur në javën e avokimit të Kvinna till Kvinna, të organizuar nga BE 2022 duke ndarë rekomandimet e tyre me disa zyrtarë të BE-së.
- Ndërmori avokimin e përbashkët në lidhje me integrimin e perspektivës gjinore në kuadër të implementimit të Planit të Veprimit të ERA II, sidomos në lidhje me Reformën e Administratës Publike.
- Komentoi në Raportin e Shoqërisë Civile për të Drejtat e Njeriut për vitin 2022.
- Ndërmori avokimin e përbashkët në nivel rajonal me Olga Martin Gonzalez, Këshilltaren Gjinore në Bruksel dhe me personat (pikët) gjinore në kuadër të delegacioneve të BE në Ballkanin Perëndimor, takim ky i cili u organizua me mbështetjen e Kvinna Till Kvinna, për perspektivë më të mirë gjinore në Raportin e Komisionit Evropian për Kosovën.

- Mori pjesë në takimin e përbashkët e OshCG-ve me Komisioneren e Këshillit të Evropës për të Drejtat e Njeriut për të diskutuar mbi përfaqësimin më të denjë të grave në politikë dhe reduktimin e dhunës me bazë gjinore, poashtu diskriminimit me bazë gjinore.
- Mori pjesë në avokimin e përbashkët e OshCG-ve në kuadër të grupit punues për barazi gjinore, të themeluar me iniciativë të zyrës së presidentes, përkatësisht, nga Këshilli për Demokraci dhe të drejta të Njeriut.

Nismat drejt përmirësimit dhe rritjes së pjesëmarrjes së OShCG-ve në procesin e anëtarësimit në BE në Kosovë u bashkëfinancuan nga BE-ja dhe Sida, si dhe u mbështetën nga Fondacioni Kvinna till Kvinna.

OSHCG-të dhe gratë janë më të informuara rreth proceseve të anëtarësimit në BE, rolin e tyre dhe si të angazhohen

Rreth 19 OShCG, anëtare apo partnere të RrGK morën pjesë direkt në avokim në proceset që ndërlidheshin me anëtarësimin e Kosovës në BE, nën udhëzimet e vazhdueshme të stafit të RrGK-së. Ky numër është rritur nga 7 organizata në 2020.

Për sa i përket ngritjes së kapaciteteve, në Mars 2022, RrGK mbajti punëtori në lidhje me informimin e organizatave anëtare mbi strukturat ekzistuese të BE në Kosovë tek të cilat mund të avokohet drejt avancimit të barazisë gjinore, përfshirë mbi oraret e konsultimit, dokumentet të cilat zakonisht duhet të përcillen, agjendat përkatëse dhe informata të tjera. Kjo punëtori u shfrytëzua poashtu për ngritjen e

vetëdijes së rreth 19 organizatave të ndryshme pjesëmarrëse në lidhje me kontributin të cilin ato mund të ofrojnë për konsolidimin e përvitshëm të inputit për Raportin e Komisionit Evropian për vendin. Organizatat pjesëmarrëse përfshinin katër nga anëtarët e lartpërmendur të RrGK të cilat janë duke implementuar aktualisht projekte të tyre në kuadër të nismës së koalicionit rajonal EQUAPRO “Avancimi i Perspektivës Gjinore në Procesin e Anëtarësimit në BE” imbeshtetur nga BE-ja dhe Sida. Pas kësaj, morën pjesë aktivisht në konsultimet e organizuara nga zyra e BE-së në Kosovë dhe nga qeveria e Kosovës, të nën-komiteteve të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit.

RrGK së bashku me EWLA kanë organizuar punëtori mbi “Kornizën ligjore të BE-së për barazi gjinore”. Juristet nga EWLA, Katharine Miller dhe Sylvia Cleff Le Divellec kanë shpjeguar para anëtareve të RrGK-së dhe Lobit për Barazi Gjinore instrumentet kryesore ligjore të BE-së lidhur me barazinë gjinore. Anëtarët e RrGK shkëmbyen përvoja dhe diskutuan strategjitë e avokimit për integrimin e perspektivës gjinore në procesin e anëtarësimit në BE.. Zyrtaret komunale ngritën çështjen e zbatimit të politikave dhe reformave të BE-së në nivel lokal.

RrGK dhe EWLA organizuan punëtorinë “Të drejtat e personave me aftësi të kufizuara në Kosovë nga perspektiva gjinore”. Organizatat anëtare të RrGK-së diskutuan për aspektin praktik e ligjor të zbatimit të të drejtave të grave me aftësi të kufizuara, si dhe mundësitë për përmirësimin e kësaj gjendjeje. Katharina Miller dhe Sylvia Cleff Le Divellec diskutuan mbi diskriminimin në vendet e tyre si dhe mbi atë se çka duhet bërë që të luftohen pabarazitë e shumta gjinore në rrethanat e Kosovës.

Që nga viti 2019, RrGK së bashku me EWLA të mbështetur nga BE-ja, Sida dhe Sigrid Rausing Trust, kanë trajnuar rreth 95 gra aktiviste dhe politike lidhur me procesin e anëtarësimit të Kosovës në BE.

Përmirësimi i njohurive dhe të kuptuarit e palëve të interesit në lidhje me rëndësinë e përfshirjes së OSHCG-ve në proceset e anëtarësimit në BE

Në vitin 2022, RrGK vazhdoi avokimin drejt avancimit të njohurive dhe kuptimit të palëve të interesuara për rëndësinë e përfshirjes së OSHCG-ve në proceset e anëtarësimit në BE. Kjo u arrit përmes letrave e takimeve avokuese, dhe rekomandimeve përmes procesit të konsultimit publik mbi politikat e shumta publike. RrGK gjithashtu angazhoi OShCG-të në përfshirjen gjinore të Planit të Veprimit ARE II, Raportin e Progresit për vitin 2022 dhe në rekomandimet ne mbi gjashtë takime të ndryshme të MSA-së.

Përgjatë javës së avokimit, të organizuar nga Kvinna till Kvinna, RrGK, bashkë me anëtarët e saj, Qendra Kosovare për Studime Gjinore (QKSGJ), Organizata e Personave me Distrofi Muskulare e Kosovës (OPDMK) dhe Asociacioni i Grave të Mitrovicës për të Drejtat e Njeriut (MWAHR) morrën pjesë në këto takime:

“Hulumtimet e juaja janë tejet të vyeshme për punën tonë në integrimin e perspektivës gjinore në procesin e Sundimit të Ligjit. Ju inkurajojmë të vazhdoni të na informoni dhe të na i dërgoni ato, sic keni bërë deri më tani, sepse ndihmojnë shumë” –

Vivien Savoy – Zyrtar i KE për Sundim të Ligjit

- Chloe Laurens Dinsdale, Koordinatorën për Barazi në kuadër të Drejtorisë së Përgjithshme për Politikën Evropiane të Fqinjësisë dhe Negociatat e Zgjerimit (DG NEAR) dhe Irene Ceccanti, Eksperte Gjinore, ku u diskutua për procesin e integritetit të perspektivës gjinore në Raportin e Komisionit Evropian;
- Lina Andeer, Këshilltare për Barazi Gjinore, Paqe dhe Siguri në kuadër të “Civilian Planning Conduct Capability (CPCC) dhe Stella Rhoner Grubacic, Këshilltare e Sekretarit të Përgjithshëm për Gjini dhe Diversitet, Shërbimi i Veprimit të Jashtëm Evropian (EEAS)- ku OShCG-të avokuan për përfshirjen e grave në procesin e paqes;
- Ema Asciutti, Menaxhere e Programit për Gjini dhe Përfshirje Gjinore në kuadër të Drejtorisë së Përgjithshme për Politikën Evropiane të Fqinjësisë dhe Negociatat e Zgjerimit (DG NEAR) dhe Marie Sofie Sveidqvist, ku OShCG-të avokuan për financim më të mirë të lëvizjeve të grave;
- Viola Von Cramonn dhe asistenti i saj, Djinor Bojovic, të cilët u zotuan për përfshirje më substanciale të OShCG-ve lokale në vizitat e tyre në Kosovë, për t'i konsultuar ato sidomos në lidhje me proceset paqe-bërëse; dhe
- Vivien Savoye, Zyrtar i KE për Sundim të Ligjit, për Kosovën dhe Giulio Crespi – Asistent i politikave dhe Personakryesor për çështje gjinore, në Komisionin Evropian, me të cilët u diskutua situata e dhunës me bazë gjinore ndaj grave në Kosovë, diskriminimi me bazë gjinore, situata e personave me aftësi të kufizuara – me theks gratë me aftësi të kufizuara dhe gjuha e përdorur në lidhje me barazinë gjinore në Raportin e Komisionit Evropian për Kosovën. RrGK poashtu u

prezantoi zyrtarëve të BE-së edhe Komentarin e përgatitur në lidhje me Raportin e Komisionit Evropian për vitin 2022.

RrGK gjithashtu kontriboi në përmirësimin e njohurive dhe të kuptuarit e palëve të interesit në lidhje me rëndësinë e përfshirjes së OSHCG-ve në proceset e anëtarësimit në BE, edhe në takimet me zyrtarët në vijim:

1. Vedat Sagonjeva, Zyrtar për Planifikim Strategjik, Zyra e Kryeministrit;
2. Erëza Pula, (Ish) Pikë Fokale Gjimore në Zyrën e BE-së në Kosovë;
3. Besnik Bislimi, Zv. Kryeministër i Kosovës
4. Jeton Karaqica, Drejtor i Zyrës për Kriteria Ekonomike dhe Treg të Brendshëm, Zyra e Kryeministrit;
5. Agim Kukaj, Drejtor i Departamentit të Postës dhe Telekomunikacionit, Ministria e Ekonomisë;
6. Tomas Szunyog, Shef i Zyrës së BE-së dhe Përfaqësues Special i BE-së në Kosovë ;
7. Naim Qelaj, Avokati i Popullit;
8. Edi Gusia, Kryeshefe e Agjencionit për Barazi Gjimore, Zyra e Kryeministrit;
9. Habit Hajredini, Zyra për Qeverisje të Mirë, Zyra e Kryeministrit.

Përgjatë viteve 2019-2022, RrGK, e mbështetur nga BE-ja, Sida dhe Kvinna till Kvinna, ka ngritur vetëdijen e më shumë se 250 palëve të interesit, të përfshira në integrimin e perspektivës gjinore në procese të anëtarësimit në BE.

Përmirësimi i integritetit të çështjeve gjinore në dokumentet që lidhen me anëtarësimin e Kosovës në BE dhe me zbatimin e tyre

RrGK vazhdoi angazhimin mbi perspektivën gjinore në dokumentet publike në nivel qendror, si dhe lidhur me procesin e Anëtarësimit në BE, përfshirë nivelin ndërkombëtar. Këtë vit, RrGK ka komentuar gjithsej në 10 politika:

1. Draft Strategjia Kombëtare për Zhvillim 2030
2. Raporti i Kosovës për vitin 2022 (së bashku me organizatat anëtare)
3. Draft Agjenda Digjitale 2030
4. Programi për Reforma në Ekonomi 2021-2023
5. Draft Ligji mbi Shërbimet Sociale Familjare
6. Draft Ligji për Mbrojtjen dhe Parandalimin e Dhunës në Familje dhe Dhunës ndaj Grave
7. Draft Ligji mbi Financat e Qeverisjes Lokale
8. Draft Rregullorja mbi Orarin e Punës dhe Pushimeve të Zyrtarëve Publik.
9. Draft Ligji për Ndarjen Buxhetore për vitin 2023
10. Strategjinë për Menaxhimin e Financave Publike 2022-2026.

Sa i përket rezultateve, komentet e RrGK ishin 75% të integruara në Raportin e Kosovës së Komisionit Evropian për vitin 2022 dhe 70% në Programin e Reformave në Ekonomi 2021-2023. Kjo shkallë e pranimit të komenteve të RrGK-së nga EUPër dokumentet që kanë të bëjnë me anëtarësimin në BE është përmirësuar në krahasim me vitet e mëparshme (50% në 2019, 55% në 2020, 70% dhe 2021).Këto përpjekje u mbështetën nga BE-ja, Sida dhe Kvinna till Kvinna.

Përmirësimi i njohurive dhe kapaciteteve të zyrtarëve të BE-së, Zyrës së Kryeministrit - Strukturave të Integritimit Evropian, Mekanizmave Kombëtar për Barazi Gjinore si dhe ministrive të linjës lidhur me integrimin e perspektivës gjinore në dokumentet relevante për anëtarësimin në BE

RrGK ka vazhduar ofrimin e ndihmës teknike për BE-në në Kosovë në lidhje me proceset e integritimit të çështjeve gjinore, dokumentet e veprimit, kontratat dhe dokumentet tjera përkatëse. RrGK ka vazhduar bashkëpunimin e saj me strukturat e Ministrisë së Integritimit Evropian, të shkruara në Zyrën e Kryeministrit. Njohuritë e tyre mbi integrimin e çështjeve gjinore në dokumentet e anëtarësimit në BE janë përmirësuar si rezultat i këtij bashkëpunimi, përfshirë edhe procesin e konsultimit publik. Dokumentet e anëtarësimit në BE tregojnë përmirësim të dukshëm në masën në të cilën ato i kanë integruar çështjet gjinore, megjithëse nevojiten përpjekje të mëtejme për të zbatuar zotimet. Gjatë vitit 2022, RrGK ka mentoruar 48 zyrtarë të zyrës së BE-së në Kosovë lidhur me tema të ndryshme mbi analizën gjinore, PVGj III,

integrimin e perspektivës gjinore dhe të tjera. Gjatë kësaj periudhe RrGK ka mbajtur 93 sesione mentoruese për zyrtarët e BE-së, duke çuar në total prej 273 sesioneve mentoruese që nga viti 2015.

Në vitin 2022, RrGK organizoi katër trajnime me kërkesë të Zyrës së BE-së në Kosovë për stafin dhe zyrtarët e saj, duke përfshirë dy trajnime bazë për barazinë gjinore (të detyrueshme për të gjithë stafin), një trajnim për buxhetimin e përgjegjshëm gjinor dhe një trajnim për çështjet gjinore në drejtësi dhe sundim të ligjit.

Gjatë një prej takimeve të rregullta me Shoqërinë Civile në lidhje me implementimin e Agjendës për Reforma Evropiane – Planin e saj të Veprimit, zëvendëskryeministër i parë për Integrim Evropian, Zhvillim dhe Dialog, Besnik Bislimi, falënderoi veçanërisht RrGK-në për kontributin e dhënë në integrimin e perspektivës gjinore në procesin i anëtarësimit në BE, dhe tregoi përkushtimin që të konsultohet me RrGK për shënjimin e OShCG-ve në nivel lokal, të cilat mund të kontribuojnë, për një proces më të mirë dhe më gjithëpërfshirës të konsultimit të shoqërisë civile.

RrGK ka vazhduar bashkëpunimin e ngushtë me Agjencinë për Barazi Gjinore (ABGJ), si mekanizmi kryesor i barazisë gjinore në Kosovë. RrGK vazhdimisht ka përditësuar ABGJ-në rreth iniciativave dhe avokimit në lidhje me përfshirjen e barazisë gjinore në procesin e para-anëtarësimit në BE. Gjithashtu, për sa i përket punës së RrGK-së, RrGK u konsultua dhe bashkëpunoi me mekanizmat e barazisë gjinore në komuna dhe ministri.

Përmirësimi i aftësisë së komisioneve të ndryshme, sidomos komisionit për integrimin në BE, dhe OShCG-ve, për të monitoruar zbatimin nga perspektiva gjinore

RrGK nuk punoi me komisionet parlamentare ashtu siç ishte planifikuar për shkak të kohës së pamjaftueshme mes të çështjeve të tjera të ngutshme

Përmirësimi i zbatimit të PVGJ II dhe III

Në vitet e kaluara, RrGK ka raportuar për zbatimin e PVGj II, i cili ka përfunduar. Në vitin 2022, RrGK ka vazhduar të avokojë dhe të mbështesë zbatimin e përmirësuar të PVGj III të BE-së, siç ilustron nga rezultatet e mëposhtme.

Rritja e mëtejshme e ndërgjegjësimit të zyrtarëve të BE-së lidhur me nevojën për angazhim më të fuqishëm politik, buxhet të mjaftueshëm dhe burime të mjaftueshme njerëzore për zbatimin e PVGj III.

RrGK ka monitoruar zbatimin e Planit e Veprimit Gjinnor në Nivel Vendi (CLIP), si dhe prodhoi një dokument që monitoronte punën e BE-së drejt avancimit të barazisë gjinore, e cila përfshinte vëmendjen për zbatimin e PVGj-së III. RrGK i prezantoi gjetjet Zyrës së BE-së në Kosovë dhe zyrtarëve të BE-së në Bruksel gjatë Javës së Avokimit në Nëntor të vitit 2022. Gjatë ofritit të mbështetjes teknike për Zyrën e BE-së në Kosovë, RrGK gjithashtu vazhdoi të diskutojë rregullisht zbatimin e PVGj III me zyrtarët. Në përgjithësi, që kur RrGK filloi numërimin në vitin 2020, RrGK ka mbajtur më shumë se 38 takime me zyrtarët përkatës të BE-së gjatë të cilave u diskutua për zbatimin e PVGj II dhe III.

Rritja e mëtejshme e ndërgjegjësimit të zyrtarëve përkatës lidhur me reformat që kërkojnë për dokumentet dhe shabllonet, drejt përmirësimit të zbatimit të PVGj III

RrGK ka vazhduar të mbështesë Zyrën e BE-së në Kosovë në përdorimin e listave kontrolluese për të përmirësuar integrimin e perspektivës gjinore në programe, në përputhje me Markerin e Politikave për Barazi Gjinore. RrGK gjithashtu ka vazhduar të nxjerrë rekomandime për KE-në për përmirësimin e shablloneve të saj.

Rritja e mëtejshme e ndërgjegjësimit të personelit të BE-së dhe ShA-ve lidhur me PVGj II dhe zbatimin e tij

..RrGK vazhdoi të punojë ngushtë me Zyrën e BE-së në Kosovë drejt zbatimit të PVGj III. RrGK ofroi ngritjen e kapaciteteve, duke përfshirë mentorimin dhe trajnimin për tema të ndryshme që lidhen me PVGj III. Përmes kësaj, RrGK ka kontribuar në zbatimin e PVGj II dhe CLIP-ve, hartimin e të cilave e ka mbështetur në vitin 2021.

Në lidhje me zbatimin e PVGj III, veçanërisht objektivin që 85% e të gjitha veprimeve të financuara nga BE-ja të kenë Marker Gjinnor I ose 2, RrGK ka vazhduar të mbështesë integrimin e perspektivës gjinore në Dokumente të Veprimit (Action Documents) të BE-së. Në total, RrGK ka shqyrtuar dhe përmirësuar 38 dokumente gjatë vitit 2022, duke cuar në 74 numrin total të

dokumenteve të përmirësuara që nga viti 2020. Me mbështetjen e RrGK-së, përqindja e kontratave të shënuara me Marker Gjnor 1 ose 2 është rritur për gati 20% që nga viti 2018.2.

Përveç kësaj, duke pasur parasysh se Austria është shtet anëtar i BE-së, RrGK vazhdoi të mbështesë partnerët e ADA-së në përfshirjen e perspektivës gjinore në veprimet e tyre në përputhje me zotimet në PVGj III të BE-së.

Rritja e mëtejshme e ndërgjegjësimit në radhët e OShCG-ve dhe MKBGj-ve lidhur me PVGj-në dhe mënyrën se si të përkrahet zbatimi i tij

Në mars 2022, RrGK mbajti një punëtori me anëtare të RrGK dhe organizata partnere, në lidhje me avokimin në kuadër të Strukturave të BE në Kosovë dhe mekanizmave të MSA-së. Sic është theksuar, rreth 19 OShCG ishin prezentë. Ndër temat e diskutuara ishte përgjegjësia e zyres së BE në Kosovë për të implementuar PVGj III edhe atë në nivel vendi (përmes CLIP), i cili përfshin konsultimin e OShCG-ve. RrGK gjithashtu ngriti ndërgjegjësimin e OShCG -ve për PVGj III gjatë takimeve planifikuese për t'u përgatitur për Javën e Avokimit në BE, takimin avokues me Ambasadorin e BE-së në Kosovë, Tomas Szunyog dhe gjatë takimit planifikues me organizata partnere në nivel rajonal, për integrimin e perspektivës gjinore në procesin e Berlinit.

Tutje, kur komentonte politikat publike, RrGK iu referua PVGj III në komente, duke ia kujtuar Qeverisë, përfshirë Mekanizmat Kombëtarë për Barazi Gjinore (MKBGJ). Kjo kontribuoi në ngritjen e vetëdijes së tyre për PVGj III dhe zotimet e tij.

Përmirësimi i hartimit të PVGj III, bazuar në mësimet e nxjerra nga PVGj II

Në vitet e mëparshme, RrGK dha komente dhe avokoi për përmirësime të PVGj III bazuar në mësimet e nxjerra nga PVGj II. Disa nga rekomandimet e RrGK-së janë marrë parasysh, siç shpjegohet në Raportin Vjetor të RrGK-së për vitin 2021. Përkundër disa përmirësimeve në PVGj III, disa nga rekomandimet e RrGK-së nuk u miratuan dhe avokimi i mëtejshëm mund të vazhdohet në lidhje me rishikimin afatmesëm të PVGj III dhe PVGj IV të mundshëm.

Rritja e mëtejshme e ndërgjegjësimit lidhur me përmirësimet e nevojshme në PVGj III

PVGj III ka treguar përmirësime të konsiderueshme dhe ka inkorporuar shumë rekomandime të cilat RrGK ua ka përcjellë zyrtarëve relevantë të BE-së, të cilat janë cekur edhe në përmbledhjen e politikave “Duke ndjekur BE-në. Angazhimet për Barazinë Gjinore: Mësimet e nxjerra nga PVGj II për të informuar PVGj III”. RrGK gjithashtu po kërkonte në mënyrë aktive harmonizimin e Rregullores së BE-së për Instrumentin e Para-Anëtarësimit me PVGj III, dhe rregullorja e publikuar gjithashtu ka marrë parasysh disa nga rekomandimet që janë përfshirë në dokument. Këto ndryshime rrisin vetëdijen lidhur me përmirësimet e nevojshme për PVGj III

Përmirësimi i transpozimit të Acquis të BE-së për Barazinë Gjinore në Ligjin e Kosovës

RrGK vazhdimisht monitoron transpozimin e Acquis të BE-së për Barazinë Gjinore në Ligjin e Kosovës, si një nga kushtet kryesore për avancimin e procesit të anëtarësimit të Kosovës në BE. Siç u përmend, RrGK ka komentuar në disa dokumente thelbësore të lidhura me anëtarësimin në BE, duke sugjeruar transpozim më të mirë të Acquis të BE-së për Barazinë Gjinore, në veçanti të direktivave të BE-së për të drejtat e grave, shtatzëninë dhe barazisë gjinore, me fokus në direktivën e BE-së për ekuilibrin punë-jetë. Megjithatë këto rekomandime janë pasqyruar dhe përfshirë në disa politika, ka ende mungesë të zbatimit dhe të miratimit të draft-ligjeve kryesore të cilat do të prekin jetërat dhe mirëqenien e grave në Kosovë (draft-Ligji për Shërbime Sociale Familjare, draft-Ligji për Mbrojtje nga Dhuna ndaj Grave, draft-ligji për Banim Social). RrGK do të vazhdojë të monitorojë dhe avokojë për zbatimin e tyre si dhe transpozimin e Acquis mbi Barazinë Gjinore në Ligjet dhe politikat e Kosovës. Këto përpjekje janë mbështetur nga BE-ja, Sida dhe Kvinna till Kvinna.

ABGj, ZKM- Strukturat e Integritimeve Evropiane dhe MFPT të informohen më mirë në lidhje me nevojat për përmirësimin e transpozimit të Acquis të BE-së për Barazinë Gjinore në Ligjin e Kosovës

Kur komentoi ligjet e lartpërmendura, RrGK informoi këto palë kryesore të interesuara të qeverisë për komentet e dhëna. Zyra e Departamentit të Integritimeve Evropiane në kuadër të zyrës së Kryeministrit u informua vazhdimisht për nevojat e transpozimit gjatë bashkëpunimit për hartimin e ERA-s, PKZMSA-së dhe në takimet konsultative të MSA-së. RrGK u takua me Strukturat e Integritimeve Evropiane në Zyrën e Kryeministrit përafërsisht 15 herë vetëm gjatë vitit 2022.

Ekzistojnë përmbledhjet e shkruara të politikave për Ligjin e Punës, Ligjin për Shërbimin Civil, Ligjin për Barazi Gjinore dhe Ligjin për Mbrojtjen nga Diskriminimi

Gjatë zbatimit të Strategjisë aktuale të RrGK-së, RrGK ka dërguar letra avokuese në lidhje me Ligjin e punës, Ligjin për Barazi Gjinore, Ligjin për gjydhënie dhe Ligjin për Mbrojtje nga diskriminimi, në kuadër të:

- a) Inputit të dërguar tek qeveria e Kosovës dhe zyra e BE-së në Kosovë, në konsultimet e mbajtura para takimit të Nën-komiteti për Shoqëri të Informacionit, Politika Sociale, dhe Edukim;
- b) Komentarit të përpiluar, për Raportin e KE për Kosovën, të vitit 2022;
- c) Inputit të dërguar për Programin e Reformave në Ekonomi 2023-2025 dhe
- d) Inputit të dërguar për Draft-Strategjinë Kombëtare për Zhvillim.

Të drejtat e grave në kujdesin shëndetësor

Rritet llogaridhënia e zyrtarëve publik dhe institucioneve shëndetësore në adresimin e shkeljeve të të drejtave të grave në kujdesin shëndetësor

Qëllimi afatgjatë i këtij programi është t'u sigurojë grave qasje në kujdes shëndetësor cilësor të përballueshëm. Përderisa shëndeti riprodhues i grave duket se është në qendër të shumicës së aktiviteteve për zhvillim, RrGK e konsideron shëndetin e përgjithshëm të grave po aq të rëndësishëm. Gjersa burimet për punën në lidhje me përmirësimin e qasjes së grave në kujdesin shëndetësor cilësor mbeten të

kufizuara, njëfarë progresi është duke u bërë drejt këtij objekti, falë punës së anëtareve të RrGK-së, të mbështetur nga RrGK.

Kapacitetet e përmirësuara të grupeve për të drejtat e grave për të dokumentuar shkeljen e të drejtave të grave në kujdesin shëndetësor

Mbështetur nga FGK pesë përfaqësues/e të organizatave anëtare të RrGK, janë më të informuar rreth dokumentimit të shkeljeve të drejtave të grave në kujdesin shëndetësor pas ndjekjes së një trajnimi profesional. Duke filluar nga viti 2023 dhe duke përdorur këtë njohuri, organizatat do të monitorojnë dhe dokumentojnë shkelje të tilla të të drejtave me mbështetjen e FGK. Këto iniciativa financohen nga ADA.

Rritja e qasjes së grave në kujdesin shëndetësor

Me mbështetjen organizative të ofruar nga Sigrud Rausing Trust, përmes FGK, Aleanca e Grave për Integritet, anëtare e RrGK organizoi ligjerata për të rritur ndërgjegjësimin e grave rreth, ashpër dhe egjiptiane për të drejtat e tyre në shëndetin mendor, drejt përmirësimit të shëndetit mendor, veçanërisht për çështjet që lidhen me diskriminimin ndërthurës. Organizata anëtare e RrGK-së, Handikos Mitrovica, gjithashtu ka mbështetur 23 gra që të kenë qasje në kujdesin shëndetësor, në vitin 2022r. Ndërsa që kur ka filluar numërimin 4,368 gra dhe vajza kanë qasje në kujdesin shëndetësor cilësor përmes iniciativave të anëtareve të RrGK mbështetur nga FGK.

Më shumë zyrtarë publik, gra, vajza dhe burra janë në dijeni për të drejtën e grave për kujdes shëndetësor dhe shkeljet e të drejtave të tyre

Të mbështetura nga FGK përmes iniciativave të saj, anëtarët e RrGK Handikos Mitrovica, OJQ ATO, Partners Kosova dhe Down Syndrome Kosova mbajtën 12 takime gjatë vitit 2022 me zyrtarë publikë ku u diskutuan të drejtat e grave. Ndërsa që nga fillimi i numërimit, janë mbajtur 156 takime.

Më shumë gra avokojnë për të drejtat e tyre për kujdes shëndetësor cilësor

Të mbështetur nga FGK përmes iniciativave të saj Partnerët Kosova, Down Syndrome Kosova, Handikos Mitrovica dhe OJQ ATO kanë përfshirë 34 gra që avokojnë për të drejtën e tyre për kujdes shëndetësor cilësor në vitin 2022. Ndërsa që nga fillimi i numërimit nga RrGK, anëtarët e RrGK kanë përfshirë 1999 gra dhe vajza që të avokojnë për të drejtat e tyre në kujdes shëndetësor cilësor.

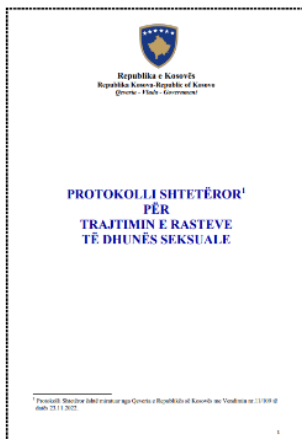
Jeta pa dhunë me bazë gjinore

Qëllimi kryesor i këtij programi është që gratë dhe vajzat të jetojnë pa dhunë me bazë gjinore. Për ta arritur këtë, RrGK ka vazhduar punën e saj drejtë harmonizimit të kërkesave që vijnë nga Konventa e Këshillit të Evropës për parandalimin dhe luftimin e dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje e njohur si Konventa e Stambollit, tashmë pjesë e Kushtetutës së Republikës së Kosovës. Konventa vendosë standarde për parandalimin dhe luftimin e dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje. Ajo poashtu njeh obligimin e shteteve që ta adresojnë plotësisht dhunën me bazë gjinore dhe të gjitha format e saj, si dhe të marrin masa në parandalimin e dhunës ndaj grave, të mbrojnë viktimat dhe të ndjekin penalisht kryesit e veprës.

RrGK ka ndërmarrë përpjekje të gjera duke përfshirë fushata vetëdijësuese, avokim për përmirësim të kornizës ligjore për trajtimin e rasteve të dhunës me bazë gjinore, ndihmë ligjore dhe trajnime, ndër të tjera, të mbështetura kryesisht nga ADA, Sida dhe UN Women. Megjithatë, ishte e vështirë të analizohet ndikimi i përgjithshëm bazuar në treguesit e nivelit të ndikimit të vendosur nga RrGK në Strategjinë e saj. Për shkak të vonesave në lidhje me regjistrimin e popullsisë, dhe rrjedhimisht edhe për hulumtimin kombëtar të planifikuar të Agjencisë së Statistikave të Kosovës mbi dhunën me bazë gjinore, të dhënat nuk janë të disponueshme për matjen e ndryshimeve në disa tregues kyç. RrGK planifikon të punojë me qeverinë për të publikuar një hulumtim të tillë në vitet e ardhshme, duke mundësuar analizë më të mirë të ndikimit të programit të RrGK me kalimin e kohës.

Përmirësimi i zbatimit të kornizës ligjore për dhunën në familje, duke përfshirë përgjegjësinë institucionale për të ndihmuar personat që kanë përjetuar dhunë

RrGK, gjatë vitit 2022 ka dërguar komente të detajuara për Projektligjin për Mbrojtje nga Dhuna në Familje dhe Dhuna me Bazë Gjinore, Ligji për Banim Social dhe Ligji për Shërbime Sociale dhe Familjare. Duke qenë që këto ligje nuk kanë qenë në përputhje me Konventën e Stambollit, RrGK ka dërguar komente në mënyrë që ligji të përshtatet me Konventën e Stambollit dhe të ndahen përgjegjësi të qarta përmes tij. Ndarja e përgjegjësiave mund të kontribuojë në përmirësimin e zbatimit të kornizës ligjore.

Në dhjetor të vitit 2022, Ministria e Drejtësisë lansoi Protokollin Shtetëror për Trajtimin e Rasteve të Dhunës Seksuale. Ky protokoll ka për qëllim standardizimin e veprimeve të nevojshme për një reagim të vazhdueshëm, gjithëpërfshirës e me përgjegjshmëri, për identifikimin, mbrojtjen, trajtimin, dokumentimin, referimin, fuqizimin e qëndrueshëm dhe ri-integrimin e viktimave/të mbijetuarave/mbijetuarve të dhunës seksuale. Protokollin gjithashtu saktëson dhe qartëson përgjegjësitë e institucioneve për trajtim të këtyre rasteve. Në partneritet me Institutin e Mjekësisë Ligjore dhe EULEX-in, RrGK udhëhoqi procesin e hartimit të këtij Protokollin së bashku me aktorët përkatës, të mbështetur nga UN Women. RrGK në bashkëpunim me

strehimoret organizuan tetë takime me Mekanizmin Koordinues Kundër Dhunës në Familje (MKKDhF). RrGK analizoi komentet dhe më pas dërgoi ato tek Ministria e Drejtësisë dhe ekspertja. Si rezultat, të gjitha komentet e dërguara nga MKKDhF dhe strehimoret u përfshinë në këtë protokoll.

Tutje, gjatë vitit 2022, RrGK në bashkëpunim me Këshillin e Përgjithshëm të Shërbimeve Sociale dhe Familjare, Departamentin për Politika Sociale dhe Familjare dhe Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve hartuan dhe miratuan dy kurrikula, “Puna me viktimat të dhunës në familje – trajtimi dhe referimi”, dhe, “Puna me viktimat e krimeve seksuale dhe trafikimit”. Me këto kurrikula, RrGK organizoi trajnimin dhe certifikimin e trajnerëve të cilët do të ofrojnë trajnime për ofruesit e shërbimeve sociale në trajtimin e rasteve të dhunës me bazë gjinore, përfshirë dhunën seksuale. RrGK trajnoi 15 punonjës sociale nga organizata joqeveritare dhe certifikoi 12 punonjës si trajner në mënyrë që këta të trajnojnë punëtorët e tjerë social që punojnë në Qendra për Punë Sociale (QPS). Këto kurrikula janë bërë të detyrueshme për punjësit social në QPS. Kjo do të kontribuojë në zbatimin e kornizës ligjore.

Përmes ndihmës juridike, RrGK ka mbështetur gratë që të kërkojnë drejtësi për dhunën që kanë përjetuar, duke kontribuar kështu drejtpërdrejt në përmirësimin e zbatimit të kornizës ligjore përkatëse. Anëtarët e stafit të RrGK-së kanë mbështetur 30 raste, duke i informuar gratë për të drejtat e tyre, institucionet ku mund të drejtohen si dhe duke i referuar ato te avokati për ndihmë juridike. RrGK gjithashtu vazhdoi të mbështesë dy raste strategjike gjyqësore që filluan në vitin 2020, një rast ka përfunduar në 2022 kurse tjetri është ende duke vazhduar. Në total, deri me tani RrGK ka mbështetur katër raste strategjike gjyqësore. Gratë u referuan në institucionet përkatëse të drejtësisë, si dhe te psikologë të strehimoreve për këshillim. Gjithashtu, RrGK angazhoi një monitoruese të gjykatave, e cila i

ndoqi rastet e DhBGJ në gjykata, kjo drejt identifikimit të rekomandimeve për përmirësimin e zbatimit të kornizës ligjore.

Si rezultat i avokimit të vazhdueshëm të RrGK-së për mbështetjen e strehimoreve, në vitin 2021, Qeveria ka ndarë 900,000 €, ndërsa për vitin 2022, Qeveria ka ndarë 1,0,000€. Këto janë arritje të rëndësishme drejt zbatimit të kornizës ligjore, duke u mundësuar strehimoreve të kenë burimet që u nevojiten për të kryer punën e tyre të rëndësishme në përputhje me kornizën ligjore.

Zgjerimi i njohurive në lidhje me shkallën në të cilën është zbatuar korniza ligjore që ka të bëjë me dhunën në familje, si dhe vetëdijesimi rreth mbizotërimit të dhunës në familje

Në prill të vitit 2021, RrGK lansoi raportin hulumtues *“Nga Ligjet në Vepra!”*, i cili informon RrGK-në dhe palët relevante të interesit për ndryshimet në njohuritë e përfaqësuesve të institucioneve të ndryshme që nga viti 2015. Bazuar në gjetjet, gjatë vitit 2022, RrGK vazhdoi të organizoi iniciativa avokuese, për të siguruar që përfaqësuesit institucionalë dhe OSCG-të që ofrojnë shërbime për gratë dhe vajzat që kanë vuajtur nga DhBGj, të kenë njohuri të shtuarapër nevojat e tyre. Për këtë qëllim, RrGK organizoi 21 takime me akterë të ndryshëm për të avokuar për zbatimin e kornizës ligjore, duke përfshirë rekomandimet e hulumtimit. RrGK gjithashtu ka organizuar dy cikle të trajnimit me strehimoret e Kosovës me temat, “Menaxhimi i rasteve të dhunës me bazë gjinore”, dhe, “Djegia profesionale (burnout)”. Në të dy ciklet e trajnimit gjithsej morën pjesë 64 punonjëse të strehimoreve. Si vazhdimësi e trajnimit, “Menaxhimi i rasteve të dhunës me bazë gjinore”, RrGK në bashkëpunim me strehimoret trajnuan Mekanizmin

Koordinues Kundër Dhunës në Familje në tetë regjione të ndryshme të Kosovës ku morën pjesë 102 pjesëmarrës nga institucionet përgjegjëse lokale.

Institucionet dhe akterët e tjerë të vetëdijshëm për shkallën në të cilën korniza ligjore për dhunën në familje është zbatuar

Për të informuar palët e interesuara për zbatimin e kornizës ligjore dhe për të siguruar zbatimin e duhur të saj, RrGK ka mbajtur takime avokuese me institucionet në vijim: Ministrinë e Drejtësisë; Ministren dhe Zëvendësministren e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit; Ministrinë e Financave, konkretisht Drejtorinë e Departamentit për Familje dhe Shërbime Sociale; Mbrojtësit e Viktimave, Policia e Kosovës, Institutin e Mjekësisë Ligjore, Këshilli Prokurorial i Kosovës, Këshilli Gjyqësor i Kosovës, Inspektoriati Policor; dhe organizata të ndryshme të shoqërisë civile, si Instituti i Kosovës për Drejtësi, Kallxo.com, CLARD, Qendra për

Drejtorja ekzekutive e RrGK, Igballe Rogova takohet me Ministren e Arsimit znj. Nagavci: flasin për nismat e përbashkëta, gusht, 2022

Mbrojtjen e Grave dhe Fëmijëve - Prishtinë, Qendra për Mbrojtjen dhe Rehabilitimin e Grave dhe Fëmijëve “Liria”, Zensko Pravo, Qendra e Përfshirjes së Grave, Shtëpia e Sigurtë - Gjakovë, Qendra e Strehimit të Grave dhe Fëmijëve - Prizren, Qendra për Mirëqenien e Gruas, dhe Qendra për Mbrojtjen e Grave dhe Fëmijëve “Shtëpia Ime” . Gjatë takimeve, RrGK diskutoi me ta gjetjet e hulumtimit dhe rekomandimet për secilin institucion, duke u siguruar që ata ishin të vetëdijshëm për përmirësimet e nevojshme për zbatimin më të mirë të kornizës ligjore . RrGK ka avokuar për përmirësimin e reagimit ndaj dhunës me bazë gjinore në Kosovë, si dhe diskutuar mundësitë për bashkëpunim në adresimin e DhBGj-së, përmes drejtësisë, shërbimeve sociale dhe arsimit. Për më tepër, puna e RrGK-së në këtë fushë gjatë vitit 2022 u përmend në 44 artikuj të mediave, ndërsa që nga viti 2019 u përmend në 136 artikuj. RrGK vazhdon të jetë pjesë e Grupit Ndërmnistror Kundër Dhunës në Familje që udhëhiqet nga Ministria e Drejtësisë dhe RrGK vazhdoi të informojnë palët e interesuara për aktivitetet që do të zbatojë, të cilat do të kontribuojnë drejtpërdrejt në zbatimin e Strategjisë Kombëtare për Mbrojtje nga Dhuna në Familje dhe Dhuna ndaj Grave.

Angazhimi i RrGK-së dhe anëtareve të saj për zbatimin e kornizës ligjore për dhunën në familje

RrGK ka bashkëpunuar me OSHC-të që ofrojnë shërbime, kryesisht me strehimoret, për këshillimin dhe referimin e rasteve të dhunës në familje. Përmes bashkëpunimit me strehimoret, RrGK promovoi edhe më tej bashkëpunimin ndërinstitutional dhe ngriti vetëdijen për mekanizmat e ndryshëm ku mund të referohen si të mbijetuarit e dhunës po ashtu dhe ofruesit e shërbimeve për ta. Që nga janari i vitit 2022,

mbi 500 gra dhe fëmijë janë mbështetur, këshilluar dhe referuar nga strehimoret. Çdo grua është informuar për të drejtat e saj dhe rolin e institucioneve.

Përmes punës së RrGK dhe anëtareve të saj, gjatë vitit 2022, 1671 gra dhe burra më të informuar në lidhje me kornizën ligjore dhe të drejtat e tyre. Që nga fillimi i numërimit të RrGK, 26,898 gra dhe burra janë vetëdijesuar më mirë për kornizën ligjore, gjë që mund të kontribuojë në avancimin e zbatimit të saj pasi njerëzit janë më të pozicionuar për t'i mbajtur përgjegjëse institucionet .

Gjatë vitit 2022, RrGK dhe anëtarët e saj kanë përfshirë 559 gra dhe burra të ndryshëm në fushata për ngritje të vetëdijes dhe dhe që kanë ndërmarrë veprime në drejtim të reduktimit të dhunës me bazë gjinore, ndërsa që nga fillimi i numërimit janë përfshirë 2983 persona.

RrGK ka vazhduar që të mbështesë strehimoret dhe të ngrisë kapacitetet e tyre përmes trajnimeve të shumta të organizuara bashkarisht. Përmes mbështetjes së RrGK-së strehimoret kanë filluar që të takohen me Mekanizmin Koordinues Kundër Dhunës në Familje në baza mujore të rregullta dhe të trajtojnë/diskutojnë rastet specifike të cilat kanë qenë të strehuara në strehimore. Përmes këtyre takimeve, dy viktimave të dhunës në familje në Prizren iu është gjetur banim social dhe shumë të tjera janë trajtuar me prioritet nga institucionet lokale.

Më tej, RrGK ishte pjesë e takimeve të Grupit Koordinues Ndërmatoror kundër Dhunës në Familje, të koordinuara nga Koordinatorja Nacionale kundër Dhunës në Familje nga Ministria e Drejtësisë. Prania e RrGK-së në këto takime lehtëson monitorimin e punës së të gjitha institucioneve përgjegjëse për trajtimin e dhunës në familje, kjo drejt zbatimit të kornizës ligjore përkatëse.

Përveç kësaj, RrGK po ashtu ka vazhduar monitorimin e rasteve të DhBGJ-së të cilat janë adresuar në Gjykata Themelore, kryesisht në Prishtinë, por edhe në komunat e tjera sipas nevojës. Në vitin 2022, RrGK ka monitoruar 89 raste të dhunës me bazë gjinore.

Tri anëtare të RrGK, Humanus Vita, QPDG dhe OJQ Jeta janë angazhuar në 10 iniciativa avokuese në drejtim të avancimit të zbatimit të kornizës ligjore për dhunën në familje. Ndërsa që nga fillimi i numërimit 75 anëtare të RrGK-së kanë ndërrmarë 141 iniciativa në këtë drejtim.

“RrGK bën çmos që viktimat e dhunës me bazë gjinore të jenë të sigurta dhe të arrijnë drejtësinë. Falënderimi im ndaj RrGK-së është i mangët në krahasim me mbështetjen dhe ndihmen që RrGK më ka ofruar gjatë gjithë kohës.” – Grua, e mbijetuar e dhunës me bazë gjinore.

Rritja e performancës dhe cilësisë së shërbimeve të strehimoreve, veçanërisht atyre për rehabilitim dhe riintegrim

RrGK, në konsultim me strehimoret, trajnuan Mekanizmin Koordinues Kundër Dhunës me në Familje për, “Menaxhimin e rasteve – trajtimi dhe referimi”. Në këto trajnime morën pjesë gjithsej 102 pjesëmarrës nga institucionet lokale. Pjesëmarrësit diskutuan rreth sfidave dhe problemeve që institucionet lokale dhe MKKDhF-ja kanë. Ata gjithashtu diskutuan edhe për mundësitë e bashkëpunimit tutje në mes institucioneve lokale dhe RrGK-së. Përveç kësaj, RrGK organizoi trajnime edhe me përfaqësuesit e strehimoreve të Kosovës. Sic u përmend, RrGK organizoi trajnime me temën, “Menaxhimi i rasteve – trajtimi dhe referimi”, dhe, “Djegja profesionale (burnout)” ku morën pjesë 64 pjesëmarrës. Pjesëmarrësit diskutuan ligjet, Konventën e Stambollit, menaxhimin e çështjeve, ngarkesat e stafit në punë, financat e pamjaftueshme për të mbuluar të gjitha shpenzimet e tyre dhe ofrimin e shërbimeve cilësore.

Përmirësimi i vetëdijesimit dhe vëmendjes në mesin e zyrtarëve dhe qytetarëve, në trajtimin e dhunës me bazë gjinore duke përfshirë dhunën në familje, përdhunimin dhe ngacmimin seksual

Përmes monitorimit të rasteve në gjykata dhe përfaqësimit të rasteve që janë drejtuar në RrGK, është vërejtur se ndërgjegjësimi i zyrtarëve është përmirësuar në lidhje me dhunën në familje, edhe pse nevojiten ende përmirësime, veçanërisht në lidhje me format e tjera të DhBGj-së. Pas rekomandimeve nga hulumtimi dhe avokimit të RrGK-së, Qeveria zbatoi katër rekomandime në vitin 2022: 1. Rritja e buxhetit për strehimoret; 2. Hartimi dhe lansimi i Protokollit Shtetëror për Trajtim të Rasteve të Dhunës Seksuale; 3. Kurrikula Puna me Viktimat e dhunës në familje- trajtimi dhe referimi; 4. Kurrikula për Punën me Viktimat e Krimeve Seksuale dhe Trafikimit. Siç u theksua, poashtu u mbajtën trajnime për punëtor social në dy temat e lartëpërmendura, ku u vlerësuar për 35% u rritën njohuritë e tyre mbi trajtimin e dhunës në familje, dhunës seksuale dhe trafikimit.

Tutje, RrGK dhe anëtarët e saj monitoruan dhe analizuan ofrimin e shërbimeve nga punonjësit socialë në Qendrat për Punë Sociale (QPS) në Kosovë. Analiza është bërë në dy faza, para dhe pas trajnimit dhe punës së RrGK dhe të anëtarëve të saj me QPS-të. Është vënë re se ka patur përmirësim të dukshëm në disa aspekte, sa

SIPAS KODIT PENAL TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS:

1.

"Ngacimi seksual nënkupton çilëndo formë të sjelljes së padëshiruar verbale, joverbale ose fizike të natyrës seksuale, me qëllim të cenimit të dritshësisë dhe krijon një mjedis i cili është objektivisht frikësues, armiqësor, degradues ose poshtërues".

Kërkimi për dhjetorin e Kosovës për të raportuar dhunën seksuale: 10.0300 - 19.999, kërkimi: vlerë 0.150000 - në 0800 72 222

Austrian
Development
Agency

Fushata online e RrGK-së për ndërgjegjësimin e qytetarëve për dhunën seksuale, 2022

i përket ofrimit të shërbimeve. Për shembull në vitin 2020 vetëm 61% e grave kishin patur menaxher rasti ndërsa në vitin 2022, 81% e rasteve u ishte caktuar një menaxher rasti nga QPS.

Hulumtimi i mëparshëm i RrGK-së ka ilustruar se pak njerëz, përfshirë edhe institucionet përkatëse, e kanë kuptuar se çfarë përfshin dhuna seksuale dhe se ajo është krim. Si rezultat, pak raste janë raportuar apo trajtuar ndonjëherë nga institucionet. Prandaj, gjatë vitit 2022 pati disa fushata vetëdijësuese përmes rrjeteve sociale për dhunën seksuale. Këto fushata përfshinë 10 poste të ndryshme rreth asaj se çfarë është dhuna seksuale, dallimi në mes ngacmimit seksual, sulmit seksual dhe dhunimit si dhe fushata trajtoi përgjegjësitë e institucioneve në lidhje me trajtimin e rasteve të dhunës seksuale. Fushata arriti tek 562,256 njerëz, duke rritur ndërgjegjësimin e tyre. Gjersa më shumë njerëz kuptuan se çfarë përfshin dhuna seksuale, se është e paligjshme dhe si ta raportojnë atë, këto fushata kontribuan në rritjen e numrit të raportimeve të dhunës me bazë gjinore në institucionet përkatëse. Të dhënat e policisë në vitin 2022 tregojnë se është rritur dukshëm numri i raportimeve të dhunimeve (88 raste), ngacmime seksuale (87 raste) dhe sulm seksual (62 raste), krahasuar me vitin 2019 ku ishin më pak të raportuara: dhunime (40 raste), ngacmime seksuale (24) dhe sulme seksuale 46 raste.

RrGK mori pjesë në disa demonstrata dhe protesta për të rritur ndërgjegjësimin për dhunën me bazë gjinore dhe për të bërë thirrje për reagim të përmirësuar institucional. Në janar 2022, RrGK mbështeti aktivistët në Skenderaj për të dënuar vrasjen e L.Q nga bashkëshorti. Protestat mbledhën qindra qytetarë. Më pas, vrasësi i viktimës u dënua shpejt nga sistemi i drejtësisë. Më 8 mars RrGK iu bashkua protestës vjetore të Ditës Ndërkombëtare të Gruas “Marshojmë s’festojmë kundër patriarkatit që vret”. Qytetarët ngritën zërin për të protestuar ndaj padrejtësive me të cilat përballen gratë, duke përfshirë femicidin dhe pankarta me mesazhe feministe shiheshin në ballkonet e tyre. RrGK gjithashtu mori pjesë në fushatën ndërkombëtare “këpucët e kuqe” duke vendosur 48 palë këpucë të kuqe përballë ndërtesës së Qeverisë, që përfaqësojnë 48 gra të vrara nga burrat.

Më 8 mars, RrGK organizoi para Qeverisë instalimin “Këpucët e Kuqe”, që simbolizonte gratë e vrara nga femicid Në gusht 2022, RrGK mbështeti protestën dhe përcjelli nga afër trajtimin institucional të dhunimit të vajzës 11 vjeçare deri në dënimin e kryesve të veprës. Në dhjetor 2022, RrGK gjithashtu mbështeti protestën për vrasjen e gruas shtatzënë H.M në oborrin e Klinikës Gjinekologjike – QKUK. RrGK vazhdon të monitorojë trajtimin institucional të rastit. Protesta mbledhën qindra qytetarë, ndërsa vrasësi vrau veten, duke mos pranuar të dorëzohej tek policia. RrGK ka pasur paraqitje në media këtë rast më shumë se 10 herë, në të cilat RrGK vazhdoi të avokojë dhe të ofrojë rekomandime konkrete për të gjitha institucionet se si të mbrojnë viktimat dhe të ndalet dhuna sistematike, ndër të tjera.

RrGK në vazhdimësi gjatë vitit 2022 ka reaguar për raste të vrasjes së grave, ngacmimeve seksuale, sulmeve seksuale dhe dhunimeve. Për më tepër, RrGK ka dënuar gjuhën diskriminuese dhe seksiste të përfaqësuesve të institucioneve ndaj grave dhe vajzave.

Tutje, RrGK ka vazhduar të bëjë ngritjen e vetëdijes së qytetarëve për dhunën dhe mënyrën e raportimit të saj përmes ekspozitës publike “Dhuna nuk fshehet brenda mureve”.. Në vitin 2022, fushata e RrGK vizitoi pesë qytete: Malishevë, Fushë Kosovë, Viti, Ferizaj dhe Klinë, të mbështetur nga ADA.

Më shumë qytetarë të informuar në lidhje me kornizën ligjore dhe të drejtat e tyre

Ekspozita, deklaratat për shtyp, paraqitjet televizive dhe protestat synojnë të informojnë më shumë njerëz për të drejtat e tyre. RrGK ka mbështetur strehimoret në shërbimet e tyre këshilluese lidhur me të drejtat dhe ka referuar raste te avokati i RrGK-së, sipas nevojës. Siç u përmend, RrGK ka mbështetur 30 raste në vitin 2020, duke i informuar gratë për të drejtat e tyre, institucionet në të cilat mund t'i drejtohen dhe duke i referuar ato te avokati për ndihmë juridike. Sa i përket dy rasteve gjyqësore, njëri ka përfunduar gjatë vitit 2022 kurse tjetri është ende në vazhdim e sipër. Në përgjithësi, rreth 1,500 qytetare e qytetarë kanë marrë pjesë në protestat e organizuara nga RrGK-ja dhe partnerët e saj. Ekspozita “Dhuna nuk fshehet brenda mureve” informoi fizikisht 2500 persona (1548 gra dhe 952 burra), lidhur me kornizën ligjore dhe të drejtat e tyre.

Tutje përmes FGK anëtarët e RrGK kanë informuar 1671 gra dhe 1212 burra përmes iniciativave të tyre të zbatuara gjatë vitit 2022. Anëtarët e RrGK poashtu kanë përfshirë mbi 500 persona në fushata sensibilizuese dhe që ndërmoren veprime për reduktimin e dhunës me bazë gjinore.

Përmirësimi i politikave dhe procedurave për adresimin e ngacmimit seksual

Koordinimi mes OSHC-ve të udhëhequra nga gratë, institucioneve publike dhe vendeve tjera të punës është përmirësuar në aspektin e instalimit të mekanizmave më të mirë për raportimin dhe hetimin e rasteve të ngacmimit seksual

Gjatë vitit 2022, Republika e Kosovës ka hartuar Strategjinë së Re dhe Planin e Veprimit 2022-2026 për Parandalimin e DHBGJ-së, Dhunës ndaj Grave dhe Dhunës në Familje, për të cilat RrGK dhe anëtarët kanë dhënë kontributin e tyre bazuar në ekspertizën e tyre. Në këto dokumente po trajtohen të gjitha format e DhBGj-së, përfshirë edhe ngacmimin seksual. Përveç kësaj, në dhjetor të vitit 2022 u lansua Protokolli për Trajtimin e Rasteve të Dhunës Seksuale që i kontribon hetimit të këtyre rasteve, i cili u hartua në bashkëpunim me Ministrinë e Drejtësisë dhe Institutin e Mjekësisë Ligjore e mbështetur nga UN Women. Ai vendosi politika dhe procedura për hetimin dhe trajtimin e rasteve, pasi procedura të tilla nuk ekzistonin më parë. RrGK gjithashtu ka dërguar komente dhe rekomandime të qarta në Ligjin për Mbrojtje nga Dhuna në Familje dhe Dhuna me Bazë Gjinore për format e tjera të DhBGj-së, ndarjen e përgjegjësisë dhe hetimin e rasteve të dhunës seksuale. Këto ndryshime në legjislacion do të adresojnë raportimin e mangët dhe hetimin e ngacmimeve seksuale.

Në vitin 2022, RrGK gjithashtu filloi të punojë me punëdhënësit të ndryshëm për të vlerësuar politikat e tyre në vendin e punës dhe për t'i mbështetur ata në përdorimin e mekanizmave më të mirë për trajtimin e ngacmimeve seksuale në vend të punës.

Mbi të gjitha, në vitin 2022, RrGK ka mirëpritur në zyret e saj katër raste të ngacmimeve seksuale dhe sulmeve seksuale dhe i ka adresuar ato tek avokati dhe institucionet e tjera kompetente. RrGK mbetet në kontakt të vazhdueshëm me këto raste dhe monitorim të institucioneve se si rastet e dhunës seksuale po trajtohen.

Përmirësimi i mbështetjes institucionale dhe publike për personat që kanë përjetuar dhunë seksuale gjatë luftës

RrGK kërkoi mbështetje në disa takime me zyrtarë, për të inkurajuar Qeverinë që të zgjasë periudhën gjatë së cilës njerëzit mund të aplikojnë për përfitime si të mbijetuar/a të dhunës sipas ligjit aktual, duke pasur parasysh se mund të duhet kohë që njerëzit të jenë në gjendje ta raportojnë atë; dhe që ligji të ndryshohet për të zgjatur periudhën e konfliktit, për të përfshirë më mirë përfitimet për gratë e etnive të ndryshme, sipas rekomandimeve të Amnesty International.

RrGK dhe anëtarët e saj të specializuar në këtë fushë vazhdimisht punojnë për tënjuhur dhe respektuar të mbijetuarat e dhunës seksuale gjatë luftës në Kosovë dhe ka disa organizata anëtare që punojnë në këtë fushë. RrGK ka vazhduar të monitorojë zhvillimet në këtë drejtim.

RrGK dhe anëtarët e saj përkrahin personat që kanë përjetuar dhunë seksuale gjatë luftës

Përmes FGK-së, RrGK ka mbështetur organizatat anëtare të cilat ofrojnë shërbime për gratë e mbijetuara të dhunës seksuale gjatë luftës. Këto organizata anëtare të RrGK-së vazhduan të mbështesin personat që

kanë pësuar dhunë seksuale gjatë luftës. Konkretisht, Qendra për Promovimin e të Drejtave të Grave mori mbështetje nga FGK për të ofruar “shërbime psiko-sociale për gratë që kanë përjetuar dhunë seksuale gjatë luftës në Kosovë”. QPDG ka punuar ngushtë me 30 gra të mbijetuara të dhunës seksuale gjatë luftës në Kosovë dhe ka ngritur vetëdijësimin për të drejtat e tyre në qasje në kujdesin shëndetësor.

Fuqizimi Ekonomik i Grave

Qëllimi afatgjatë i këtij programi është që gratë dhe burrat të kenë mundësi të barabarta ekonomike në shtëpi dhe në sferën publike. Është bërë progres drejt këtij qëllimi, siç ilustron nga hapat e ndërmarrë drejt realizimit të objektivave dhe rezultateve të mëposhtme.

Përmirësimi i kushteve për pjesëmarrjen e grave në fuqinë punëtore

Gjatë vitit 2022, RrGK së bashku me organizatat e saj partnere dhe anëtarët e Koalicionit Rajonal kundër Diskriminimit me Bazë Gjinore ndaj Grave në Punë, finalizuan nismën rajonale katër-vjeçare në adresimin e diskriminimit me bazë gjinore në tregun e punës. Ata morën pjesë në 22 nisma të përbashkëta avokuese të ndërmarra që përfshinin bashkëpunimin ndërmjet OSHC-ve dhe palëve të tjera të interesuara drejt zbatimit të legjislacionit kundër diskriminimit. Nisma kishte disa rezultate të detajuara në seksionet e mëposhtme.

Përveç kësaj, RrGK së bashku me Odën Ekonomike të Kosovës të mbështetur nga Fondi i Kombeve të Bashkuara për Popullsinë në Kosovë (UNFPA) dhe Agjencia Austriake për Zhvillim (ADA), përfunduan me sukses një iniciativë për promovimin e politikave miqësore ndaj familjes në vendet e punës. Përmes kësaj nisme të përbashkët, RrGK publikoi [përmbledhjen e politikave](#) mbi politikat miqësore ndaj familjes me rekomandime për përmirësimin e kornizës ligjore dhe harmonizimin e saj me Direktivën e BE-së për Balancimin Punë-Jetë. Gjithsej 13 zyrtarë qeveritarë, akterë të sektorit privat, përfaqësues të shoqërisë civile zgjeruan të kuptuarit dhe njohuritë e tyre mbi politikat familjare të përgjegjshme gjinore dhe 61 punonjës mësuuan më shumë rreth politikave të përgjegjshme gjinore përmes takimeve ndërgjegjësuere të mbajtura gjatë kësaj nisme. Dy fushata vetëdijesimi publik që përfshinin personat me aftësi të kufizuara dhe grupet e pakicave etnike, promovuan ndryshimet e nevojshme ligjore në lidhje me pushimin e lehonisë, atësisë, prindëror dhe të kujdestarëve. RrGK dhe anëtarët e saj mbështetën 37 biznese në Prishtinë, Lipjan, Viti, Skenderaj dhe Mitrovicë në promovimin e vendeve të punës miqësore ndaj familjes.

Institucionet dhe akterët kryesorë më të vetëdijshëm për shkallën e diskriminimit gjinor në vendin e punës në Kosovë dhe mënyrat për ta adresuar atë

RrGK, së bashku me partnerët e saj rajonalë, botuan shtatë raporte për diskriminimin me bazë gjinore dhe punën në rajon, duke përfshirë një raport për secilin nga gjashtë vendet e BP-së dhe një [raport rajonal](#), mbështetur nga BE dhe Sida. Këto raporte përmbanin rekomandime specifike për institucionet për të adresuar më mirë diskriminimin me bazë gjinore. RrGK dhe partnerët e saj rajonal vazhduan të ofrojnë ndihmë juridike dhe të mbështesin njerëzit në kërkimin e drejtësisë për diskriminimin me bazë gjinore në punë, duke sjellë vëmendjen e institucioneve ndaj diskriminimit me bazë gjinore në punë. Po ashtu, RrGK mbështeti katër organizata anëtare për të informuar palët e ndryshme të interesit në nivel lokal për përhapjen e diskriminimit me bazë gjinore ndaj grave dhe për të promovuar politikat miqësore për familjen dhe vendet e punës, veçanërisht gjatë takimeve me përfaqësues të bizneseve, financuara nga ADA përmes UNFPA-së.

Organizata anëtare e RrGK-së “Drugeza” në Skënderaj shpërndau posterë në kuadër të iniciativës “Promovimi i Politikave Miqësore për Familjen”, shkurt 2022

Vetëdijesimi në mesin e palëve të interesit, duke përfshirë zyrtarët, OSHC-të dhe sindikatat lidhur me kornizën ligjore për diskriminimin përkatës dhe me mënyrat për përmirësimin e zbatimit të saj

RrGK, në bashkëpunim me partnerët e saj rajonalë, mbajti 84 takime për ngritjen e vetëdijesimit të palëve të interesit. Përfaqësuesit e koalicionit tëlartpërmendur të koordinuar nga RrGK-ja, duke marrë pjesë në panele, seminare dhe konferenca të ndryshme kanë rritur vetëdijesimin e palëve të interesit për konceptet e diskriminimit dhe mënyrat për ta parandaluar atë. Koalicioni ka nisur një fushatë në internet për mes të cilës i informon punëtorët për ngacmimet seksuale në punë dhe shkeljet e mundshme të të drejtave, përfshirë gjatë punës në kushte pandemie. Fushata gjithashtu i ofroi informacione njerëzve për ndihmën juridike falas nëse ata dëshirojnë të raportojnë ngacmimet seksuale, diskriminimin me bazë gjinore dhe shkeljet e të drejtave të grave punonjëse. Mediet kanë mbuluar 35 herë çështjet që kanë të bëjnë me diskriminimin e grave në

Organizata anëtare e RrGK-së “Youth Center Lipjan” në Lipjan, diskutim në kuadër të iniciativës “Promovimi i Politikave Miqësore për Familjen”, janar 2022

punë, duke kontribuar në rritjen e vetëdijes për këtë temë. Koalicioni zhvilloi edhe një [fushatë tjetër në media sociale](#) për të informuar qeveritë, publikun dhe bizneset për përfitimet e Direktivës së BE për Balancimin e Punës dhe Jetës. Fushata njëmuajore ka arritur deri tek së paku 100,000 burra dhe gra në Ballkanin Perëndimor.

Disponueshmëria e informacionit, përfshirë hendekun gjinor të pagave, ekonominë joformale dhe skemat e sigurimit sociale është përmirësuar

RrGK ka avokuar për nevojën e një analize gjinore në ekonominë joformale, përmes takimit të MSA-së për Ekonominë dhe Financat, si dhe në takimet me BE-në, Qeverinë e Kosovës dhe veçanërisht me zyrtarë në Zyrën e Kryeministrit. RrGK theksoi se është thelbësore të bëhej një analizë e tillë gjinore për të informuar ndërhyrjet e planifikuara të Qeverisë në lidhje me adresimin e ekonomisë joformale në Programin e Reformës Ekonomike 2022-2024 si dhe në Planin e Veprimit ERA II. RrGK ka iniciuar planet për një analizë të tillë gjinore në konsultim të ngushtë me palët e interesuara të qeverisë dhe BE-në, si dhe ka mbledhur të dhëna për këtë analizë si pjesë e një ankete më të gjerë kombëtare në mbarë Kosovën të financuar nga BE-ja dhe Organizata e Ushqimit dhe Bujqësisë e Kombeve të Bashkuara (FAO).

Po ashtu, RrGK ka avokuar për skema më të mira të sigurimeve sociale dhe për ndryshimin e modelit të skemave sociale përmes MSA-së për Politikën Sociale dhe Punësimin, duke u mbështetur nga hulumtimet paraprake të RrGK-së mbi dallimet gjinore në qasjen në sigurimet sociale.

Në vitet e kaluara, gjatë periudhës së kësaj Strategjie të RrGK-së, ABGj publikoi një raport mbi hendekun gjinor të pagave në Kosovë, i cili e bëri më të disponueshme informacionin për këtë çështje. RrGK ka përdorur dhe referuar këtë raport në hulumtimin e saj dhe avokimin e bazuar në prova.

Përveç kësaj, FAO kontrakttoi RrGK-në për të kryer analizën e parë gjithëpërfshirëse gjinore në sektorin e bujqësisë në Kosovë në vitin 2022 e cila përpiqet të drejtojë punën e Qeverisë së Kosovës, FAO-s dhe aktorëve të tjerë të zhvillimit ndërkombëtar në investime të bazuara në prova drejt avancimit të angazhimit të grave në bujqësi. Studimi do të publikohet në vitin 2023.

Qasja në drejtësi në rastet e diskriminimit gjinor në punë është përmirësuar

Së bashku me partnerët e tij të Koalicionit, RrGK e lehtësoi qasjen e grave në drejtësi duke iu ofruar atyre ndihmë juridike, përfshirë gjatë pandemisë COVID-19 dhe përgjatë vitit 2022. RrGK ka vazhduar të bashkëpunojë me Qendrën për Ndihmë Juridike Falas të Institutit të Kosovës për Drejtësi, për të ofruar përfaqësim ligjor. RrGK dhe partnerët e saj gjithashtu vazhduan monitorimin e rasteve të diskriminimit me bazë gjinore në drejtim të përmirësimit të trajtimit të këtyre rasteve nga institucionet relevante. RrGK dhe Koalicioni mbështetën katër raste strategjike gjyqësore në Shqipëri, Kosovë, Mal të Zi dhe Maqedoninë e Veriut që kanë të bëjnë me diskriminimin me bazë gjinore ndaj grave në punë. Së bashku përmes kësaj nisme, OShC-të në të gjithë BP-në asistuan 199 raste që përfshinin diskriminim me bazë gjinore dhe shkelje të të drejtave të punës, duke ofruar këshilla ligjore dhe ndihmë juridike.

Më shumë mundësi të përballueshme për përkujdesje të fëmijës janë në dispozicion

RrGK-ja ka vazhduar të avokojë te qeveria që të hap më shumë qendra të kujdesit për fëmijët, si dhe te donatorët ndërkombëtarë që të mbështesin këtë gjë. RrGK theksoi vazhdimisht rëndësinë që Kosova të ofrojë më shumë mundësi të përballueshme për kujdesin ndaj fëmijëve si pjesë e komenteve të RrK-së mbi Raportin e KE-së për Kosovën, Programin e Reformës Ekonomike 2022-2024, dhe Agjendën e Reformës Evropiane II), për të informuar takimin e NK të MSA-së; dhe gjatë një takimi me Ministrinë i Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit (MASHTI)..

Po ashtu, RrGK së bashku me Odën Ekonomike të Kosovës të mbështetur nga UNFPA dhe ADA, ka punuar me zyrtarë, punëdhënës, zyrtarë lokal, punëtorë dhe punëtore me qëllim të informimit të tyre mbi politikat miqësore me familjen, duke përfshirë mundësitë që punëdhënësit të ofrojnë mbështetje për përkujdesje të fëmijëve për punonjësit. Përmes mbështetjes së organizatave anëtare në komunën e Lipjanit, Vitisë, Skënderajit dhe Mitrovicës, shumë akterë në nivel komunal janë informuar mbi këto politika dhe munësitë e aplikimit të tyre edhe tek bizneset më të vogla. Për sa i përket ndikimit, pjesërisht për shkak të avokimit të RrGK-së, ndër faktorët e tjerë, Kosova ka rritur numrin e qendrave për përkujdesjen e fëmijëve nga 110 në 2017 në 256 në 2023.

Rritet përqindja e grave që kanë qasje në trashëgimi dhe pronë

RrGK nuk kontribuoi drejtpërdrejt në rritjen e përqindjes së grave që kanë qasje në trashëgimi ose pronë në vitin 2022. Megjithatë, anëtarët e RrGK-së vazhduan të punojnë në këtë fushë.

Më shumë qytetarë të vetëdijesuar lidhur me të drejtat e grave për trashëgimi dhe pronësi

Permes FGK, anëtarët e RrGK, Norma dhe Aleanca e Grave për Integrim, kanë ngritur vetëdijën e 111 personave për të drejtat e grave në trashëgimi në vitin 2022..

RrGK së bashku me anëtarët e saj tashmë e ka tejkaluar objektivin e për të arritur 9,470 persona sipas Strategjisë aktuale të RrGK-së, duke arritur tek 10,118 gra dhe burra të ndryshëm për të rritur ndërgjegjësimin e tyre në lidhje me të drejtat e grave në trashëgimi dhe të drejtat pronësore.

Përmirësimi i perspektivës gjinore në reformat që lidhen me procesin e anëtarësimit në BE

Siç ilustron rezultatet e lartcekura, komentet e RrGK-së për dokumentet që lidhen me anëtarësimin në BE kanë kontribuar në përmirësimin e perspektivës gjinore në reformat që lidhen me BE-në, duke përfshirë ato që lidhen me fuqizimin ekonomik të grave. Disa nga rekomandimet e RrGK-së janë marrë parasysh nga qeveria dhe/ose BE. Për shembull, në vitin 2022, raporti i Komisionit Evropian për Kosovën i referohej gjinisë 125 herë në mënyra të ndryshme, një rritje krahasuar me 98 herë në vitin 2020. Integrimi i perspektivës gjinore në procesin e anëtarësimit në BE, duke përfshirë monitorimin e politikave dhe

programeve të BE-së në Kosovë është bashkëfinancuar nga BE-ja dhe Sida, si dhe nga Fondacioni Kvinna till Kvinna..

Monitorimi i politikave dhe programeve të BE-së në Kosovë nga perspektiva gjinore është përmirësuar

RrGK ka vazhduar të rishikojë veprimet dhe kontratat e mbështetura nga BE-ja në Kosovë, në drejtim të integritit të një perspektive gjinore brenda këtyre dokumenteve. Në vitin 2020, RrGK zhvilloi një rishikim të shpejtë të programeve të BE-së në zhvillim e sipër për të identifikuar fushat ku kontraktorët mund të integrojnë më mirë perspektivën gjinore në punën e tyre dhe në vitin 2021, RrGK ka vazhduar me këto rekomandime me BE-në, kontraktorët dhe përfituesit, përfshirë qeverinë e Kosovës. Më 2021, RrGK ka vazhduar monitorimin dhe mbështetjen e zbatimit të Planit të Veprimit Gjinor të BE-së (PVGj) II në Kosovë dhe në rajonin e BP-së, duke përfshirë edhe ndihmën e ofruar Zyrës së BE-së në Kosovë në hartimin e Planit të Zbatimit në Nivel Vendi për PVGj II. Ndërsa përgjatë vitit 2022, RrGK ka realizuar një raport monitorimi në nivel vendi, për nivelin e perspektivës gjinore në procesin e anëtarësimit në BE, duke prekur edhe aspektin e implementimit të PVGj nga zyra e BE-së në Kosovë. Tutje, zyrtarët e BE-së dhe ata të qeverisë ndërmorën 8 veprime për të adresuar më mirë problemet dhe situatat e ngritura nga gratë, për integrimin e perspektivës gjinore në proces të para-anëtarësimit në BE, si rezultat i avokimit të RrGK-së:

1. Programi i Reformave në Ekonomi 2022-2023, u konsultua me RrGK-në dhe u publikua me perspektivë të përmirësuar gjinore, duke përfshirë rekomandimet e RrGK-së;
2. Zyra e Kryeministrit publikoi Planin e Veprimit të ERA II, me rekomandimet e RrGK të përfshira në të – si dhe u zotua të përfshijë RrGK dhe OShCG në monitorimin dhe zbatimin e ERA II;
3. Zyra e BE-së në Kosovë ftoi OShCG-të për të kontribuar me rekomandime për Raportin e vitit 2022 të Komisionit Evropian për Kosovën;
4. Zyra e BE-së në Kosovë si dhe Drejtorati i Përgjithshëm i BE për Fqinjësi dhe Negocim të Zgjerimit organizuan takim konsultativ me RrGK për hartimin e Programit për Reforma në Ekonomi, të vitit 2022, për të futur perspektivën gjinore në këtë dokument;
5. Zyra e BE-së në Kosovë konsultoi organizatat e grave, para takimit të BE-së me qeverinë e Kosovës në kuadër të strukturave MSA në Kosovë;
6. Qeveria e Kosovës konsultoi OShCG-të për rreth katër takime të MSA-së;
7. Raporti i Kosovës i Komisionit Evropian 2022 u publikua me rekomandime të RrGK dhe OShCG-ve dukshëm të integruara;
8. Zyrtarët e BE-së takuan OShCG-të në Bruksel, dhe u zotuan të vazhdojnë komunikimin në lidhje me çështjet të cilat gratë i konsiderojnë prioritet.

Përmirësimi i qasjes në edukim cilësor dhe të ndjeshëm gjinor

Për shkak të ndryshimeve në kontekstin politik, financave të pamjaftueshme dhe lëvizjen e stafit, RrGK është përballur me disa sfida në zbatimin e këtij programi sipas Strategjisë aktuale të RrGK-së. Për here të parë nga viti 2021, RrGK siguroi fonde për arritjen e këtij objekti afatgjatë, drejt përmirësimit të qasjes në edukim cilësor shëndetësor dhe të ndjeshëm gjinor. Po ashtu, në vitin 2022, Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit (MASHTI) nënshkroi një Memorandum Mirëkuptimi me RrGK, i cili ofron bazën për bashkëpunimin tonë në të ardhmen drejt ri-realizimit të këtyre objektivave. Së bashku me organizatat anëtare të RrGK-së, janë bërë plane për iniciativa shtesë në kuadër të këtij programi, të mbështetura nga RrGK përmes FGK-së, financiar nga ADA dhe Sida. Iniciativat e mbështetura nga FGK-ja do të fillojnë të zbatohen në vitin 2023. Pra, RrGK do të angazhohet më tej në realizimin e objektivave të saj të planifikuara në kuadër të këtij programi në vitin 2023 dhe vitet në vijim.

Ndërkohë, si rezultat i përpjekjeve të përmendura të RrGK-së, zyrtarët qeveritar janë zotuar të përmirësojnë qasjen në qendra të fëmijëve dhe kjo mund të kontribuojë në përmirësimin e qasjes së vajzave (dhe djemve) në edukimin e hershëm.

Rritja e numrit të qendrave të kujdesit për fëmijë në proporcion me numrin e fëmijëve në nevojë

Krijimi i më shumë qendrave të kujdesit ndaj fëmijëve dhe institucioneve parashkollore mund të krijojë vende pune, të kontribuojë në pjesëmarrjen e grave në fuqinë punëtore dhe të përmirësojë rezultatet arsimore për fëmijët përmes kualifikimit më të mirë për punë të mëvonshme. Gjatë viteve të kaluara, RrGK ndërmerri pesë nisma avokuese për më shumë qendra parashkollore dhe të përkujdesit për fëmijë.

Pjesërisht për shkak të punës avokuese të RrGK-së, e plotësuar me punën e të tjerëve, numri i qendrave të kujdesit për fëmijët në Kosovë është rritur nga 110 në 2017 në 256 në 2023. Në vitin 2022, RrGK ka marrë informacione se qeveria, me mbështetjen e donatorëve, planifikon të ndërtojë më shumë qendra për kujdesin e fëmijëve. RrGK po monitoron nga afër këtë proces. RrGK në bashkëpunim me anëtarët e saj do të avokojë për inspektime më të mira të institucioneve parashkollore dhe qendrave të kujdesit për fëmijë në lidhje me cilësinë e arsimit transformues gjinor të ofruar.

Më shumë zyrtarë janë të vetëdijshëm për nevojën për më shumë qendra parashkollore dhe qendra të kujdesit për fëmijë

Siç u përmend, RrGK ka ndërmarrë së paku pesë iniciativa për të avokuar për hapjen e më shumë qendrave parashkollore dhe qendrave të kujdesit për fëmijët në Kosovë, duke përfshirë edhe gjatë një takimi me MASHTI, si dhe lidhur me Raportin e KE-së për Kosovën, MSA-në për Politikën Sociale dhe Punësimin si pjesë e Projektligjit për Arsimin e Hershëm, Draft Strategjisë për Arsimin dhe Draft Strategjisë Kombëtare për Zhvillim. Ndërsa, që nga fillimi i numërimit dhe për më shumë qendra parashkollore dhe

ato për përkujdesjen e fëmijëve në vitin 2019, RrGK ka ndërmarrë 16 iniciativa të tilla avokuese për të rritur ndërgjegjësimin e zyrtarëve për këtë çështje serioze.

Institucionet parashkollore inspektohen më shpesh lidhur me atë se sa po e zbatojnë legjislacionin mbi edukimin parashkollor

Vetëm organet përkatëse qeveritare mund të kryejnë inspektime, kështu që RrGK mund të avokojë vetëm për përmirësimin e inspektimeve nga perspektiva gjinore. Për shkak të vonesave që rezultuan nga ndryshimet në kontekstin politik, lëvizja e stafit dhe financimi i pamjaftueshëm, RrGK nuk mundi të mbledhë informacione të mjaftueshme për të avokuar mbi këto çështje gjatë Strategjisë së saj aktuale. Megjithatë, kjo do të lidhet me punën e planifikuar të RrGK-së në kuadër të Strategjisë së saj të ardhshme.

***Përmirësimi i kurrikulës dhe teksteve shkollore nga perspektiva gjinore
Përpilohen rekomandimet për përmirësimin e kurrikulës dhe iu dorëzohen akterëve relevant***

Institucionet mbahen më të përgjegjshme për mësimdhënien në lëndën e edukimit seksual në shkolla

Në vitin 2022, RrGK ndërmori hapa drejt forcimit të bashkëpunimit të saj me MASHTI-in duke siguruar kështu një bashkëpunim afatgjatë i cili do të çojë përmirësimin e kurrikulave dhe metodave të mësimdhënies (pedagogjisë) nga perspektiva gjinore. MASHT ra dakord që RrGK të marrë pjesë në grupet e ardhshme punuese lidhur me parandalimin e përforcimit të stereotipeve gjinore dhe roleve tradicionale gjinore përmes edukimit.

Në vitin 2022, RrGK ka komentuar edhe projektligjin për edukim të hershëm, përmes procesit të konsultimit publik. RrGK theksoi nevojën për promovimin e qasjes në edukimin e barabartë transformues gjinor në edukimin e hershëm të fëmijërisëveçanërisht duke transformuar normat dhe stereotipet gjinore , drejt avancimit të barazisë gjinore. RrGK theksoi se projektligji duhet të nxjerrë në pah të paktën disa nga mekanizmat kombëtarë, komunalë dhe qendrorë të cilët mund të kontribuojnë në avancimin e barazisë gjinore (p.sh. ABGj, Zyrtarët për Barazi Gjinore). RrGK gjithashtu rekomandoi që ligji të luftojë në mënyrë eksplicite stereotipet dhe gjuhën seksiste në tekstet shkollore.

Përveç kësaj, gjatë konsultimeve me OShC-të, RrGK rekomandoi që takimi i NK të MSA-së të përfshijë vëmendjen për t'i bërë kurrikulat dhe tekstet shkollore më transformuese gjinore.

RrGK filloi procesin e hulumtimit dhe përgatitjes së rekomandimeve më specifike për kurrikulat që do të lansohen si pjesë e një përmbledhjeje të politikave në vitin 2023, të mbështetur nga ADA.

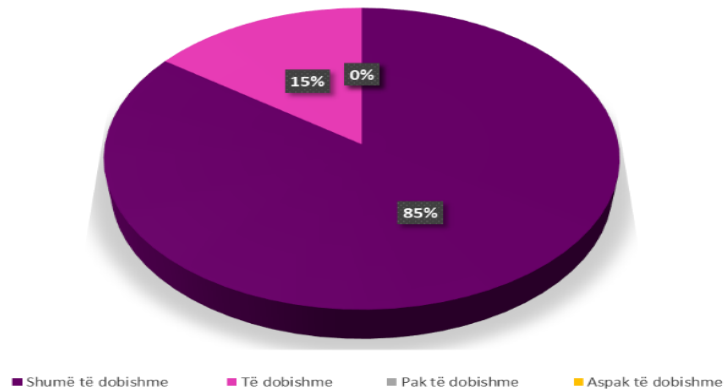
Tutje, RrGK në përgjithësi e ka bërë rekomandimin që institucionet të mbahen më të përgjegjshme për mësimdhënien në lëndën e edukimit seksual në shkolla gjatë takimeve me MASHTI-n.Vëzhgimet joformale të anëtareve të RrGK-së dhe informacionet e raportuara në RrGK nga aktivistet e reja sugjerojnë se megjithëse edukimi seksual është pjesë e kurrikulës, mësuesit jo gjithmonë e mësojnë at. Së bashku me anëtarët përmes FGK-së, RrGK po e shqyrton më tej këtë në vitin 2023 dhe është në proces të përgatitjes së rekomandimeve më specifike.

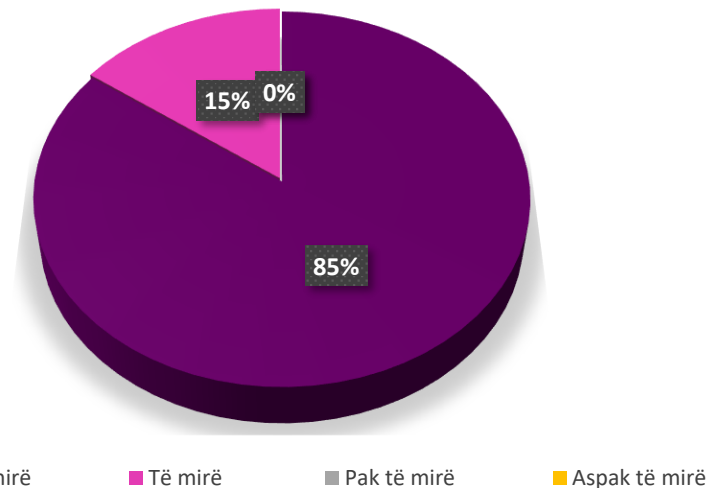
Vlerësimi i punës së RrGK-së

RrGK monitoron dhe vlerëson punën e vet në disa mënyra. RrGK ka zhvilluar një Databazë të Monitorimit dhe Vlerësimit me qëllim që të përcjellë progresin në indikatorët e rezultateve të menjëhershme (*output*), objektivat dhe nivelin e ndikimit me kalimin e kohës, bazuar në Strategjinë e RrGK-së. Stafi e përditëson rregullisht databazën me të dhëna lidhur me indikatorët, gjë që mundëson raportimet semestrale tek anëtarët dhe këtë raportim vjetor. Meqenëse ky është viti i fundit i Strategjisë aktuale të RrGK-së, stafi i RrGK-së gjithashtu përpiqet të vlerësojë progresin në Strategji, bazuar në bazat dhe objektivat e vendosura, dhe këto rezultate janë përfshirë në këtë raport.] Çdo vit, gjatë Takimit Vjetor të RrGK-së, anëtarët, partnerët dhe palët e interesuara vlerësojnë punën e RrGK-së përmes një ankete anonime. Edhe këtë vit, ata e kanë vlerësuar shumë pozitivisht punën e RrGK-së, siç ilustrojnë grafikët e mëposhtëm:

Si i vlerësoni shërbimet e RrGK-së ndaj jush?

Si e vlerësoni punën e stafit të RrGK-së?

Më konkretisht, më poshtë janë disa nga komentet e tyre:

“Shërbimet e RrGK ndaj neve janë shumë të dobishme.”

“RrGK vendi ku e ndjej personalisht vetën të fuqishme.”

“Mbledhjet e Rrjetit të Grave të Kosovës janë shumë të vlefshme mbani aktive anëtarët dhe jemi të njoftuara për çdo gjë.”

“Stafi i RrGK-së janë komunikuese, mikpritëse dhe profesionale.”

“Puna e RrGK-se reflekton çdo herë e poashtu edhe në vitin 2022, pozitivitet në drejtim të të drejtave të grave në shtetin tonë, poashtu në ngritjen e kapaciteteve të OJQ-ve si në aspektin organizativ ashtu edhe në avokim.”

“Gjatë vitit 2022 RrGK ka realizuar shumë iniciativa, ndryshimin e shumë politikave dhe avancimin e ligjit për barazi gjinore.”

Raporti financiar i RrGK-së për vitin 2022

Tabela e mëposhtme përmbledh të ardhurat dhe shpenzimet e RrGK-së në vitin 2022. Për prezantim më të thjeshtë, të gjithë numrat janë rrumbullakosur në euron e plotë të afërt. Gjendja e mbetur do të bartet në vitin 2023.

Donatori (Periudha e zbatimit)	Titulli i nismës	Fondet nga viti 2021	Fondet e pranuar në vitin 2022	Gjithsej të ardhura	Shpenzimet	Bilanci
Agjencia Austriake për Zhvillim dhe Bashkëpunim (01.01.2018-28.02.2021), bashkëfinancuar nga Sida (01.03.2021-28.02.2025)	Avancimi i mëtejshmë i të drejtave të grave në Kosovë II	502,914		502,914	138,062	364,851
KE, bashkëfinancuar nga Sida përmes Kvinna till Kvinna (23.03.2018-28.02.2022)	Fuqizimi i OshC-ve në Luftimin e Diskriminimit dhe Avancimin e të drejtave të grave në punë	92,858	105,782	198,640	153,737	44,903
Zyra e BE-së në Kosovë (20.12.2018-20.12.2022)	Fuqizimi i Pjesëmarrjes së Grave në Politikë	87,525	112,877	200,402	200,402	0

Donatori (Periudha e zbatimit)	Titulli i nismës	Fondet nga viti 2021	Fondet e pranuar në vitin 2022	Gjithsej të ardhura	Shpenzimet	Bilanci
KE, bashkëfinancuar nga Sida përmes REACTOR – Research in Action (01.03.2020-30.04.2023)	Avancimi i barazisë gjinore përmes procesit të Anëtarësimit në BE	23,414	33,106	56,520	42,696	13,823
Zyra e BE-së në Kosovë bashkëfinancuar nga Fondacioni Kvinna till Kvinna (01.09.2021-30.06.2023)	Rritja e Kapaciteteve dhe Qëndrueshmërisë së OshC-ve për përparimin e Barazisë Gjinore në mes të Pandemisë COVID-19	351,884		351,884	162,904	188,980
Zyra e BE-së në Kosovë (13.03.2020-12.11.2022)	Përkrahje në zbatimin e PVGj II dhe integrimin e perspektivës gjinore	6,127	24,494	30,621	23,800	6,822
Fondacioni Kvinna till Kvinna (01.01.2021-31.12.2023)	Mbështetje Institucionale për strategjinë e RrGK për vitet 2019-2022 dhe 2023 - 2026	5,629	75,824	81,452	35,588	46,018

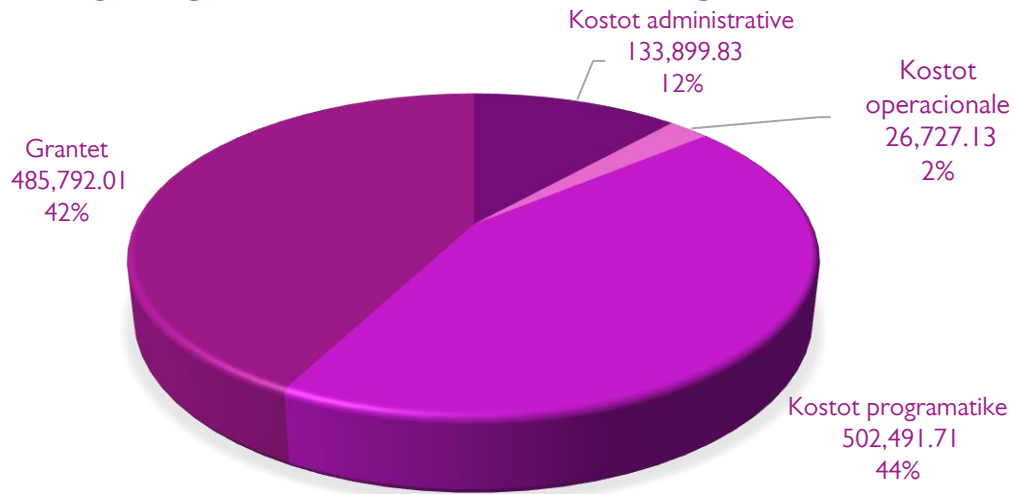
Donatori (Periudha e zbatimit)	Titulli i nismës	Fondet nga viti 2021	Fondet e pranuarë në vitin 2022	Gjithsej të ardhura	Shpenzimet	Bilanci
Fondacioni Kvinna till Kvinna (01.04.2019-31.12.2021)	Financimi i Lëvizjes së Grave në Ballkanin Perëndimor	2,211		2,211		2,211
ADA dhe Sida përmes Qendrës për Hulumtime dhe Politikëbërje (QHP) (01.11.2022 – 01.03. 2027)	Forcimi i transparencës dhe llogaridhënies për barazinë gjinore në Ballkanin Perëndimor dhe Moldavi (Rrjeti Mbikëqyrës i Buxhetit Gjinnor, Faza II)		54,653	54,653	2,271	52,382
ADA dhe Sida përmes QHP (01.11.2019-31.07.2022)	Rrjeti i Mbikëqyrësve të Buxhetimit Gjinnor në BP dhe në Republikën e Moldavisë	9,607	12,281	21,888	21,888	0
ADA përmes Qendrës Autonome të Grave (01.12.2019-31.12.2022)	Institucionalizimi i Rehabilitimit Cilësor dhe Shërbimeve të Integritimit	35,313	40,187	75,500	75,500	0

Donatori (Periudha e zbatimit)	Titulli i nismës	Fondet nga viti 2021	Fondet e pranuar në vitin 2022	Gjithsej të ardhura	Shpenzimet	Bilanci
	për të Mbijetuarat e Dhunës					
ADA përmes UNFPA (01.05.2021-30.11.2022)	Zbatimi i planit të punës të financuar nga UNFPA në lidhje me Planin e Përbashkët të Zhvillimit 2021-2025 të Ekspertit të Kombeve të Bashkuara për Kosovën (RKSKB 1244)	22,477	23,104	45,581	44,540	1,041
KE përmes UN Women – T'i japim fund dhunës ndaj grave n (01.09.2021-01.03.2023)	Përmirësimi i kapaciteteve organizative të strehimoreve në trajtimin e dhunës seksuale duke përfshirë gratë nga minoritetet	3,393	25,530	28,923	13,580	15,343

Donatori (Periudha e zbatimit)	Titulli i nismës	Fondet nga viti 2021	Fondet e pranuar në vitin 2022	Gjithsej të ardhura	Shpenzimet	Bilanci
Fondi i Sigrid Rausing Trust (01.06.2021-31.05.2022)	Mbështetje Institucionale	103,046	175,243	278,288	189,389	88,900
Organizata e Kombeve të Bashkuara për Ushqimin dhe Bujqësinë (FAO) (21.12.2021-22.10.2022)	Vlerësimi i avancimit të barazisë gjinore dhe fuqizimit ekonomik të grave në bujqësi dhe zhvillim rural në Kosovë	4,936	33,560	38,496	38,496	0
Fondacioni Zemra dhe Dora	Mbështetje e përgjithshme	2,296	4,528	6,824	0	6,824
Altrusa	Praktika e grave të reja	881		881	0	881
Donacione për RrGK	Fondi i qëndrueshmërisë	12,734	9,128	21,862	6,058	15,650
Gjithsej		1,267,244	730,296	1,997,540	1,148,911	848,629

SHPËRNDARJA E SHPENZIMEVE NË VITIN 2022

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the Management of Kosovo Women's Network

Opinion

We have audited the accompanying financial statements of Kosovo Women's Network, which comprise the statement of financial position as at December 31, 2022 and the statement of profit or loss, statement of changes in fund balances and statement of cash flow for the year then ended, and other explanatory notes.

In our opinion, the financial statements referred to above present fairly, in all material respects, the financial position of Kosovo Women's Network as of December 31, 2022, results of its operation and the cash flow for the year then ended in conformity with actual laws.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Project financial report section of our report. We are independent of the Organization in accordance with International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code), and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of Management and those charged with Governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with the International Financial Reporting Standard and the internal controls that the management deems necessary to enable the preparation of financial statements without material misstatement due to fraud or error.

For the financial statements preparation, management is responsible for assessing the organization's ability to sustainability in the future, disclosing, as necessary, future sustainability issues and using the accounting continuity principle unless management intends to liquidate the Organization or interrupt the operation, or there is no other possible alternative than to do it.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Organization's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in

total, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Organization's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organization's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organization to cease to continue as a going concern.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Astrit Musa – Statutory Auditor
ACA – Audit & Consulting Associates
Prishtine, Kosovo
April 12th, 2023

Rreth nesh

Bordi i Drejtorëve të RrGK-së

Nermin Mahmuti, Kryesuese e Bordit

Feride Rushiti, Drejtore Ekzekutive, Qendra Kosovare për Rehabilitimin e të Mbijetuarave të Torturës (QKRMT)

Shqipe Malushi, Aktiviste

Vjosa Dobruna, Aktiviste për të Drejtat e Grave

Zana Hoxha, Drejtore Ekzekutive, Artpolis

Belgjzare Muharremi, Anëtare nderi

Bordi Këshillëdhënës i RrGK-së

Behar Selimi

Delina Fico

Lepa Mladjenovic

Marte Prekpalaj

Rachel Wareham

Stafi i RrGK-së në vitin 2022

Adelina Berisha, Menaxhere e Programit për Adresimin e Dhunës në Bazë Gjinore

Adelina Tërshani, Zyrtare e Programit për Fuqizimin Ekonomik të Grave dhe BPGj
Alba Loxha, Menaxhere për Burime Njerëzore, Prokurim dhe Komunikim
Albana Isufi Jashanica, Koordinatore për Marrëdhënie me Publikun
Arbenita Kllokoqi, Zyrtare për Financa (nga muaji Qershor)
Ariana Kasapolli Selani, Koordinatore për Marrëdhënie me Publikun (nga muaji Tetor)
Aurora Maxharraj, Hulumtuese
Besa Shehu, Menaxhere Financiare dhe Administrative
Besarta Breznica, Koordinatore e Programit për Adresimin e Dhunës në Bazë Gjinore
Desumena Laçi, Zyrtare për Financa
Donjetë Berisha, Menaxhere e Fondit të Grave të Kosovës
Ejona Neziri, Hulumtuese, (Shkurt- Qershor)
Eranda Gashi, Koordinatore e Projektit, Fondi i Grave të Kosovës
Erin Brown, Vullnetare (Janar- Qershor)
Ernera Dushica, Koordinatore e Buxhetimit të Përgjegjshëm Gjinor
Etleva Malushaj, Koordinatore e Projektit
Gentiana Murati Kapo, Menaxhere e Granteve dhe Eksperte për Zhvillimin e Kapaciteteve
Gjylmser Nallbani, Asistente e Projektit, Fondi Grave të Kosovës (Janar- Qershor)
Gresë Sermaxhaj, Koordinatore për Marrëdhënie me Publikun (Janar- Qershor)
Igballe (Igo) Rogova, Drejtore Ekzekutive
Jehona Tupalla, Mirëmbajtje, Logjistikë & Asistente Shoferi

Kaltrina Zhushi, Koordinatore e Projektit, Fondi i Grave të Kosovës
Laura Katona, Zyrtare për Financa (Janar-Maj)
Loreta Suka, Përkthyesë
Lucy Maycox, Vullnetare
Luljeta Mehmeti Osmaj, Menaxhere Financiare (nga muaji Nëntor)
Marsejda Halilaj, Vullnetare
Mimoza Gojani Grezda, Zyrtare për Financa/Kontabiliste
Mirjeta Dibrani, Asistente Administrative dhe Logjistike
Nicole Farnsworth, Drejtore e Programit dhe Udhëheqëse e Hulumtimit
Rita Berisha, Koordinatore e Projektit, Fondi i Grave të Kosovës
Rudina Voca, Koordinatore për Marrëdhënie me Publikun (Janar- Qershor)
Valbona Nuredini, Zyrtare për Financa (nga muaji Dhjetor)
Valmira Rashiti, Zyrtare për Integrim të Perspektivës Gjinore
Viona Krasniqi, Monitoruese, Asistente ligjore
Zana Rudi, Menaxhere e Programit

Kontributet individuale për RrGK-në

Personat në vijim kanë ofruar kontribut individual në përkrahje të punës së RrGK-së: Dennis and Katharine Luster, Elizabeth Kohnen, Noah Pearson, Jimmy Vestin, Barbra Bearden, Adelina Tërshani, Zarife Selmani, Seo Rocket dhe Mirjeta Krasniqi.

Organizatat anëtare të RrGK-së në vitin 2022

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
1	Akademia e Grave Ndërmarrëse të Kosovës	Fushë Kosovë	Donika Iseni
2	Aksioni për Nëna dhe Fëmijë	Rr. Perandori Dioklecian, Nr.14, Tophane, Prishtinë	Vlorian Molliqaj
3	Alma	Rr. Shpëtim Bojku, Nr.1, Pejë	Shemsije Seferi
4	Alter Habitus	Prishtinë	Eli Gashi
5	Arta	Rr. Vetërniku I, Behar Begolli, Nr.23, Prishtinë	Hafije Qyqalla
6	Art Without Limit (AWL)	Rr. Hyzri Talla, nr.H5/7, Bregu i diellit, 10000 Prishtinë	Ganimete Sava

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
7	Artpolis	Rr. Shaban Polluzha, P.n., Prishtinë	Zana Hoxha
8	Assist Kosovo Center- ASSIST	Prishtinë	Visare Berisha
9	Asociacioni i Gruas Femine AGF	Adem Jashari 124/8, Prizren	Shykran Berisha
10	Aureola	Prishtinë Kompleksi Avalla, B/I, Nr.4, Prishtinë	Sanije Grajçevci
11	Bardha	Prishtinë	Raza Sadrija
12	Begatit e Batllavës	Fshati Batllave, Komuna Podujeve	Magbule Statovci
13	Bliri	Drenas Rr. Fehmi dhe Xhevë Lladrovci, Drenas	Mahije Smajli
14	Bleta e Pejës	Rr.Bellopoj Dimitrije Tucovic, Pejë	Arlinda Kastrati
15	Business Women Mitrovica	Mitrovicë Qendra e Kulturës, kati 5, Mitrovicë	Melihat Beshiri
16	Center for Education and Community Development - Friends	Mitrovicë Qendra e Kulturës, Kati i II-të, Mitrovicë	Valbona Sadiku
17	Centar Maninjske Zajednice	Graçanicë	Jelena Bulatović

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
18	Dera e Hapur	Prishtinë Tringë Smajli, Nr. 72, Prishtinë	Belgjyzare Muharremi
19	Dita	Prishtinë	Afërdita Zeneli
20	Djepi i Buzëqeshjes	Rr. Luigj Gurakuqi 39, Gjakovë	Time Zenuni
21	Dora Dorës	Rr. Mbreti Zog, Nr. 59, Prizren	Vjosa Curri
22	Down Syndrome Kosova	Rr.Ukshin Hoti, Pejton, Prishtine	Sebahate Beqiri
23	Drugëza	Rr. Adem Jashari, Skenderaj	Hana Zabeli
24	Duart e Artizanës Kosovare	Dardania I, 60000, Gjilan	Valentina Kovani
25	Duart e Vyera “Dora”	Lipjan	Mihane Avdullahu
26	EcoKosWomen EKW	Rr. Hilmi Rakovica nr.31, 10000 Prishtinë	Magbule Hyseni
27	Education Code	Prishtinë	Mimoza Statovci
28	Eliona	Fshati Vraniç, Suharekë	Arife Kolgeci

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
29	Elita - Centre for Education and Development	Lipjan	Luljeta Krasniqi Murati
3029	EMINA - Grupi i Grave Boshnjake	Rr. 7 Shtatori, Jakup Ferri, Mitrovicë	Fata Zatriqi
31	Era Fruit	Batllavë, Podujevë	Xhyllie Statovci
32	EULOC - Organizata për Reforma Lokale	Shtëpia e Kulturës "Gursel e Bajram Sylejmani", Viti	Melihate Osmani (e autorizuar)
33	Fana	Rr. Zhuj Selmani, Nr. 103, Pejë	Fana Gashi
34	Fati Jonë	Prishtinë	Igballe Makolli
35	Femra Vizionare e Shekullit XXI	Prizren Fsh. Bregdrini, Has, Prizren	Marte Prekpalaj
36	Femrat Aktive të Gjakovës	Gjakovë Rr. Sulejman Vokshi, Nr. 1, Gjakovë	Valbona Doli Rizvanolli
37	Flaka	Rr. Skenderbeu, Lipjan	Melihate Dedushi
38	Flori	Henc, Fushë Kosovë	Hava Abdullahu
389	Foleja	Prizren Zahir Pajaziti, Nr. 9, Zyrja Nr. 5, Prizren	Gjyzel Shaljani

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
40	Fondacioni për Edukim dhe Zhvillim (F.E.ZH.)	Bregu i Diellit - Zona e Lindjes, Ll. 12, Nr. 7, Prishtinë	Vjollca Zeqiri
41	Fondacioni për Zhvillim Social	Prishtinë	Laura Berisha
42	Forumi Demokratik i Gruas (FDG)	Pejë Rr. Mbretëresha Teutë, Nr. 103, Pejë	Myzaferre Ibishaga
43	For Change/ Për Ndryshim	Ali Kelmendi, Prishtinë	Alba Hajdini
44	Girls Coding Kosova	Rr. Ganimete Tërbeshi, Nr. 2, Prishtinë	Blerta Thaçi
5	Glas Žena Parteš	Parteš	Vesna Dimić
46	Gratë e Bashkura për Sukses (GBPS)	Rr. Kadri Zeka Nr. 31, Prishtinë	Zejnebe Hasani
47	Gratë e Minatorëve	Fshati Suhodoll, Mitrovicë	Emine Tahiri
48	Gruaja Ashkane për Gratë Ashkanlike	Mitrovicë Rr. Shemsi Ahmeti, 40000, Mitrovicë	Gjyleshah Fetahu
49	Gruaja Bashkëkohore	Prizren Rr. Bajo Topulli, Nr. 7, Prizren	Fetije Mehmeti

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
50	Gruaja Fermere	Rahovec	Habibe Haxhimustafa
51	Gruaja Hyjnore	Gjilan Rr. Sadullah Brestovci, Gjilan	Igballe Hajdari
52	Handikos Mitrovica	Mitrovicë	Myrvete Hasani
53	HANDIKOS, Femrat me Aftësi të Kufizuara	Dardania B I /5, Prishtinë	Mehreme Llumnica
54	Have Hope- Kam Shpresë	Emin Duraku, Prishtinë	Arnisa Osmani
55	Hendifer	Ferizaj Rr. Ramadan Rexhepi, Nr. 1, Ferizaj	Fazile Bungu
56	Humanus Vita	Prishtinë Dardani, Prishtinë	Doruntina Gashi
57	Iniciativa e Femrës Kosovare	Gjakovë	Eranda Kumnova Baçi
58	Iniciativa e Pavarur e të Verbërve	Dardani, Prishtinë	Fatbardha Salihu
59	Iniciativa për Integrim të Komuniteteve (IPIK)	Pri Rruga Tirana A2/15. Prizren	Shemsije Krasniqi
60	Iniciativa për Zhvillimin e Bujqësisë së Kosovës (IADK)	Fshati Sfaraqak, Vushtrri	Zenel Bunjaku

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
61	INJECT - Iniciativa për Drejtësi dhe Barazi	Prishtinë Rr. Sadik Stavileci, pn, Prishtinë	Luljeta Aliu
62	Instituti per Dialog dhe Mosdiskriminim – Institute for Dialogue and Non-Discrimination	Prishtinë, rr. Bajram Kelmendi p.n	Rovena Klinaku
63	Instituti i Psikologjisë Aplikative “Alpha”	Prishtinë	Neki Juniku
64	Instituti Kosovar i Medias dhe Komunikimit - IKMK	Rruga B, nr.210, 10000 Prishtinë	Kaltrina Ajeti
65	Instituti Kosovar për Rend dhe Ligj (IKRL)	Ilir Konushevc, nr.102, Prishtinë	Florije Burjani
66	In Time	Rr. Ymer Prizreni, Glllogoc, Lipjan	Besmire Aliu
67	IPKO Foundation	Prishtinë	Abetare Gojani
68	Jeto Vepro dhe Krijo JVK	Rr.Njazi Azemi Nr 58 Prishtinë	Sabrije Basha
69	Kelmendi	Fshati Lipë, Zveqan	Valbona Kelmendi
70	Këshilli për Barazi dhe Edukim në Shoqëri	Prishtinë Holger Peterson 315, Prishtinë	Afërdita Bekteshi

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
71	Klubi Social Jeto	Prishtinë	Vjosa Shehu
72	Komiteti i Grave të Verbëra të Kosovës (KGVK)	Bregu i Diellit, Rr. Gazmend Zajmi, Ndërtesa e Standardit, Prishtinë	Bajramshahe Jetullahu
73	Konvita	Dolak, Vushtrri	Merita Selimi
74	Kori i Grave LIRA	Prishtinë	Valire Buza
75	Kosovo Advocacy Group - KAG	Dardani 26/A, 10000 Prishtinë	Mimoza Gavrani
76	LEUSTINA	Fshtati Batllave Komuna Podujev	Selvete Statovci
77	Lulebora	Prishtinë Mentor Retkoceri, Nr. 9b, Prishtinë	Selvete Gashi
78	Lulishtja	Fshati Dabishevc, Prishtinë	Sadije Dulahu
79	Lulu's Dance Academy	Rr. Qazim Berisha Prizren	Sijeta Braha
80	LUNA	Prilluzhë, Vushtrri	Stanica Kovacevic

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
81	Malësorja	Rr. Fan Stilian Noli nr.40, Prishtinë	Shehrije Gërbeshi
82	Mbrojtë të Drejtat e Tua	Rruga Jashar Salihu, Pallati i Kultures Jusuf Gërvalla, Deçan	Shkelqim Shala
83	Medica Kosova	Rr. Luigj Gurakuqi 39, Gjakovë	Veprorre Shehu
84	MEDIKA BL	Kalabria, Prishtinë	Bukurije Leti
85	Me dorë në Zemër	Rr. Tirana, Lagjja e Boshnjakëve, Mitrovicë	Shqipe Qarkaj – Kadriu
86	Moravski Biser	Partesh	Dragana Petrović
87	Mundësia	Rr. Vëllezërit Dragaj, Nr. 4, Mitrovicë	Hasime Tahiri Hasani
88	Ne Jemi Pjesë e Botës	Rr. Lidhja e Pejës Pn, Pejë	Gjylfidane Morina
89	OJQ për Avokim dhe Riintegrim të Viktimave të Dhunës	Rr. Lidhja e Pejës, Fushë Kosovë	Violeta Berisha

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
90	OJQ Drita e Llapit	Podujevë	Aferdita Murati
91	OJQ Fitore	Prishtinë	Fitore Gashi Sharraxhia
92	OJQ Fillo Sot/ST	Podujevë	Mirjeta Kadriu
93	OJQ "Jeta" Turiqec	Rr.Sejdi Reka ,Fshati Turiqec,Skenderaj	Drita Mala
94	OJQ Social Creativity	Prishtinë	Vlora Ademi
95	OJQ Step	Rr. Xhem Gostivari, Prizren	Arbnore Hoxha
96	OJQ Stina	Fshati Rekë, Kaçanik	Zarije Malsiu
97	Organizata Ndërkomunale e të Verbërve dhe me të Pamurit e Dobësuar	Rr. Hysen Rexhepi, Pn, Prizren	Perparim Krasniqi
98	Organizata e Personave me Distrofi Muskulare e Kosovës (OPDMK)	Rr. Zahir Pajaziti, Pn, Prizren	Antigona Shestan
99	Organizata per Integrim dh Zhvillim Social "Follow Up"	Prishtinë	Agmie Osmani
100	Organizata për Zhvillim dhe komunikim "URA SOCIALE"	Dëshmorët e Kombit, nr.13, Vushtrri	Mergime Jashari

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
101	Parajsa Jonë	Babush i Muhaxherëve, Lipjan	Sylbije Sahiti
102	Partners Kosova Center for Conflict Management	Dardania, SU 1/2, Kati i tretë, Nr. 11, Prishtinë	Shukrije Gashi
103	Pro Med Kosova	Rr. Halim Aga nr.8, Gjilan	Valentina Rexhepi
104	Psikoterapeutet në Veprim	Rr. Dardania, Nr. 1, Gjilan	Sevdije Musliu
105	Qendra e Gruas "ATO"	Rr. Ëesli Clark Pn, Vushtrri	Fikrije Ferizi
106	Qendra e Grave Optimiste	Rr. Fehmi Agani 15, Prishtinë	Emine Mehmeti
107	Qendra e Grave për Zhvillim Rural	Bostan, Novobërdë	Shefkije Mehmeti
108	Qendra e Gruas Mami	Rr. Fehmi Agani, 52/9, Prishtinë	Aghesa Demaj
109	Qendra e Kosovës për Zhvillim dhe Integrim Multikulturor	Rr. Fehmi Agani, Nr. 17, Gjakovë	Elvane Qorri

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
110	Qendra Edukative për Fëmijët me Nevojat e Veçanta	Rr. Abdulla Presheva, Nr. 6/8, Gjilan	Shpresa Sejdiu
111	Qendra Kosovare për Rehabilitimin e të Mbijetuarve të Torturës (QKRMT)	Rr. Hamëz Jashari, 16 b/2, 10000 Prishtinë	Feride Rushiti Sebahate Pacolli
112	Qendra Kosovare për Studime Gjinore (QKSGJ)	Nëna Terezë, Nr. 18/1, Prishtinë	Luljeta Demolli
113	Qendra për Fuqizimin e Gruas (QFG)	Skender Ceku 15 A, Prishtinë	Merita Mustafa
114	Qendra për Hulumtime dhe Politikë Gjinore (QHPGJ)	Rr. Josip Rela, 13/18, Prishtinë	Vjollca Krasniqi
115	Qendra për Mbrojtjen dhe Rehabilitimin e Grave dhe Fëmijëve "Liria"	Rr. 28 Nëntori, Pn, Gjilan	Nazife Jonuzi
116	Qendra për Mbrojtjen e Grave dhe Fëmijëve (QMGF)	Rr. Imzot Nikë Prela /50, Prishtinë	Zana Asllani
117	Qendra për Mbrojtjen e Gruas dhe Fëmijës "Shtëpia Ime"	Rr. Astrit Bytyqi p.n., Ferizaj 70000	Sevdije Kasumi Bunjaku
118	Qendra për Mbrojtjen e Gruas dhe Fëmijës (QMGF) "Raba Voca"	Rr. Riza Selaci, Nr. 12, Mitrovicë	Fidane Hyseni

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
119	Qendra për Mbrojtjen e Viktimave dhe Parandalimin e Trafikimit me Qenie Njerëzore (MVPT)	Rr. Pashko Vasa, 11 A, Prishtinë	Teuta Abrashi
120	Qendra për Mirëqenien e Gruas (QMG)	12 Qershori, nr16. Pejë	Ardita Bala
121	Qendra për Ndihmë Ligjore dhe Zhvillim Regional – CLARD	Rr Bardhyl Qausi nr.7, 10 000 Prishtinë	Nedzad Radoncic
122	Qendra për Promovimin e Familjes së Shëndoshë	Rr. Muharrem Fejza, c15/15, Prishtinë	Sevdije Salihu
123	Qendra për Promovimin e të Drejtave të Grave	Qendra Tregtare, Nr. 42, Drenas	Kadire Tahiraj
124	Qendra Rinore Obiliq	Obiliq	Zelushe Kelmendi
125	Qendra për Trajnime dhe Studime Gjinore (QTSGJ)	Rr. Bajram Kelmendi, Nr. 54, Prishtinë	Arjeta Rexha
126	Qendra Psikosociale “Aureus”	Ulpiana, DI Hyrja 8, Nr. 7, Prishtinë	Myrvete Ahmetaj
127	QSGF-P	Prizren	Jubilea Kabashi

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
128	Renesansa - Shoqata e grave në përkrahje të luftës kundër kancerit të gjirit	Luigj Gurakuqi 139/5, Prizren	Violeta Pirana
129	Rikotta	Rr. Adem Gllavica, Nr. 48, Prishtinë	Pranvera Bullaku
130	Rona	Rr. Ilaz Agushi, Nr. 114, Prishtinë	Serbeze Sylejmani
131	Rrjeti i Organizatave të Grave Rome, Ashkali dhe Egjiptase të Kosovës (RROGRAEK)	Rr. UÇK, Banesa Nr. 1, Prishtinë	Shpresa Agushi
132	Ruka + Ruci	Ugljare, Fushë Kosovë	Gordana Toskic
133	Speranza	Qendra e Kulturës "Rexhep Mitrovica", Mitrovicë	Ajhan Prekazi
134	Svet Andjela	Mitrovicë e Veriut	Vasiljka Vojinovic
135	Support Groups Kosova	Prishtine/ Eduart Lir nr.144	Rita Zhubi
136	She Solutions	Ruga Xhemajl Mustafa, BB-1, h-5, Nr.14, Dardani Prishtine	Antigona Baxhaku-Idrizi

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
137	Sundimi i Demokraciese ne Kosove/ADK	Podujeve,Orllan	Rexhep Zeka
138	Shoqata Afariste e Gruas SHE-ERA	Rr. Halil Sylejman Aga, Gjakovë	Mirlinda Kusari Purrini
139	Shoqata e Avokatëve NORMA	Rr. Afrim Vitija, Nr. 3/I, Prishtinë	Valbona Salihu
140	Shoqata e Biznesit te Grave - Dardana	Kamenicë	Kadrije Mustafa
141	Shoqata Bletare Melissa	Deshmoret Dervishaj nn. Istog	Kumrije Maxharraj
142	Shoqata e Bletareve Mimfa	Rr. Hasan Prishtina Nr. 02 Obiliq	Xhemile Krasniqi
143	Shoqata e Femrave me Aftësi të Kufizuara “Femrat për Femra”	Rr. Zahir Pajaziti, Pn, Prizren	Fjolla Vukshinaj
144	Shoqata e Femrave të Shurdhëra (SHFSH)	Rr. Eëlliam Volker, Nr.53, Prizren	Krenare Hajredini
145	Shoqata e Femereve dhe Fermerëve “Rukolla”	Prugovc, Prishtinë	Sanije Berisha
146	Shoqata e Femereve dhe Fermerëve “Shpresa e Llapit”	Podujevë	Selvete Fetahu

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
147	Shoqata e Grave “Jeta	Deçan	Safete Gacaferri
148	Shoqata e Grave “Medica Gjakova”	Rr. Fadil Nimani, Nr. 34, Gjakovë	Mirlinda Sada
149	Shoqata e Grave Bletare (SHGB) “Okarina e Runikut”	Runik, Skenderaj	Fetije Smakaj
150	Shoqata e Grave Fatjona	Banjë, Malishevë	Fatime Limaj
151	Shoqata e Grave Fermere “Krusha e Vogël”	Krusha e Vogël, Bregdrini, Prizren	Dile Prekpalaj
152	Shoqata e Grave GORA	Rr. Haxi Zekaj, Nr. 20, Prishtinë	Sevdija Ramadani
153	Shoqata e Grave të Mitrovicës për të Drejtat e Njeriut	Rr. Isa Boletini, Mitrovicë	Vetone Veliu
154	Shoqata e Gruas	Gjakovë	Qefsere Kumnova
155	Shoqata e Gruas “Arlinda”	Rr. Ruzhdi Shabani, Magure, Lipjan	Bedrije Krasniqi
156	Shoqata e Grave të Balaj "ELITA"	Rr. Mustaf Aliu, fshati Balaj, Ferizaj	Behrije Nuha

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
157	Shoqata e Gruas “Gruri”	Rr. Valdet Xhemajli, Drenas	Valdete Hisenaj
158	Shoqata e Invalidëve Paraplegjikë, të Punës dhe Luftës	Rr. Mbretëresha Teutë, Pn, Pejë	Ardiana Gorani
159	Shoqata e Mamive të Kosovës	Prishtinë (Klinika Gjinekologjike-Obstetrike QKUK)	Magbule Elezi
160	Shoqata për Mireqenien e Gruas "Monsig"	Shtëpia e Kultures, kati II, Rr. Petar i Pave, Klllokot	Selvije Rexhepi
161	Shoqata e Pavarur e Gruas “Hareja” – Rahovec	Rr. Bujar Thaqi, Rahovec	Adelina Paqarizi
162	Shoqata Pojata	Prishtinë	Sabrije Nimani
163	Shoqata e të Verbërve	Rr. Xhelal Hajda, Rahovec	Xhyfërije Bytyqi
164	Shoqata Iniciativa e Grave	Rr. Dëshmorët, Pn, Dragash	Xhejrane Lokaj
165	Shoqata për Edukim dhe Përkujdesjen e Familjes (SHEPF)	Rr. Nënë Tereza, Nr. 181, Gjakovë	Bahrije Deva
166	Shpresa & Shtëpitë e Fëmijëve	Rr. Rexhep Sehma, Nr. 15, Taslixhe, Prishtinë	Valbona Çitaku

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
167	Shqiponjat e Dardanës	Rr. Ibrahim Rugova, Kushnicë, Graçanicë	Havushe Bunjaku
168	Shtëpia e Sigurtë	Rr. Gjergj Fishta, Gjakovë	Erbolina Dinarama
169	Ta Ruajmë Traditën	Rr. Hasan Tasimi, Nr.13, Gjilan	Fitore Tërstena Orana
170	Together in Progress	Rr. Tringë Smajli, Prishtinë	Arbëresha Maloku
171	Top Radio	Rr. Sadik Pozhegu, Gjakovë	Violeta Dema
172	Tradita e Gruas në Kosovë	Gjilan	Lirije Orana
173	Tradita Shqiptare	Rr. Meto Bajraktari, Nr. 35, 10 000 Prishtinë	Igball Sylejmani
174	Tradita Shqiptare- Anadrini	Fshati Zatriq, Rahovec	Servete Kastrati
175	Transforma	Rr. Astrit Suli, nr.4, 10000, Prishtinë	Elvira Haxhiaga
176	The Ideas Partnership	Rr. Lidhja e Prizrenit, 22/ I, 10000 Prishtinë	Arbon Osmani

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
177	Udruženje Žena - Povratnica “Naš Dom”	Novobërdë	Aleksandra Stanković
178	Undruženje Poslovnih Žena ĒBA	Mitrovicë e Veriut	Olivera Milosevic
179	United Women’s Association	Rr. Rifat Berisha, nr.23, Prishtinë	Vlora Hoti
180	Valbona	Rr. 99 Prilli, Nr. 501, Fshati Sllavi, Lipjan	Valbona Sopu
181	Venera	Rr. Shpëtim Bojku, Nr. 1, Pejë	Miradije Gashi
182	Violetë	Barilevë, Prishtinë	Bedrije Shala Pireva
183	Vita – Jeta	Rr. Lidhja e Prizrenit, Nr. 132, Prishtinë	Mimoza Ajeti
184	Vizionida	Rr. Tirana, p.n, Shtime	Mone Musolli
185	Vullneti i Grave	Rr. 2 Maji, Studime, Vushtrri	Lirije Haziri
186	Women’s Alliance for Integration	Rr. Ilir Ramadani, Nr. 3, Lipjan, Medvec	Adelina Qorraj Emini

#	Organizata	Adresa	Përfaqësuesi/ja
187	Women's Line	Prishtinë	Lirijona Suka
188	YMCA Movement	Rr. Qamil Hoxha, nr.13, Prishtinë	Dorina Lluka Davies
189	Youth Association for Human Rights	Lipjan	Bekim Krasniqi
190	You can do YCD	Rr. Bajram Bahtiri Prishtinë	Hashim Llumnica
191	Youth Center - Lipjan (YCL)	Rr. Avdi Kelmendi, Lipjan	Valmire Marevci
192	Žensko Pravo	Mitrovicë e Veriut	Tijana Simic LaValley
193	Ženski Inkluzivni Center	Bostonë, Novobërdë	Vesna Stajic
194	Zërina "Nexhmije Pagarusha" - Kori	Rr. Bajram Kelmendi, Prishtinë	Nazlije Sadiku

Shtojca 1a. Lista e granteve që janë përmbyllur me sukses gjatë vitit 2022

Në vitin 2022, 34 organizata anëtare të RrGK përmbyllen me sukses nismat e tyre. Këto nisma u mbështetën nga Zyra e BE në Kosovë, ADA, Sigrid Rausing Trust, UNFPA, në vlerë totale prej 238,735€

17 organizata anëtare të RrGK-së përmbyllen me sukses nismat e tyre në drejtim të rritjes së pjesëmarrjes së grave në politikë dhe vendimmarrje, të mbështetura nga BE-ja, në vlerë prej 80,779 €.

Granta të përmbyllura me sukses gjatë vitit 2022				
Organizata	Titulli i projektit	Shuma	Informata për iniciativën	Rezultatet
Partners Kosova	Gratë e bëjnë ndryshimin	5,000€	Nisma synon të sigurojë pjesëmarrjen e plotë dhe efektive të grave dhe krijimin e mundësive të barabarta për udhëheqje në të gjitha nivelet e vendimmarrjes në nivel komunal në jetën politike, ekonomike dhe publike.	PK ngriti vetëdijen e 21 zyrtarëve nga komuna e Fushë Kosovës dhe Dragashit për rëndësinë e rritjes së numrit të grave që marrin pjesë në politikë dhe vendimmarrje. Më tej, asamblastet nga të dy komunat, kanë shkëmbyer përvojat e tyre në përdorimin e mekanizmave si

				dëgjimet publike për ngritjen e interesave të grave.
Down Syndrom e Kosova	Përfshirja e personave me aftësi të kufizuara në vendimmarrje politike	5,000€	Nisma synon të avokojë në nivel lokal për hartimin e planit të veprimit për personat me aftësi të kufizuara në komunën e Ferizajt.	DSK-ja përmes sesioneve informative identifikoi nevojat dhe prioritetet e 12 personave me aftësi të kufizuara dhe rekomandimet nga 18 prindër të fëmijëve me aftësi të kufizuara, të cilat u përdorën për hartimin e rekomandimeve për planin e veprimit për personat me aftësi të kufizuara në komunën e Ferizajt.
Nas Dom	Feminizmi për filletarët	4,998€	Nisma synon të forcojë lëvizjen feministe në Kosovë duke rritur përfshirjen e të rinjve në avokimin për të drejtat e grave për çështje specifike dhe forcimin e kapaciteteve të të rinjve dhe të rinjve nga komunitetet (jo shumicë) në Kosovë në promovimin e barazisë, të drejtave të grave dhe lirinë.	Nas Dom vendosi bashkëpunim me përfaqësues të strukturave të reja vendore në tetë komuna (jo shumicë). Më tej, ata forcuan kapacitetet e 80 të rinjve/ejave nga komunitetet (jo-shumicë) në Kosovë në promovimin e barazisë, të drejtave dhe lirive të grave.

Shoqata e Grave Aureola (WAA)	Rritja e pjesëmarrjes së grave në vendimmarrje	4,999€	Iniciativa synon të rrisë vetëdijen e grave për të drejtën e tyre për të marrë pjesë aktivisht në politikë dhe vendimmarrje në nivel lokal në komunat: Prishtinë, Obiliq, Fushë Kosovë, Drenas, Lipjan dhe Podujevë..	U identifikuan nevojat e tre grave kandidate për kryetare komunash dhe 49 grave kandidate për kuvendet komunale dhe u ofrua mbështetje për zhvillimin e kapaciteteve. Më tej, WAA ngriti ndërgjegjësimin e 48 grave, vajzave dhe të rinjve për rëndësinë e votimit.
Art Without Limits (AWL)	Fuqizimi i personave me aftësi të kufizuara përmes artit.	4,984€	Nisma synon të adresojë mungesën e integritetit të personave me aftësi të kufizuara në shoqëri dhe përmes aktiviteteve artistike të rrisë vetëdijen dhe të përfshijë personat me aftësi të kufizuara në shoqërinë kosovare.	AWL i ka ngrit kapacitetet e 7 personave me aftësi të kufizuara për fotografimin, të cilët kanë realizuar 20 foto që ilustron sfidat me të cilat përballen. Gjithashtu, janë evidentuar nevojat dhe sfidat e 10 personave me aftësi të kufizuara në votim, për të cilat ka nisur bashkëpunimi me Komisionin Qendror të Zgjedhjeve për përmirësimin e situatës.
Youth Association for Human	Arritja e barazisë gjinore në proceset	4,923€	Qëllimi i iniciativës është që gratë të marrin pjesë në mënyrë aktive dhe të barabartë në politikë dhe vendimmarrje në komunën e Lipjanit gjatë qeverisjes lokale 2021-	Nëpërmjet 16 takimeve, infografikes dhe paraqitjeve në media, YARH ngriti ndërgjegjësimin e 2100 përfaqësuesve të institucioneve lokale, deputetëve, anëtarëve të partive politike,

Rights (YAHR)	vendimma rrëse.		2025, dhe të përmirësojnë integrimin e çështjeve gjinore në strategjitë dhe dokumentet tjera të komunës së Lipjanit.	përfaqësuesve të kuvendit komunal, shoqërisë civile dhe mediave lokale për rëndësinë e mbështetjes së grave kandidate në zgjedhjet lokale në komunën e Lipjan. Numri direkt i përfituesve është 30, afër 250 përfitues indirekt, dhe ndërgjegjësimi i 2008 personave përmes infografikës.
In Time	Përmirësimi i pjesëmarrjes së grave në politikë dhe proceset vendimmarre drejt fuqizimit ekonomik të grave.	3,355€	Synimi i nismës është që gratë dhe vajzat të marrin pjesë në vendimarrje dhe në ndryshimin e politikave të ndjeshme gjinore, ndërkohë që kjo mund të sjellë një kontribut shumë të madh në drejtim të zhvillimit ekonomik të grave në përgjithësi dhe të rrisë vetëbesimin bazuar në të gjithë strategjinë e veprimit të planifikuar.	Përmes takimeve, In Time ngriti ndërgjegjësimin e 141 burrave dhe grave për rolin dhe rëndësinë e pjesëmarrjes aktive të grave në politikë dhe vendimarrje, si dhe rëndësinë e avokimit për prioritetet e grave.

Centar Manjinsk e Zajednice – CMZ	Kam të drejtë të informohem!	5,000€	Nisma synon ngritjen e nivelit të pjesëmarrjes së pjesëtarëve të komunitetit serb dhe rom, me theks të veçantë tek gratë dhe të rinjtë në gjuhën e tyre amtare në zgjedhje.	Përmes videove dhe fushatave në media sociale, CMZ ngri vetëdijen e komuniteteve minoritare serbe dhe rome, me theks tek gratë dhe të rinjtë, mbi rëndësinë e votimit dhe pjesëmarrjes aktive në politikë dhe proceset vendimarrëse. Përfituesit e drejtpërdrejtë 22, si dhe 52209 përmes grafikëve të mediave sociale.
-----------------------------------	------------------------------	--------	---	---

Moravski Biser	Përfshirja e grave nga zonat rurale në jetën publike dhe politike	4,767€	Synimi i nismës është të fuqizojë gratë përmes mbështetjes së ofruar nga përfaqësuesit e pushtetit vendor, për të rritur nivelin e njohurive dhe ndërgjegjësimit të grave për nevojën dhe rëndësinë e veprimit aktiv në flukset sociale të komunitetit.	Ndërgjegjësimi dhe ngritja e kapaciteteve të 50 grave për të drejtat e tyre dhe rëndësinë e pjesëmarrjes së tyre aktive në jetën publike dhe politike. Më tej, 14 përfaqësues të pushtetit vendor ofruan mbështetje të shtuar për gratë gjatë zgjedhjeve pas avokimit të Moravski Biser.
----------------	---	--------	---	--

Glas Zena Partes	Përfshirja e grave në proceset vendimarrëse në nivel lokal në komunën e Parteshit	3,640€	Qëllimi i iniciativës është që gratë të përfshihen aktivisht në politikë dhe përfshirje në jetën publike në komunën e Parteshit, duke e bërë këtë përmes kontaktit të drejtpërdrejtë, duke ngritur kapacitetet dhe njohuritë e grave dhe të rinjve në komunën e Parteshit, duke kontribuar në rritjen e përfshirjes. e grave në jetën publike, politikë apo sektorin civil.	Rritja e pjesëmarrjes së 30 grave dhe të rinjve nga komuna e Parteshit në vendimarrje. U adresuan nevojat dhe barrierat e grupeve të marginalizuara dhe diskutuan me pushtetin vendor se si t'i inkorporojnë ato në strategjitë dhe planet financiare të ardhshme komunale.
OJQ Shqiponjat e Dardanës	Përkrahja e grave kandidate për asamble komunale dhe ngritja e vetëdijes së grave dhe vajzave	4,895€	Nisma synon të rrisë dhe përmirësojë pjesëmarrjen e grave në politikë dhe vendimarrje në komunat e Lipjanit dhe Graçanicës sipas Ligjit për Barazi Gjinore dhe të rrisë vetëdijen e votuesve të grave dhe vajzave për rëndësinë e votës së tyre dhe për më shumë gra për të votuar.	Shqiponjat e Dardanës ndërgjegjësuat 204 gra votuese për të votuar të pavarura. Për më tepër, avokuan për 31 përfaqësues/e të fshatrave dhe përfaqësues/e të partive politike, nga të cilët 22 përfaqësues/e të këshillave të fshatit Lipjan dhe Graçanicë dhe 9 përfaqësues/e të partive politike që veprojnë në Lipjan dhe Graçanicë janë të vetëdijshëm/e për rëndësinë e

	rurale për rolin e votës së tyre.			pjesëmarrjes së grave në politikë dhe në proceset vendimmarrëse.
Vizionida	Promovim i i grave në politikë dhe vendimmarrje në Komunën e Shtimës.	3,795€	Qëllimi i nismës është të rrisë kapacitetin e grave në vendimmarrje në nivel lokal dhe duke e bërë këtë t'i ndihmojë ato të jenë më të zëshme në ngritjen e çështjeve me interes.	Vizionida ndërgjegjësoi 31 gra dhe 7 burra për rëndësinë e rritjes së pjesëmarrjes së grave në politikë dhe vendimmarrje përmes takimeve publike, deklaratave të përbashkëta dhe fushatës mediatike.
Jeto Vepro dhe Krij	Promovim i dhe mbështetja e grave dhe vajzave për të marrë pjesë në procese	4,993€	Qëllimi i iniciativës është rritja dhe përmirësimi i pjesëmarrjes së grave në politikë dhe vendimmarrje në komunën e Novobërdës.	Identifikuan 20 gra brenda komunës që kanë qenë të përfshira në aktivitete politike dhe ato që planifikojnë t'i marrin ato në të ardhmen. Më tej, JVK rriti kapacitetet e 20 grave asambleiste për avokim, marrëdhënie me publikun, promovim të punës së tyre, hartimin e politikave publike dhe identifikimin e prioritetëve në nivel lokal.

	vendimma rrëse.			
Inciativa e Pavarur e të Verbërve të Kosovës	Qasja e personave me aftësi të kufizuara në shërbimet publike.	4,992€	Iniciativa synon identifikimin e nevojave të personave me aftësi të kufizuar në komunën e Prishtinës, përveç qasjes së tyre në institucionet publike dhe informimin e tyre për të drejtat e tyre, duke përfshirë të drejtën e votës, si dhe qasjen dhe përfshirjen e barabartë në institucionet publike të Republikës së Kosovës. për të gjithë qytetarët pa asnjë dallim.	Nëpërmjet kësaj nisme, IPVK ngriti ndërgjegjësimin për të drejtat e personave me aftësi të kufizuara, përfshirë të drejtën e votës. Është hartuar një strategji avokimi për përfshirjen e barabartë dhe jodiskriminuese të personave me aftësi të kufizuara në institucionet publike. Numri i personave me aftësi të kufizuara është në rritje për sa i përket pjesëmarrjes dhe vendimmarrjes, ku përfshihen mbi 100 persona me aftësi të kufizuara, veçanërisht të verbërit.
Okarina e Runikut	Fuqizimi i Gruas në Politikë dhe Vendimarrje	4,951€	Nisma synon rritjen e numrit të grave për të marrë pjesë aktive në politikë dhe vendimmarrje në nivel lokal, në komunat e Mitrovicës, Vushtrrisë dhe Skenderajt.	Okarina e Runikut ka arritur mbështetjen e tre zyrtarëve të barazisë gjinore për të adresuar çështjen e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor. Për më tepër, është iniciuar bashkëpunimi ndërmjet 20 përfaqësuesve të OJQ-ve,

				asambleisteve dhe zyrave për barazi gjinore.
Era Fruit	Fuqizimi përmes përfaqësi mit më të madh të grave në politikë në nivel lokal,	4,997€	Nisma synon avancimin dhe përmirësimin e pozitës së gruas në politikë dhe vendimmarrje në Komunën e Podujevës.	Identifikimi i nevojave dhe prioriteteve të 20 grave votuese në takim me 10 gra kandidate për asamble komunale në komunën e Podujevës. Nëpërmjet dy takimeve me kryetaren e zgjedhur të Podujevës, është arritur përkushtimi për përfshirjen e barabartë të grave asambleiste në pozitë vendimmarrëse.
Svet Andjela	Rritja e pjesëmarrjes së grave në procesin zgjedhor.	3,975€	Nisma synon të rrisë dhe përmirësojë pjesëmarrjen e grave në politikë dhe në proceset vendimmarrëse në nivel lokal, dhe synon të forcojë solidaritetin e grave në mesin e grave politikane, si dhe t'i motivojë ato që të përfshihen më shumë në proceset e ardhshme zgjedhore, me qëllim të rritjes së	Svet Andjela forcoi kapacitetet e 90 grave për pjesëmarrje aktive në politikë dhe rriti ndërgjegjësimin e 10 këshilltareve dhe përfaqësuesve për rëndësinë e pjesëmarrjes aktive të grave në politikë dhe në proceset vendimmarrëse.

			numrit të grave politike që merren aktivisht në politikë.	
I I organizata anëtare kanë përmbyllur me sukses nismat e tyre mbështetur nga ADA në vlerë prej 49,683€.				
Organiza ta	Titulli i projektit	Shuma	Informata për iniciativën	Rezultatet
Gruaja Hyjnore	Edukata seksuale si lëndë mësimore në shkolla fillore dhe të mesme.	4,974€	Nisma synon të përmirësojë aksesin në arsim cilësor që sfidon normat ekzistuese gjinore dhe marrëdhëniet e pushtetit.	Gruaja Hyjnore ka avokuar përmes aktiviteteve të saj për rëndësinë e Edukimit Seksual në shkolla. Kjo organizatë ka avokuar tek institucionet në nivel lokal në Komunën e Gjilanit dhe ka rritur ndërgjegjësimin tek 181 nxënës të shkollave të mesme sa i përket rëndësisë së edukimit seksual si lëndë shkollore.

Humanus Vita	Vetëdijësi mi i të rinjëve për ngacmime t dhe sulmet seksuale si dhe rëndësinë e raportimit të hershëm.	4,754€	Nisma ka për qëllim ngritjen e vetëdijes, parandalimin dhe adresimin e rasteve të dhunës me bazë gjinore, duke përfshirë edhe ngacmimet seksuale në shkollat e komunës së Drenasit.	Humanus Vita po punon në ngritjen e vetëdijesimit të nxënësve të shkollave fillore dhe ato të mesme për dhunën me bazë gjinore dhe ngacmimin seksual në shkolla. 30 zyrtarë nga institucionet arsimore janë më të vetëdijësuar dhe të gatshëm për të adresuar rastet e dhunës me bazë gjinore, kurse 10 vajza kanë përfituar nga nisma e tyre duke marrë pjesë n sesionet individuale të mbajtura nga psikologët e shkollës në Komunën e Drenasit lidhur me temën e bullizmit seksual dhe dhunën me bazë gjinore nëpër shkolla, përmes bisedave dhe këshillimit.
--------------	---	--------	---	--

Qendra për Promovimin e të Drejtave të Grave	Ofrimi i shërbimeve psikosociale për gratë të cilat kanë përjetuar dhunë seksuale gjatë luftës në Kosovë.	4,006	Nisma synon t'u sigurojë grave të mbijetuara të dhunës seksuale gjatë luftës çasje në kujdes shëndetësor cilësor dhe të përballueshëm.	QPDG ka punuar ngushtë me 30 gra të mbijetuara të dhunës seksuale gjatë luftës në Kosovë dhe ka ngritur vetëdijësimin për të drejtat e tyre në çasje në kujdesin shëndetësor.
Handikos Mitrovica	Shëndeti riprodhues dhe edukimi seksual i grave dhe vajzave me aftësi të	4,432€	Nisma synon t'u sigurojë grave dhe vajzave me aftësi të kufizuara çasje në kujdes shëndetësor cilësor dhe të përballueshëm.	Përmes trajnimeve, Handikos Mitrovica ka ngritur ndërgjegjësimin e grave me aftësi të kufizuara lidhur me shëndetin riprodhues, edukimin seksual, parandalimin e sëmundjeve infektive, parandalimin e shtatzënisë së hershme dhe drejtat e tyre për çasje në institucionet shëndetësore.

	kufizuara në komunën e Mitrovicës .			
Shoqata e Grave Jeta	Fuqizimi i grave dhe të rinjeve për parandali min e dhunës në baza gjinore në përputhje me Konventën e Stambollit.	4,846€	Nisma synon të krijojë kushte jetese në të cilat gratë dhe vajzat të jetojnë një jetë pa dhunë në bazë gjinore në komunën e Deçanit.	Shoqata e Grave “Jeta” ka adresuar nevojën për vetëdijesimin e grave dhe institucioneve lokale, veçanërisht nxënësit nga fshatrat për dhunën në familje dhe raportimin e saj. Kjo nismë përfshiu 309 përfitues.

Shoqata e grave Ura Sociale	Ngritja e vetëdijes për parandalimin e ngacmimeve seksuale.	4,317€	Nisma synon ndërgjegjësimin e të rinjve për parandalimin dhe trajtimin e dhur të ngacmimeve seksuale, si dhe avokim që institucionet janë më përgjegjëse për mësimin e lëndës së edukimit seksual në shkolla.	Përmes mbajtjes së ligjeratave “Ura Sociale” ka ngritur ndërgjegjësimin e 125 të rinjve në Komunën e Vushtrrisë sa i përket ngacmimit seksual.
Instituti i Psikologjisë Aplikative	Mbështetja e vajzave adoleshente për t'i tejkaluar problemet sociale dhe emocionale.	4,188€	Nisma synon të ndërtojë shprehje për qëndrueshmëri personale, mirëqenie dhe mbrojtje nga abuzimi tek vajzat adoleshente përmes aktiviteteve psiko-sociale.	Përmes kësaj nisme, Instituti ngriti vetëdijen e vajzave dhe nënave për rëndësinë e kujdesit shëndetësor, veçanërisht metodave për zvogëlimin e ankthit dhe sjelljeve depresive. Kjo nismë përfshiu 102 përfitues.

Shoqata e Juristëve Norma	Mëso dhe vepro për një shoqëri pa dhunë me bazë gjinore.	4,970€	Nisma synon të krijojë parakushte për përmirësimin e arsimit cilësor në shkollat e mesme dhe promovimin e avancimit të barazisë gjinore.	532 nxënës nga pesë (5) shkolla të mesme (nga numri total prej 14) fituan njohuri për çështjet e dhunës me bazë gjinore, llojet dhe pasojat e dhunës, shërbimet dhe adresimin e këtyre çështjeve, legjislacionin për mbrojtjen e fëmijëve dhe për të drejtat e njeriut, duke përfshirë diskriminimin dhe barazinë gjinore.
Qendra e gruas "ATO"	Edukimi rreth shëndetit reproduktiv.	4,552€	Nisma synon të përmirësojë aksesin e grave në kujdesin shëndetësor dhe të përmirësojë arsimin cilësor që sfidon normat ekzistuese gjinore.	Qendra "ATO" ka ngritur ndërgjegjësimin e 112 nxënësve dhe mësuesve për të drejtat e tyre në kujdesin shëndetësor dhe rëndësinë e qasjes në kujdesin shëndetësor.
Gruaja Fermere	Edukimi seksual i përshtatur sipas moshës dhe zhvillimit.	3,705€	Nisma synon të përmirësojë qasjen e grave në kujdesin shëndetësor dhe të përmirësojë arsimin cilësor që sfidon normat ekzistuese gjinore.	Përmes kësaj nisme, organizata "Gruaja fermere" ka ngritur ndërgjegjësimin e 40 mësuesve dhe 263 nxënësve për cilësinë e edukimit të ndjeshëm gjinor dhe drejtat e tyre në qasje në shërbimet e kujdesit shëndetësor.

Zensko Pravo	Parandali mi i dhunës ndaj grave në veri të Kosovës	4,927€	Nisma synon avokimin për parandalimin e dhunës ndaj grave në katër komuna në veri të Kosovës.	Organizata “Zensko pravo” lidhi bashkëpunimin fillestar me Gjykatën Themelore në Mitrovicë, Prokurorin e Shtetit dhe Zyrën për Mbrojtjen e Viktimave për të rritur bashkëpunimin dhe punën e koordinuar të institucioneve dhe organizatave jo-qeveritare në rastet e dhunës me bazë gjinore.
--------------	---	--------	---	--

Katër organizata anëtare kanë përmbyllur me sukses nismat e tyre në drejtim të promovimit të vendeve të punës miqësore për familjen, të mbështetura nga ADA përmes UNFPA në vlerë prej 14,078€.

Organizata	Titulli i projektit	Shuma	Informata për iniciativën	Rezultatet
Youth Center Lipjan	Promovimi i Politikave Miqësore për Familjen në nivel lokal	4,999€	Në kuadër të kësaj nisme Youth Center Lipjan do të punojë me zyrtarët lokalë nga Lipjani bashkia dhe bizneset aktive atje për të prezantuar Vendet e Punës Miqësore për Familjen (VPF) dhe politikatat.	LYC ka punuar me përfaqësuesit e OShC-ve dhe asamblistët në Lipjan për t'i informuar ata lidhur me FFWs, si dhe është takuar me përfaqësuesit e bizneseve, OShC-të dhe asamblistët, nga të cilat takimet filloi hartimi i rekomandimeve për futjen e FFW si kriter për dhënien e

				granteve. Ata kanë përfunduar dhe publikuar videon ndërgjegjësuere me punëtorët në lidhje me nevojën për të zbatuar Direktivën e BE-së për bilancin midis jetës private dhe asaj profesionale.
Bussines Women Mitrovica	Promovimi i punësimit përmes vendeve të punës miqësore për familjen	4,537€	Nisma synon të mbështesë bizneset që të inkorporojnë politikat e FFW-së dhe të punojnë me gratë për t'i informuar ato për të drejtat e tyre bazuar në Direktivën e Balancimit të Punës dhe Jetës.	Qëllimi i kësaj nisme janë takimet me bizneset active në Skënderaj për të mbështetur ata në inkorporimin e politikave miqësore për familjen në vendet e punës. Kjo nismë përfshiu 50 përfitues.
OJQ Drugëza	Fuqizimi i gruas në biznes, formë e mirë e promovimit të barazisë gjinoregender equality	4,530€	Qëllimi i kësaj iniciative është të takohet me bizneset aktive në Skënderaj për t'i mbështetur ato duke inkorporuar FFW dhe politikat.	Drugëza ka punuar me qeverinë në nivel lokal (Komitetin për të Drejtat e Njeriut dhe Barazinë Gjinore dhe Komitetin për Zhvillim Ekonomik dhe Shërbime Publike) në Skënderaj, OShC-të dhe përfaqësues të biznesit për t'i njohur ata me konceptin e vendeve të punës miqësore për familjen dhe format më praktike të zbatimit të këtyre politikave në nivel lokal. Kjo nismë përfshiu 56 përfitues.

Organizata për reforma lokale - EULOC	Promovimi i politikave dhe vendeve të punës miqësore për familjen në komunën e Vitisë	4,512€	Qëllimi i iniciativës është të punojë me gratë afariste për të inkorporuar vendet e punës miqësore për familje dhe politikat në Viti.	EULOC ka punuar me sipërmarrëse femra, kryetarin e Komunës së Vitisë dhe Drejtorin e Drejtorisë së Bujqësisë për të prezantuar konceptin e vendeve të punës miqësore për familjen dhe zbatimin e tij nga bizneset aktive në komunën e Vitisë. Ata gjithashtu kanë punuar me gra dhe vajza për t'i informuar për konceptin e vendeve të punës miqësore për familjen kanë vizituar një ndërmarrje shembull në këtë komunë, të udhëhequr nga një sipërmarrëse grua. Kjo nismë përfshiu 66 përfitues.
---------------------------------------	---	--------	---	---

Shtatë organizata anëtare të RrGK-së kanë mbyllur/përfunduar me sukses grantet në formën e Mbështetjes Organizative, me ndihmën financiare nga Trusti Sigrid Rausing në vlerë prej 79,740€

Organizata	Shuma	Informata për iniciativën	Rezultatet
Komiteti i Grave të Verbëra të Kosovës	10,000€	Përmes mbështetjes organizative Komiteti i Grave të Verbëra të Kosovës do ta shkruaj strategjinë e organizatës. Si dhe një pjesë e këtij granti do të shpenzohet që të ofrohet trajnim për orientimin në hapësirë për njerëzit e verbër	KGVK mbajti trajnime për orientim në hapësirë dhe mobilitet për (29) persona të verbër dhe me të parë të dobësuar. KGVK ka mundur audio incizimin e të gjithë (16) librave të Departamentit të Psikologjisë. (2)

		në gjithë Kosovën, për më tepër do të audio inçizohen librat nga Universiteti i Prishtinës, Departamenti i Psikologjisë, për të gjithë studentët/et e verbër/a të departamentit.	studentë të verbër tashmë kanë marrë incizimin dhe po ashtu edhe Universiteti i Prishtinës. Përmes mbështetjes organizative, KGVK shkroi letrën e pare avokuese dhe mbajti takimin e parë avokues me zëvendëskryeminstren e Kosovës Emilija Rexhepi, duke avokuar për lirim nga shpenzimet e transportit për personat e verbër dhe ndihmësit e tyre. Përmes kësaj mbështetjeje institucionale ata krijuan gjithashtu strategjinë e organizatës së tyre për 2022-2026
In Time	10,000€	In Time do ta shfrytëtoj mbështetjen organizative nga RrGK për të ofruar trajnime në fushën e teknologjisë veçanërisht duke targetuar grate dhe të rinjtë nga komuniteti Rom, Ashkali dhe Egjiptian, për të rritur shancat e tyre në punësim online. Përmes kësaj mbështetje do ta shkruajnë Strategjinë e tyre për të ngritur kapacitetet që të kërkojnë fonde të tjera. Pjesë tjetër integrale e punës do të jetë krijimi i një	“In Time” ka përfunduar tre cikle trajnimi për gratë me qëllim punësimin. Pjesëmarrëset janë trajnuar në fushën e Marketingut Digjital, platformën UpWork dhe në përmirësimin e shkathtësive të tyre të buta. In Time hartoi strategjinë e saj të organizatës, duke synuar punësimin e të rinjve dhe grave përmes aftësive TIK. Më tej, kjo organizatë ka avokuar për më shumë gra në vendimmarrje

		databaze me gra në mënyrë që ti motivojnë ato të përfshihen në politikë dhe vendim marrje.	në komunat e Lipjanit, Prizrenit, Mitovicës dhe Fushë Kosovës, etj.
Shoqata e Juristëve NORMA	9,998€	Shoqata e Juristëve NORMA me mbështetjen organizative do të punoj me OJQ tjera nga vendet rurale të Prishtinës, jo vetëm për të ngritur vetëdijen e grave mbi të drejtat e tyre, por edhe për të identifikuar raste që kanë nevojë për mbështetjen e e tyre, siç mund të jetë përfaqësimi në gjykatë në rastet e trashëgimisë, dhunës në baza gjinore etj. Organizata ka pasur një strategji të vjetër, por në mënyrë që ta përditësojnë dhe përmirësojnë organizata do ta shfrytëzoj këtë iniciativë.	NORMA ka finalizuar strategjinë e saj me qëllim promovimin e të drejtave të njeriut dhe barazisë gjinore. Më tej, ajo ka asistuar 67 raste të reja me ndihmë juridike falas kryesisht në rastet e dhunës me bazë gjinore dhe ato të trashëgimisë. Nga kjo organizatë përfituar 56 gra na fokus grupet të cilat përmirësuan njohuritë e tyre për ligjet që i mbrojnë ato nga dhuna me bazë gjinore, për të drejtat e tyre pronësore dhe ato të trashëgimisë.
Moravski Biser	9,762€	Përmes mbështetjes organizative Moravski Biser do ta shkruaj strategjinë e organizatës si dokument kyç për të fuqizuar punën e tyre dhe ti udhëheq në projektet e ardhshme. Përveç kësaj do të punojnë në fuqizimin e grave në politikë dhe vendimmarrje duke organizuar debate publike dhe marrur pjesë në diskutimet në asamblenë komunale të Parteshit. Veç kësaj	Moravski Biser ka bërë hulumtime për nevojat e grave në Komunën e Parteshit dhe i ka adresuar ato përmes strategjisë së tyre trevjeçare. Përmes mbështetjes organizative, ata i mësuan 10 gra avokimin duke i marrë ato në mbledhjet e kuvendit komunal. Më tej, Moravski biser ka ngritur vetëdijen e grave serbe në Partesh lidhur me planet e biznesit,

		Moravski Biser do të punojë në fuqizimin ekonomik të grave duke i trajnuar grate në simpërmarrje.	gjetjen e donatorëve për idetë e tyre të biznesit dhe ligjet në lidhje me pronarët e bizneseve.
OJQ Drugëza	9,993€	Me mbështetjen organizative OJQ Drugëza do të mbajë sesione edukative në shkolla të fshatrave të Skenderajit për rëndësinë e ruajtjes së shëndetit, veçanërisht në parandalimin e sëmundjeve si hipertensioni, kanceri dhe diabeti. Me të gjitha sesionet në shkolla planifikohet të ngrisin vetëdijen e 800 personave.OJQ Drugëza deri më tani ka identifikuar qëllimet strategjike, andaj përmes kësaj iniciative stafi dhe eksperti/ja i/e jashtëm/e do të punojnë bashkarisht për të hartuar strategjinë e organizatës dhe të fillojnë zbatimin e saj sa më parë të jetë e mundur.	Drugëza ka strategji pesëvjeçare që si qëllim kryesor e ka buxhetimin e përgjegjshëm gjinor dhe kujdesin shëndetësor. Më tej, 215 pjesëmarrës nga 16 fshatra kanë përfutur nga ligjeratat e Drugëzës për kujdesin shëndetësor, diabetin dhe shëndetin mendor. Drugëza ka publikuar 4 postime në lidhje me sëmundjet e ndryshme që janë diskutuar gjatë ligjëratave dhe i ka shpërndarë në mediat sociale, duke rritur ndërgjegjësimin e 60,193 njerëzve.
Gruaja Hyjnore	9,998€	OJQ Gruaja Hyjnore përmes kësaj iniciative do ta rris vetëdijen gjatë 16 ditëve të aktivizmit kundër dhunës në qytetin e Gjilanit, duke shfaqur një film në Teatrin e qytetit për qytetarët dhe institucionet duke nisur kështu fushatën "Mos Hesht" për të luftuar dhunën në	"Divine Woman" ishte pjesë e fushatës "16 ditë të aktivizmit kundër dhunës", duke udhëhequr fushatën online me 125 postime për ndërgjegjësimin e zyrtarëve dhe qytetarëve kundër dhunës me bazë gjinore. Më tej, kjo organizatë shënoi Ditën

		baza gjinore dhe perceptimin se dhuna është problem privat. Me mbështetje organizative do të shënojnë edhe data të rëndësishme si 8 Marsi, poashtu duke punuar me gratë për të ngritur vetëdijen në kancerin e mitrës gjatë muajit Janar, si dhe të hartoj Strategjinë e Organizatës.	Ndërkombëtare për të Drejtat e Njeriut dhe dhe javën ndërkombëtare kundër kancerit të mitrës si dhe shënoi 8 Marsin, duke rritur ndërgjegjësimin për kontributin e grave ndër vite. (168) përfitues të drejtpërdrejtë dhe (185,925) përmes mediave sociale. Përmes kësaj mbështetjeje institucionale ata krijuan gjithashtu strategjinë e organizatës së tyre për 2022-2024.
Aleanca e grave për integrim (AGI)	9,990€	Ngritja e kapaciteteve të organizatës ishte e mundur për Aleancën për integrim të Grave përmes mbështetjes organizative. Me këtë mbështetje organizata do të krijoj strategjinë organizative, të hartoj manualin e politikës dhe të aktivizoj bordin. Organizata vazhdimisht punon me komunitetin Rom, Ashkali dhe Egjiptian dhe përmes mbështetjes organizative do të ofrojnë trajnime në shkathtësitë e buta sidhe përmes ndihmës së psikologut do të rrisin vetëdijen për depresionin e paslindjes, fobitë e ndryshme dhe çrregullimi obsesiv kompulsiv.	Për herë të parë AGI ka strategji të organizatës dhe ka themeluar bordin e drejtorëve. AGI ka organizuar ligjërata që kanë për qëllim ngritjen e vetëdijes së grave rome, ashkallike dhe egjiptiane për të drejtat e tyre në trashëgimi dhe shëndetin mendor duke synuar shëndet më të mirë mendor veçanërisht problemet që lidhen me diskriminimin ndërthurës me të cilin përballet ky komunitet.

Shtojca 1b. Grantet e ndara në vitin 2022

Me mbështetjen e BE-së, u ndanë 27 grante shtesë për 18 organizata anëtare të RrGK-së dhe 9 strehimore për të rritur kapacitetet dhe qëndrueshmërinë e OShC-ve të Kosovës që punojnë drejt barazisë gjinore dhe për të zbutur ndikimet sociale dhe ekonomike të pandemisë COVID-19 në mesin e më të cenuarve, veçanërisht grave dhe vajzave. Këto grante mbeten në vazhdim e sipër deri në fund të vitit 2022. Gjithsej, shuma e dhënë ishte 266,986.50€. Për prezantim sa më të mire, shuma e granteve janë të rrumbullakosura me euro të plotë të afërt.

Organizata	Titulli i projektit	Shuma	Informata për iniciativën
OJQ	Vetëdijësimi i vajzave dhe grave në Komunën e		Nisma synon të vetëdijësoj gratë dhe vajzat rreth raportimit të dhunës me bazë gjinore. Si dhe, të

"VIOLETE"	Podujevës për një jetë pa dhunë me bazë gjinore	9,980.00 €	përmirësoj kapacitet e institucioneve për trajtim profesional të rasteve me dhunë me bazë gjinore.
O.J.Q "LULISHTJA"	Fuqizimi ekonomik i grave pas pandemisë COVID-19, përmes krijimit të vendeve të punës miqësore për familjen	9,998.00 €	Qëllimi i iniciativës është fuqizimi ekonomik i grave, përmes programeve shtetërore dhe krijimi i vendeve të punës miqësore për familje, përmes vetëdijësimit të punëdhënësve për direktivat e BE-së, përmes avokimit tek Agjencioni për Barazi Gjinore, përmes takimeve me vendimmarrësit, përfaqësuesit e kompanive private.
OJQ YOU CAN DO	Promovimi i mekanizmave shtetëror që gratë dhe vajzat me nevoja të veçanta të jetojnë pa abuzim seksual.	9,978.00 €	Qëllimi i iniciativës është përmirësimi i shërbimeve shëndetësore për vajzat dhe gratë, në veçanti grate dhe vajzat me aftësi të kufizuara që kanë përjetuar cilën do formë të keqtrajtim, dhunimit, abuzimit. Si dhe, të ndergjegjësoj e institucioneve shtetërore për adresimin e rasteve të abuzimeve seksuale të vajzave me aftësi të veçanta mendore, fizike dhe të kombinuara.
Ojq "Bleri"	Ngritja e vetëdijes mbi shëndetin riprodaktiv tek të rinjtë	9,668.00 €	Qëllimi i iniciativës është vetëdijësimi i të rinjëve dhe institucioneve relevante për edukim cilësor dhe çasje

			të grave në shërbime shëndetësore cilësore përmes trajnimeve dhe takimeve avokuese.
OJQ Rikotta	Parandalimi i dhunës përmes fuqizimit ekonomik të grave në Komunën e Prizrenit	9,996.50 €	Nisma synon të arrijë vetëdijësimin e popullatës në përgjithësi dhe fuqizim ekonomik të grave në veçanti, si mjet për parandalimin e dhunës me bazë gjinore përmes trajnimeve, fushatës digjitale, dhe tryezave.
Center for Education and Community Development - CEDC Friends	Jetë pa dhunë në familje - promovimi i mekanizmave mbrojtës të dhunës në familje	9,351.50 €	Qëllimi i iniciativës është të ngritet vetëdija e institucioneve, zyrtarëve komunal në përdorimin dhe implementimin e mekanizmave mbrojtësnaj dhunës përmes puntorive, debateve, dhe avokimit.
Femrat Aktive të Gjakovës (FAGJ)	Ofrimi i mbështetjes ligjore dhe psikologjike për gratë që janë viktime të dhunës në bazë gjinore	9,975.00 €	Nisma synon të arrijë përmirësimin e gjendjes së grave dhe vajzave në KOMunën e Gjakovës për një jetë pa dhunë me bazë gjinore.
Handikos Mitrovica	Sfidat e grave dhe vajzave me aftësi të kufizuar përgjatë Covid-19 në Komunën e Mitrovicës	9,906.25 €	Qëllimi i nismës është vetëdijësimi i institucioneve relevante dhe qytetarëve për të drejtat e grave dhe vajzave përmes takimeve avokuese si dhe ngritja e mirëqënies sociale për gratë dhe vajzat përmes ofrimit të shërbimeve direkte psiko-terapeutike.

Instituti për Dialog dhe Mosdiskriminim-IDND	Trajtimi problemeve psiko-sociale dhe ekonomike të gratë të shkaktuara nga pandemia Covid-19	9,965.00 €	Nisma synon të arrijë përmirësimin e gjendjes psiko-sociale dhe ekonomike të grave nga problemet e shumta të shkaktuara nga Covid-19, si dhe t'i motivoj gratë për një jetë më të mire, me fokus në parandalimin e dhunës në baza gjinore përmes punëtorive dhe takimeve me institucione relevante.
Medica Kosova	Ngritja e mirëqenjes së fëmijëve/nxënësve për një jetë pa dhunë.	9,998.00 €	Qëllimi i nismës është të ngrisë vetëdijën publike të mësimdhënësve, nxënësve dhe prindërve për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijëve viktimë të dhunës dhe abuzimit dhe ata që vuajnë nga pasojat e Covid-19 përmes, takimeve me zyrtar/e nga DKA, drejtorët e shkollave, trajnimeve, seancave juridiko-edukative.
Shoqata e Gruas Zana-ZANA	Fuqizimi ekonomik dhe politikë i grave në komunën e Klinës.	9,506.50 €	Nisma synon të rrisë bashkëpunimin në mes grave të sektorit public, sektorit privat dhe të atyre në shoqëri civile dhe media, si dhe të rrisë përfshirjen e grave në pozita vendimmarrëse duke lobuar për më shumë gra drejtore të shkollave, çerdheve apo institucioneve tjera.
Shoqata Për Edukim dhe Përkujdesjen	Përmirësimi i njohurive dhe fuqizimi i të rinjëve për një jetë pa	9,900.00 €	Nisma synon të rrisë vetëdijën e të rinjëve për dukurinë e ngacmimeve seksuale, si dhe të ngrisë vetëdijën e institucioneve për efektet që ka psur pandemia Covid-19 në të rinjtë e Gjakovës përmes

e Familjes-SHEPF	dhunë dhe ngacmime seksuale		seancave educative, ligjeratave nëpër shkolla, avokimit dhe tryezës së rrumbullakët.
Organizata për Hulumtime Juridike dhe Sociale-OMNES	Avokimi institucional për mbrojtje ndaj dhunës dhe ndikimi i pandemisë COVID-19 në stres dhe depresion tek gratë	9,802.50 €	Qëllimi I nismës është të ngrisë vetëdijën dhe t'i informojë grate mbi mekanizmat mbrojtës ndaj dhunës së grave në Kosovë përmes takimeve informuese, punëtorive, dhe seancave psikosociale.
OJQ Foleja	Ndikimi i Pandemisë Covid-19 tek gratë dhe vajzat e komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian	9,989.00 €	Qëllimi I nismës është të ngrisë vetëdijën e vajzave, grave dhe burrave të komunitetit Rom, Ashkali dhe Egjiptian për rëndësin e respektimit të të drejtave të tyre në familje dhe më gjërë si dhe informimi I tyre lidhur me shërbimet që ofrojnë institucionet relevante për mbrojtjen e grave dhe vajzave viktimat të dhunës në familje, përmes vizitave derë më derë, sesioneve vetëdijësuese, seancave psikosociale, takimeve avokuese.
Shoqata e Gruas Pensioniste (arë) "Vita	Covid-19 dhe Diabeti te të moshuarit/Ndikim i pandemisë Covid-19 në rastet e diabetit te të moshuarit	9,794.50 €	Nisma synon që përmes trajnimeve informuese, ligjeratave, fushatës në rrjete sociale dhe takimeve avokuse t'i vetëdijësoj gratë dhe burrat për të drejtat e tyre në kujdesin shëndetësor si dhe mbi shkeljet e të drejtave të tyre.

Jeta” – VITA JETA			
YMCA Movement – YMCA	Promovimi i lëvizjes feministe përmes fuqizimit të vajzave dhe djemve	9,868.00 €	Qëllimi i nismës është që përmes aktiviteteve të gjeneroj tek të rinjt dhe te rejat ndjenjën e qytetarisë së përgjegjësme dhe zotërimin e veprimeve që ata l ndërmarrin në komunitetet e tyre, si dhe të reduktoj dhunën interpersonale dhe dhunën me baza gjinore tek të rinjt dhe te rejat
Omladinski Savet Gracanica- OSG	Fuqizimi i grave të reja me synim arritjen e pavarësisë ekonomike dhe pjesëmarrjen aktive në proceset vendimmarrëse	10,000.0€	Nisma synon të ndikoj në pavarësimin ekonomike të grave të reja përmes tregimeve dhe edukimit të suksesshëm.
Sundimi i Demokracisë në Kosovë – SDK	Fuqizimi i mekanizmave për buxhetim të përgjegjshëm gjinor	9,994.00 €	Qëllimi i nismës është vetëdijësimi qytetar për buxhetim të përgjithshëm gjinor, si dhe t’i përkrah grate në adresimin e çështjeve me interes gjinor përmes takimeve dhe fushatave avokuese.
Strehimorja	Titulli i projektit	Shuma	Informata për iniciativën
Qendra për Mirëqenien	Ofrimi i strehimit, mbështetjes ligjore dhe	9,996.00 €	Qëllimi i nismës është ofrimi i vendit të sigurtë, strehim të përkohshëm, përkrahje dhe çasje në

e Gruas-QMG	psikologjike për gratë e mbijetuara të dhunës		shërbime përkatëse për grad he fëmijë, viktima të dhunës në bazë gjinore.
Shtëpia e Sigurtë-SheS	Fuqizimi psikosocial i grave që kanë përjetuar dhunë në familje dhe ngritja e vetedijes së partnerëve abuziv përmes këshillimit psikosocial	10,000.0€	Nisma synon të arrijë parandalimin e dhunës në familje dhe dhunës në baza gjinore përmes ofrimit të këshillimit për gratë dhe vajzat si dhe trajtimin përmes këshillimit psikosocile të kryesve të dhunës.
Zenski Inkluzivni Centar-ŽEC	Avancimi i të drejtave të viktimave të dhunës në familje përmes aktiviteteve dixhitale dhe avokuese	9,996.25 €	Synimi I parë i nismës për të cilin do të kontribuoj është Gratë në politikë dhe vendimmarrje duke u përpjekur të ndryshojnë, normat shoqërore sipas të cilave gratë shpesh shihen si amvise dhe nëna, por jo si lidere politike. Strehimorja do të kontribuoj në dukshmërinë e tyre në nivel lokal, sepse gratë që kandidojnë për poste nuk kanë fuqi të madhe financiare dhe kanë mbulim të vogël dhe të kufizuar mediatik. Një synim tjetër është dhuna me bazë gjinore, do të kontribuojnë në këtë qëllim duke ofruar shërbime sociale për viktimat e dhunës në familje, gjithashtu duke përhapur informacione për nevojën e një reagimi të koordinuar ndaj fenomenit negativ të

			dhunës dhe aktiviteteve në lidhje me përmirësimin e shërbimeve të rehabilitimit dhe riintegrit në strehimore.
Qendra për Mbrojtjen e Viktimave dhe Parandalimin e Trafikimit të Qenieve Njerëzore-MVPT	Mbrojtja, avokimi dhe promovimi i të drejtave të viktimave të trafikimit me qenie njerëzore	9,952.50 €	Qëllimi i nismës është t'i ngrisë kapacitete organizative për ofrim më kualitativ të shërbimeve. Poashtu, të ofroj mbështetje dhe promovim të drejtave dhe interesave të viktimave dhe viktimave potenciale të trafikimit përmes sesioneve për ngritje të vetëdijës dhe fushatave vetëdijësuese.
Qendra për Mbrojtjen e Gruas dhe Fëmijës "Raba Voca"	Ngritja e vetëdijes kundër dhunës ndaj grave	9,993.00 €	Qëllimi i nismës është që grate dhe vajzat të kenë qasje dhe informata lidhur me mekanizmat ligjor shtetëror përmes telekëshillimit, si dhe të ndikoj tek prërmirësimi i zbatimit të kornizës ligjore për dhunën në familje, duke përfshirë përgjegjësinë institucionale për të ndihmuar personat që kanë pësuar dhunë..
Qendra për Mbrojtjen e Grave dhe	Strehim, rehabilitim dhe riintegrim për gra dhe fëmijë, viktimë të dhunës në familje	9,993.00 €	Nisma synon të arrijë përmirësimin e ofrimit të shërbimeve gjatë strehimit të viktimave në hapësirën e strehimore, si dhe përmirësimin e mirëqënies së grave të strehuara dhe integritetin e tyre në shoqëri

Fëmijëve - QMFG			përmes telekëshillimit, seancave psiko-sociale, avokimit tek institucionet relevante.
Qendra për Mbrojtjen dhe Rehabilitimin e Grave dhe Fëmijëve LIRIA	Përfshirja e institucioneve dhe shërbimeve përkatëse shtetërore në qasje të koordinuar të dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje sipas Konventës së Stambollit	9,565.00 €	Qëllimi i nismës është draftimi i Planit të Veprimit për mbrojtje nga dhuna në familje në Komunën e Gjilanit, si dhe të ndikoj në përmirësim të funksionalizimit të Mekanizmit Koordinues për mbrojtje nga dhuna në familje që është ekzistues në nivel lokal.
Qendra për strehimin e grave dhe fëmijëve-QSGF	Ngritja e vetëdijes dhe fuqizimi i viktimave të dhunës në familje	9,983.00 €	Qëllimi i nismës është vetëdijësimi nxënësve, i shoqërisë në regionin e Prizrenit, veçanërisht në zonat rurale për rëndësin e zvogëlimit të fenomenit të dhunës në familje duke u bazuar në legjislacionin në fuqi. Si dhe përmirësimin e jetës së grave dhe vajzave përmes nxitjes së krijimit të një mjedisi të lirë për viktimat e dhunës në familje.
Qendra për Mbrojtjen e Grave dhe Fëmijëve - Shtëpia Ime	Fuqizimi i Mekanizmit Koordinues për Mbrojtje nga Dhuna në Familje për Regjionin e Ferizajt.	9,837.00 €	Qëllimi i nismës është të arrijë përmirësimin e mbështetjes institucionale dhe publike si dhe të ndërgjegjësohen institucionet relevante në parandalim, mbrojtje dhe rehabilitim të viktimave të dhunës në familje.

Rrjeti i Grave të Kosovës
Rr.Kadri Gjata (ish Feriz Blakçori), kati i 2-të, nr. 8
10000 Prishtinë, Kosovë
+383 (0) 38 245 850
www.womensnetwork.org
info@womensnetwork.org
Facebook: Kosova Women's Network

